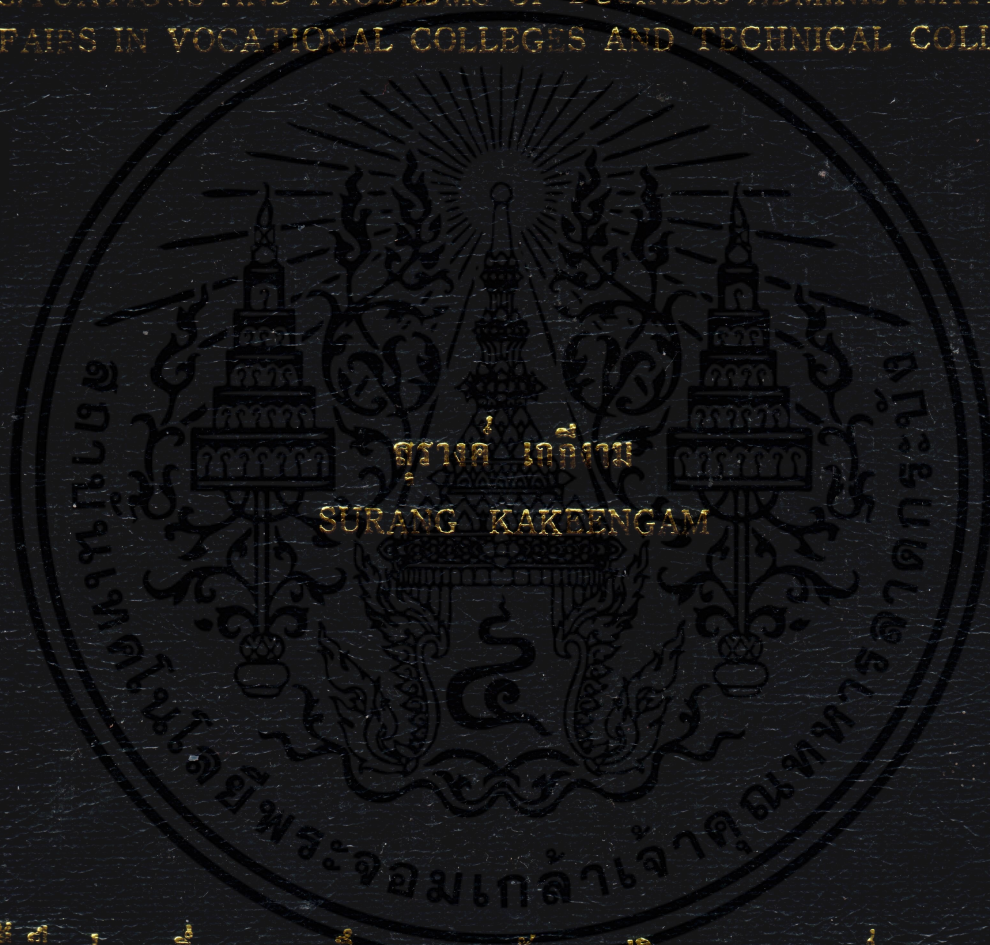

สภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณ
ของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา

SITUATIONS AND PROBLEMS OF BUSINESS ADMINISTRATION
AFFAIRS IN VOCATIONAL COLLEGES AND TECHNICAL COLLEGES

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2552

KMITL - 2909 - ED - M - 212 - 093

สภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณ
ของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา

SITUATIONS AND PROBLEMS OF BUSINESS ADMINISTRATION
AFFAIRS IN VOCATIONAL COLLEGES AND TECHNICAL COLLEGES

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

คณะครุศาสตรบัณฑิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
พ.ศ. 2552

KMITL-2009-ED-M-212-093

**SITUATIONS AND PROBLEMS OF BUSINESS ADMINISTRATION
AFFAIRS IN VOCATIONAL COLLEGES AND TECHNICAL COLLEGES**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION**

FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเท่านั้น ไม่ควรนำออกไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น **KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2009

KMITL-2009-ED-M-212-093

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

COPYRIGHT 2009

ไม่ว่ากรณีใดๆ หิวงสิทธิ์สงวนมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา
 Situations and Problems of Business Administration Affairs in Vocational Colleges and
 Technical Colleges

นักศึกษา นางสาวสุรางค์ เกกิงาม

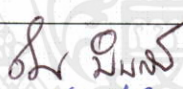
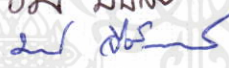

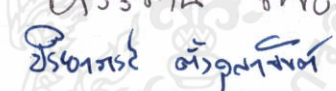

รหัสประจำตัว 48063103

ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.มาลัย จีรวฒนเกษตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.ศิริพรรณ ชุมนุม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ดร.ณรงค์	พิมสาร	
ผศ.ดร.มาลัย	จีรวฒนเกษตร์	
ผศ.ดร.ศิริรัตน์	เพชรแสงศรี	
ดร.ปรียาภรณ์	ตั้งคุณานันต์	
ดร.พจนา	ว่องตระกูล	

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

KING MONKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

วัน / เดือน / ปี ที่สอบ 12 พฤษภาคม 2552 เวลา 09.00 - 12.00 น.

สถานที่สอบ ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะกรรมการอุตสาหกรรมรับรองแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 (รองศาสตราจารย์ พีระวุฒิ สุวรรณจันทร์)

กณปติ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

วันที่.....28.....เดือน.....พฤษภาคม.....พ.ศ. 2552

หัวข้อวิทยานิพนธ์	สภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของ วิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา
นักศึกษา	นางสาวสุรางค์ เก็กงาม
รหัสประจำตัว	48063103
ปริญญา	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
สาขาวิชา	การบริหารอาชีวศึกษา
พ.ศ.	2552
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลัย จีรววัฒน์เกษตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.ศิริพรรณ ชุมนุช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำแนกตามประเภทสถานศึกษา การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และประสพการณ์ในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ในด้าน การจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณ และการติดตามประเมิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือและหัวหน้างานแผนงบประมาณและข้อมูลสารสนเทศของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 160 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบความแตกต่าง โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการจัดทำงบประมาณ และด้านการบริหารงบประมาณ ยกเว้นด้านการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีปัญหาเป็นลำดับแรก คือ ด้านการติดตามประเมินผล

เอกสารนี้เป็นเอกสาร 3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา สภาพการบริหารงานงบประมาณ จำแนกตาม ประเภทสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่ง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยกเว้นด้านการบริหารงบประมาณ ไม่แตกต่างกัน
จำแนกตาม การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ใน
ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้าน พบว่า
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 และเมื่อจำแนกตาม ประสบการณ์ในการบริหารงานงบประมาณ
แบบมุ่งเน้นผลงาน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นราย
ด้านทุกด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทุกด้าน

4. ปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำแนก
ตาม ประเภทสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยกเว้น ด้านการบริหารงบประมาณ ไม่
แตกต่างกัน จำแนกตาม การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้น
ผลงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน จำแนก
ตาม ประสบการณ์ในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ .05 ยกเว้นด้านการติดตามประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Situations and Problems of Business Administration Affairs in Vocational Colleges and Technical Colleges
Student	Miss.Surang Kakeengam
Student ID.	48063103
Degree	Master of Industrial Education
Program	Vocational Education Administration
Year	2009
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr.Malai Gerawatanakaset
Thesis CO-Advisor	Dr.Siripan Choomnoom

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and to compare the situations and problems of business administration affairs in Vocational Colleges and Technical Colleges Under Vocational Education Commission divided to type of Educational Institutes, being trained In Budget Management emphasized achievement and experience in Budget Management emphasized achievement in budget performing, Budget Management and assessment and follow-up.

The sample used were 160 College Directors or Deputy Directors of Planning and Co-operating Department and the chiefs of Budget Planning and Information of Technical and Vocational Colleges under Vocational Education Commission.

Five rating scale questionnaires was used to collect data and the statistic used were Mean (\bar{X}) and Standard Deviation (S.D.) Data analyzed by difference test of test and had significant difference at .05.

The results were concluded as follows: (1) the overview of Situations in Budget Management of Technical and Vocational Colleges was in high level. As considered in individual Sector orderly from high to low level it was found that Budget Management and Budget Performing were in high level but the sector of achievement follow-up was in moderate level. (2) The overview of Budget Management of Technical and Vocational Colleges was in moderate level. As considered in individual sector orderly from high to low level it was found that the Sector of achievement follow-up, the sector of budget performing and budget management were in moderate level. (3) The overview of the comparison result of the Budget Administrators

opinions of Technical and Vocational Colleges divided to type of Education Institutes had significant difference at .05, As considered in individual sector⁵, it was found that most of the stages had significant difference at .05, except for the stage of budget management, it was not different. In the overview of the division in being trained in Budget Management on achievement emphasizing, it had significant difference at .05. As considered in individual sector it was found that they had significant difference at .05. In the overview of experience in Budget Management on achievement emphasizing, it had significant difference at .05. As considered in individual sector it was found that they had significant⁶ difference at .05 in every sector and (4) The overview of Budget Management of Technical and Vocational Colleges divided to type of Educational Institutes, it had significant difference at .05. As considered in individual sector, it was found that most of them had significant difference at .05, except for Budget Management, it was not different. The overview of division of being trained in Budget Management on achievement emphasizing, it was not different. As considered in individual sector, it was found that they were not different. The overview of experience in Budget Management in achievement emphasizing, it had significant difference at .05. As considered in individual sector, it was found that most of them had significant difference at .05, except for the sector of assessment follow-up, it was not difference.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลัย จีรวรรณเกษตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการให้คำปรึกษา แนะนำ ในการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนชี้แนะทางอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการศึกษาและทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ ดร.ศิริพรรณ ชุมนุช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการให้คำปรึกษา แนะนำและเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จนผู้วิจัยเรียบเรียงได้เสร็จสมบูรณ์

นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบทุกท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิ แก้ไขเครื่องมือในการทำวิจัย คณาจารย์และเจ้าหน้าที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ตลอดจนผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้างาน และผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยอาชีวศึกษา ทั่วประเทศที่ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่เคารพรักยิ่ง ขอขอบพระคุณเพื่อนสนิท มิตรสหายที่เอื้ออาทรและเป็นแรงผลักดันสำคัญ ขอขอบพระคุณกัลยาณมิตรที่มีได้กล่าวถึง ณ ที่นี้ ที่มอบความรัก กำลังใจ ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือสม่ำเสมอตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอบอบแด่ บิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านด้วยความเคารพยิ่ง

สุรางค์ เกกิงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	X
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานผลการวิจัย.....	3
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ สถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	9
2.2 การบริหารงานงบประมาณ.....	9
2.3 ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน.....	20
2.4 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน.....	25
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	60
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	71
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	100
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	100
5.2 สมมติฐานของการวิจัย.....	100
5.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	100
5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	101
5.5 สรุปผลการวิจัย.....	102
5.6 อภิปรายผลการวิจัย.....	105
5.7 ข้อเสนอแนะ.....	115
บรรณานุกรม	117
ภาคผนวก	122
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	123
ภาคผนวก ข การประเมินค่าความเชื่อมั่น ด้วย IOC.....	129
ภาคผนวก ค หนังสือราชการ.....	134
ประวัติผู้เขียน	143

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงข้อแตกต่างของระบบงบประมาณแบบเดิมกับระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน.....	21
2.2 แสดงภาระงานการตรวจสอบภายในสถานศึกษา.....	59
3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	72
4.1 แสดงจำนวน และคำร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ประเภท สถานศึกษา การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และ ประสบการณ์ในการบริหารงานงบประมาณ.....	77
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ของสภาพและปัญหา การบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาพรวม รายด้านและแบ่งตามองค์ประกอบแต่ละด้าน.....	78
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ของสภาพและปัญหา การบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการจัดทำ งบประมาณ องค์ประกอบการวางแผนงบประมาณ.....	81
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ของสภาพและปัญหา การบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการจัดทำ งบประมาณองค์ประกอบการคำนวณต้นทุน.....	82
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ของสภาพและปัญหา การบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการบริหาร งบประมาณ องค์ประกอบการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง.....	84
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ของสภาพและปัญหา การบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการบริหาร งบประมาณองค์ประกอบการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ.....	86
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ของสภาพและปัญหา การบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการบริหาร งบประมาณองค์ประกอบการบริหารสินทรัพย์.....	88
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ของสภาพและปัญหา การบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการติดตาม ประเมินผลในส่วนของการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน.....	90

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับจรรยาบรรณเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่ไปยังบุคคลภายนอกด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ หากมีข้อผิดพลาดประการใดขออภัยและแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ

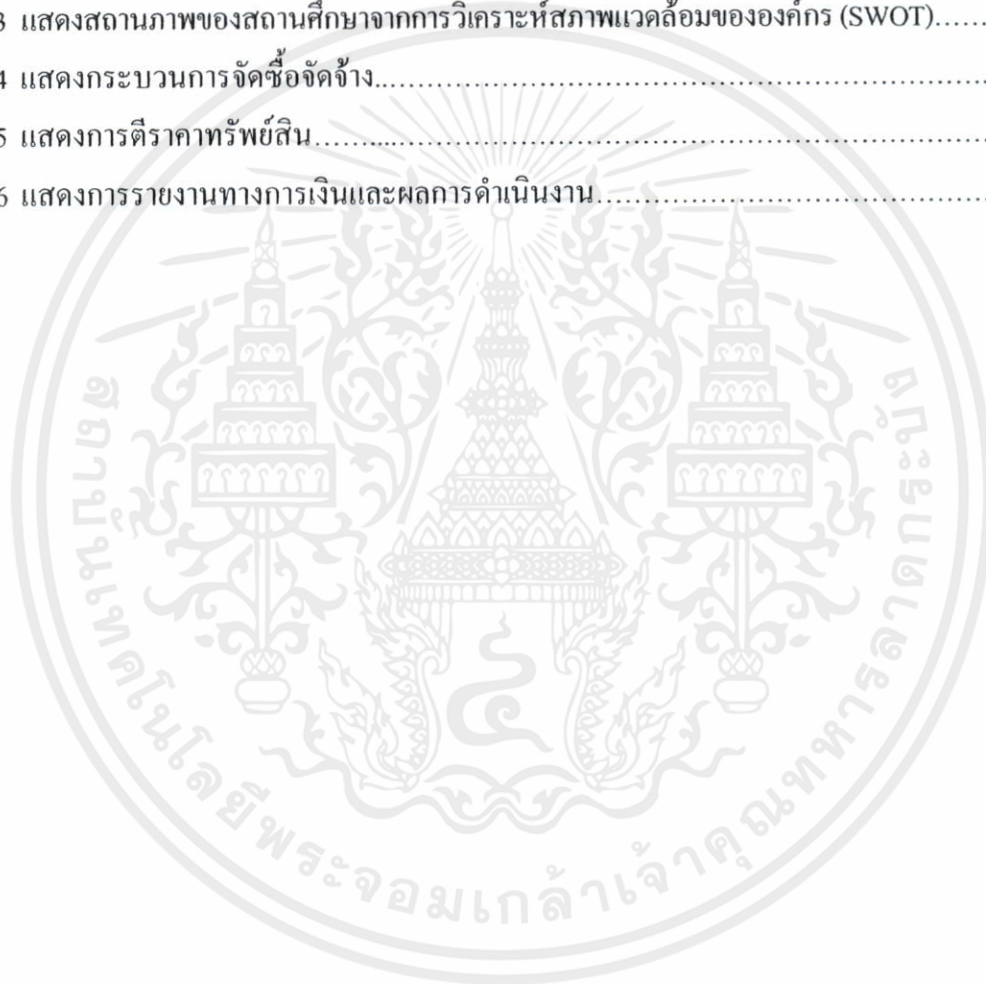
สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับของสภาพและปัญหา การบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการติดตาม ประเมินผลในส่วนของ การตรวจสอบภายใน.....92
4.10	เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัย อาชีวศึกษา โดยจำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....94
4.11	เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและ วิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยจำแนกตาม การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงาน.....96
4.12	เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและ วิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยจำแนกตาม ประสิทธิภาพในการบริหารงาน งบประมาณ.....98

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 แสดงกระบวนการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน.....	4
2.1 แสดงการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน.....	23
2.2 กระบวนการงบประมาณ 3 ขั้นตอนซึ่งเชื่อมโยงกับมาตรฐาน การจัดการทางการเงิน 7 ด้าน.....	25
2.3 แสดงสถานภาพของสถานศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร (SWOT).....	30
2.4 แสดงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง.....	47
2.5 แสดงการตีราคาทรัพย์สิน.....	52
2.6 แสดงการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน.....	56

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเป็นกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ที่สอดคล้องกันกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้บุคคลมีความรู้ มีทักษะในวิชาชีพพื้นฐานและวิชาชีพเฉพาะทาง พร้อมทั้งมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ สามารถนำทักษะความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการประกอบอาชีพสร้างผลผลิตและรายได้ เกิดการพัฒนาอาชีพอย่างมั่นคงและยั่งยืน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาสาขาอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม การกำหนดแผนปฏิรูปเพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษาให้มีความเข้มแข็ง ทนต่อความเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน ทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อสนองตอบแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาประเทศ การปฏิรูปการอาชีวศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ย่อมต้องอาศัยปัจจัยหลักหลายอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยในระดับปฏิบัติคือ สถานศึกษา การบริหารสถานศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญสำหรับการจัดการศึกษาให้บรรลุจุดหมาย การบริหารแบบมีส่วนร่วมหรือการกระจายอำนาจการบริหารสู่สถานศึกษาตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดำเนินการปฏิรูปการอาชีวศึกษาโดยการกระจายอำนาจในด้านการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานวิชาการ และการบริหารบุคลากร ส่งผลให้สถานศึกษามีเอกภาพในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลและแก้ปัญหาได้อย่างทันต่อเวลาที่ (กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา. 2545 : 23)

การบริหารงานงบประมาณเป็นปัจจัยหนึ่งในการดำเนินกิจกรรมของทุกหน่วยงาน เนื่องจากการบริหารงานงบประมาณเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของงานและมีความเกี่ยวข้องกับการบริหารทุกขั้นตอน การบริหารงานงบประมาณในรูปแบบที่เหมาะสมจะเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่งบประมาณและองค์กรที่เกี่ยวข้องว่ามีความรอบรู้ และเข้าใจถึงระบบและกลไกงบประมาณมากน้อยเพียงใด เพื่อให้การ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาดูงาน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเผยแพร่ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปฏิรูประบบการเงินและการระดมทรัพยากร (Re – Financing and Re – Mobilizing Resource) โดยการปรับระบบการจัดและบริหารงบประมาณในรูปแบบของสถาบันการอาชีวศึกษา

โดยเน้นการจัดระบบงานที่มุ่งเน้นผลผลิต และผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยให้สถาบันอาชีวศึกษาหรือกลุ่มวิทยาลัยมีโอกาสกำหนด แผนงานโครงการร่วมกัน ประสานการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณร่วมกัน โดยเน้นผลสัมฤทธิ์และการรายงานผลการใช้เงินอย่างเคร่งครัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ปฏิรูประบบการจัดทำงบประมาณจากแบบแผนงาน (Planning Programming Budgeting System : PPBS) มาเป็นระบบการจัดทำงบประมาณในรูปแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-Based Budgeting : PBB) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ให้มีการปรับระบบงบประมาณของประเทศไทยเป็นระบบการจัดทำงบประมาณในรูปแบบมุ่งเน้นผลงานในปีงบประมาณ 2546 ซึ่งจะเริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2545 เป็นต้นไป ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานจะเป็นระบบที่มีการจัดสรรงบประมาณและการใช้จ่าย งบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเป็นธรรม และมีความโปร่งใส ทั้งนี้มีการเปลี่ยนแปลงจุดเน้นจากเดิมเคยควบคุมเฉพาะทรัพยากรหรืองบประมาณที่ใช้ไป (Inputs) มาเป็นการมุ่งเน้นผลงาน (Performance) ตามผลผลิต (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcomes) ที่หน่วยงานต้องรับผิดชอบจัดทำตามพันธกิจและแผน กลยุทธ์ที่จัดทำขึ้น การปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณดังกล่าว หน่วยงานที่เป็นหน่วยปฏิบัติจะมีอิสระในการจัดการทรัพยากรและงบประมาณที่ได้รับอย่างคล่องตัว เพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อแตกต่างระหว่างงบประมาณแผนงาน กับระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน คือระบบงบประมาณแบบแผนงาน จะมุ่งเน้นที่ ทรัพยากรที่ได้รับ/ใช้ไป (Inputs) การควบคุมการจัดสรรงบประมาณอย่างเข้มงวด และเคร่งครัดการเบิกจ่ายงบประมาณ ส่วนระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานจะมุ่งเน้นที่ผลผลิตและผลลัพธ์ (Outputs and Outcomes) ความรับผิดชอบ (Accountability) ความโปร่งใส (Transparency) และการรายงาน (Reporting) รวมถึงการมอบอำนาจและการกระจายอำนาจการสั่งการและการบริหารงบประมาณให้แก่หน่วยปฏิบัติ (Budget Devolution) การเพิ่มขอบเขตความครอบคลุมของงบประมาณ (Expending Budget Coverage) ให้รวมถึงเงินรายได้และเงินบริจาคด้วย สุดท้ายคือการจัดทำแผนงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง 3 ปี (Medium Term Expenditure Framework : MTEF) (2551 : [Online])

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าหากผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักและเห็นความสำคัญของระบบงบประมาณว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพแล้วนั้นผู้บริหารจะต้องทราบถึงสภาพและปัญหาของระบบงบประมาณว่ามีสภาพและปัญหาในการบริหารอย่างไร

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยศึกษาตามแนวทางการจัดงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ในด้านการจัดทำงบประมาณ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการติดตามประเมินผล เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาในการบริหารงานงบประมาณ การใช้จ่าย

งบประมาณที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในระดับชาติและระดับสถานศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา
2. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำแนกตาม ประเภทสถานศึกษา การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และประสพการณ์ในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

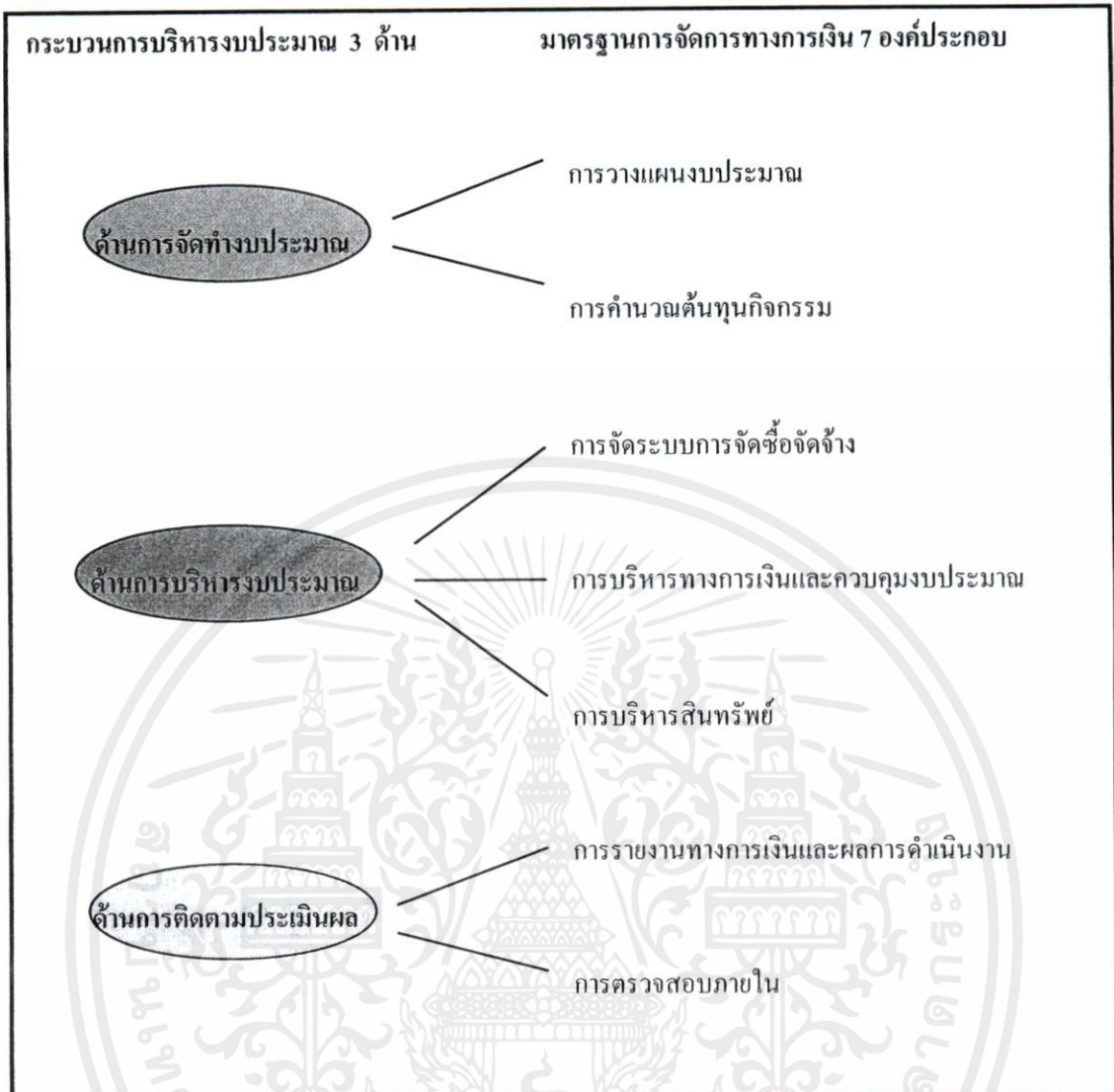
1.3 สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในประเภทสถานศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารที่ได้รับการฝึกอบรมและไม่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารที่มีประสพการณ์และไม่มีการฝึกอบรมในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำกระบวนการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของ ชัยสิทธิ์ เจริญมีประเสริฐ(2544 : 11) ซึ่งแบ่งกระบวนการบริหารออกเป็น 3 ด้าน และมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 องค์ประกอบมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. ด้านการจัดทำงบประมาณ มี 2 องค์ประกอบ คือ การวางแผนงบประมาณ และการคำนวณต้นทุนกิจกรรม
2. ด้านการบริหารงบประมาณ มี 3 องค์ประกอบ คือ การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารทางการเงินและควบคุมทางการเงิน และการบริหารสินทรัพย์
3. ด้านการติดตามประเมินผล มี 2 องค์ประกอบ คือ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และการตรวจสอบภายใน

ภาพที่ 1.1 แสดงกระบวนการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
ที่มา : ชัยสิทธิ์ เกลิมมีประเสริฐ (2544 : 11)

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2550 ในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือและหัวหน้างานแผนงบประมาณและข้อมูลสารสนเทศของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 145 แห่ง ๆ ละ 2 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 290 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ และหัวหน้างานแผนงบประมาณและข้อมูลสารสนเทศของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของ Krejcie and Morgan (สุจิตรา บุญรัตพันธุ์. 2534 : 176-177) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 166 คน เทียบสัดส่วนบัญญัติไตรยางค์ เก็บข้อมูลโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ประกอบด้วย

1. ประเภทของสถานศึกษา จำแนกเป็น

- 1) วิทยาลัยเทคนิค
- 2) วิทยาลัยอาชีวศึกษา

2. การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
จำแนกเป็น

- 1) ได้รับการฝึกอบรม
- 2) ไม่ได้รับการฝึกอบรม

3. ประสิทธิภาพในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
จำแนกเป็น

- 1) มีประสิทธิภาพ
- 2) ไม่มีประสิทธิภาพ

ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณ ใน 3 ด้าน 7 องค์ประกอบ

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ได้กำหนดให้คำจำกัดความของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

1. สภาพ หมายถึง ลักษณะที่เกิดขึ้นหรือสิ่งที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา

2. ปัญหา หมายถึง ข้อสงสัยหรือข้อขัดข้องที่เกิดขึ้นกับการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา

3. การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การบริหารงานงบประมาณระบบมุ่งเน้นผลงานแบ่งออกเป็น

3.1 การจัดทำงบประมาณ หมายถึง การจัดเตรียมงบประมาณ รายรับและงบประมาณรายจ่าย แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ

3.1.1 องค์ประกอบการวางแผนงบประมาณ (Budget Planning) คือ การวางแผนกลยุทธ์และวางแผนงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง

3.1.2 องค์ประกอบการคำนวณต้นทุนการผลิต (Output Costing) คือ การเน้นที่ผลผลิต และต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิต กระจายต้นทุนทางตรง และทางอ้อมลงสู่แต่ละผลผลิต

3.2 การบริหารงบประมาณ หมายถึง การควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงาน งาน และโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ เพื่อป้องกันการรั่วไหล โดยการควบคุมการเบิกจ่ายเงิน แบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ

3.2.1 องค์ประกอบการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง (Procurement Management) คือ การจัดระบบและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างให้มีประสิทธิภาพ รัดกุม และโปร่งใส

3.2.2 องค์ประกอบการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ (Financial Management Budget Control) คือ การมีมาตรฐานการควบคุมงบประมาณ การกำหนดความรับผิดชอบเรื่องบัญชีและการเงิน

3.2.3 องค์ประกอบการบริหารสินทรัพย์ (Asset Management) คือ การใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าสูงสุด มีการลงทะเบียนสินทรัพย์ให้ครบถ้วน มีการตรวจสอบข้อมูลและสภาพของสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ

3.3 การติดตามประเมินผล หมายถึง กระบวนการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงาน และประเมินประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่วางไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน และการประเมินผลเป็นครั้งคราวตามระยะเวลา ซึ่งแยกเป็นการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง เช่น การประเมินการควบคุมโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานภายในส่วนงานนั้น ๆ และการประเมินการควบคุมอย่างเป็นอิสระ เช่น การประเมินโดยผู้ตรวจสอบภายใน และผู้ตรวจสอบภายนอก เป็นต้น แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ

3.3.1 องค์ประกอบรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน (Financial and Performance Reporting) คือ การมีความโปร่งใส ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการใช้งบประมาณ

3.3.2 องค์ประกอบตรวจสอบภายใน (Internal Audit) คือ การควบคุมการใช้งบประมาณและปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล การตรวจสอบ
มีความเป็นอิสระ

4. ประเภทของสถานศึกษา หมายถึง วิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5. การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน หมายถึง ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมจากสำนักงบประมาณเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

6. ประสบการณ์ในการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การบริหารและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

7. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ และหัวหน้างานแผนงบประมาณและข้อมูลสารสนเทศ ของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา

8. วิทยาลัยเทคนิค หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสาขาวิชาช่าง อาทิเช่น ช่างยนต์ ไฟฟ้า อุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

9. วิทยาลัยอาชีวศึกษา หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสาขาวิชาต่างๆ เช่น คหกรรม บริหารธุรกิจ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับข้อต่อไปนี้

2.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ สถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.1.1 วิสัยทัศน์การอาชีวศึกษา

2.1.2 พันธกิจการอาชีวศึกษา

2.2 การบริหารงานงบประมาณ

2.2.1 ความหมาย

2.2.2 ประวัติความเป็นมาของงบประมาณ

2.2.3 ความสำคัญและประโยชน์ของงบประมาณ

2.2.4 ข้อกำหนดและข้อจำกัดของงบประมาณ

2.2.5 ประเภทของงบประมาณ

2.3 ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

2.3.1 ความหมายและความสำคัญของระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

2.3.2 ลักษณะของระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

2.3.3 การพัฒนาระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

2.4 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

2.4.1 การจัดทำงบประมาณ

2.4.2 การบริหารงบประมาณ

2.4.3 การติดตามประเมินผล

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ สถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.1.1 วิสัยทัศน์การอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นองค์กรหลักในการจัดการอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพ ให้ประชาชนอย่างทั่วถึง ตลอดชีวิต มีคุณภาพได้มาตรฐาน และจัดการองค์ความรู้ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และอาชีพอิสระ สอดคล้องกับการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (มุ่งเน้นจัดระบบกลุ่มเป้าหมายเชิง ปริมาณ คุณภาพ บริการสังคม สร้างผู้ประกอบการใหม่)

2.1.2 พันธกิจการอาชีวศึกษา

- 1) ผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพทุกระดับอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
- 2) สร้างระบบการจัดการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน
- 3) วิจัย สร้างนวัตกรรม พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อการประกอบอาชีพ

เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

2.2 การบริหารงานงบประมาณ

2.2.1 ความหมาย

งบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการดำเนินงาน กิจกรรมของทุกหน่วยงาน ทั้ง ภาครัฐและเอกชน เนื่องจากงบประมาณเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของงานและมีความเกี่ยวเนื่องกับการบริหารทุกขั้นตอน งบประมาณในรูปแบบที่เหมาะสมจะเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของงบประมาณจะแตกต่างกันออกไปบ้างตามกาลเวลาและลักษณะการ ให้ความหมายของนักวิชาการในแต่ละด้าน ซึ่งมองงบประมาณในแต่ละด้านที่ไม่เหมือนกัน นัก เศรษฐศาสตร์จะมองงบประมาณในลักษณะของการมุ่งใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้ได้รรถประโยชน์ สูงสุด นักบริหารจะมองงบประมาณในลักษณะของกระบวนการหรือการบริหารงบประมาณให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด โดยบรรลุเป้าหมายของแผนงานที่วางไว้ นักการเมืองจะมองในลักษณะของ การมุ่งให้รัฐสภาใช้อำนาจควบคุมการปฏิบัติงานของรัฐบาล ดังความหมายต่อไปนี้

นิรมล สุวิสิษฐ์ (2545 : 16) งบประมาณ คือ แผนการดำเนินงานในช่วงหนึ่งซึ่ง

แสดงถึงการประเมินค่าใช้จ่ายของกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนงาน งาน/โครงการ/กิจกรรม/หมวด รายจ่าย ที่จะต้องจัดทำแต่ละรายการให้แล้วเสร็จเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของ หน่วยงาน

รติพร สุกเสนาะ (2542 : 25) เงินงบประมาณ หมายความว่า เงินที่อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม โดยมีการกำหนดไว้ชัดเจนว่าเป็นของส่วนราชการใด รัฐวิสาหกิจใดเป็นจำนวนเท่าใด ซึ่งแยกออกจากแผนงาน งานหรือโครงการในแต่ละงานหรือโครงการยังมีการแยกเป็นหมวดรายจ่าย

ณรงค์ สัจพันโรจน์ (2539 : 2) ความหมายดั้งเดิม งบประมาณมาจากคำภาษาฝรั่งเศสโบราณว่า Bougette ในประเทศอังกฤษ แต่เดิมนั้นคำว่า Budget หมายถึง กระเป๋าหนังใบใหญ่ ซึ่งเสนาบดีคลังของกษัตริย์ใช้บรรจุเอกสารต่าง ๆ ที่แสดงถึงความต้องการของประเทศและทรัพยากรที่มีอยู่ ในระยะต่อมาความหมายของ คำว่า Budget ก็ค่อย ๆ เปลี่ยนจากตัวกระเป๋านั้นเองมา หมายถึง เอกสารต่าง ๆ ที่บรรจุในกระเป๋านั้น

ความหมายของนักการบัญชี : นักการบัญชีจะให้ความหมายงบประมาณในลักษณะว่า งบประมาณ คือ เอกสารอย่างหนึ่งประกอบด้วยข้อความและตัวเลขซึ่งเสนอขอรายจ่ายเพื่อรายการและวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ข้อความจะแจกแจงถึงรายการค่าใช้จ่าย (เช่น เงินเดือน ครุภัณฑ์ ค่าใช้สอย ฯลฯ) หรือวัตถุประสงค์ (เช่น การเศรษฐกิจ การศึกษา การป้องกันประเทศ ฯลฯ) และมีตัวเลขแนบ อยู่ด้วยทุกรายการหรือทุกวัตถุประสงค์

ความหมายของนักปกครอง : นักปกครองจะให้คำจำกัดความงบประมาณว่า งบประมาณ คือ แผนสำหรับการใช้จ่ายเงินในวิสาหกิจหรือรัฐบาลในช่วงระยะเวลาหนึ่งอันแน่นอน ซึ่งฝ่ายบริหารจะเป็นผู้จัดเตรียม และนำเสนอต่อฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อขออนุมัติก่อนที่จะดำเนินการตามแผนนั้น

ความหมายของนักบริหาร : นักบริหารได้ให้คำจำกัดความงบประมาณไว้ดังนี้ งบประมาณ หมายถึง แผนที่แสดงออกในรูปของตัวเงินสำหรับระยะเวลาหนึ่งอันแน่นอนเกี่ยวกับโครงการดำเนินงานของรัฐบาล

Frank P. Sherwood (อ้างใน ณรงค์ สัจพันโรจน์ 2539 : 2) ให้ไว้ว่า งบประมาณ คือแผนเบ็ดเสร็จซึ่งแสดงออกในรูปตัวเงิน แสดงโครงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะเวลาหนึ่ง แผนนี้จะรวมถึงการกะประมาณบริหาร กิจกรรม โครงการ และค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุนในการดำเนินงานให้บรรลุตามแผนนี้ ย่อมประกอบด้วยการกระทำ 3 ชั้นด้วยกัน คือ 1) การจัดเตรียม 2) การอนุมัติ และ 3) การบริหาร

เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา (2537 : 1) การงบประมาณ หมายถึง การจัดทำเอกสารนี้งบประมาณและการควบคุมโดยงบประมาณการศึกษาเท่านั้น ไม่นับอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งบประมาณ หมายถึง แผนงานประจำปีที่ทำเป็นตัวเลขและตัวเงิน โดยครอบคลุมถึงการดำเนินงานทุกด้านของสถาบัน และแสดงทั้งด้านประมาณการรายรับและด้านการประมาณการรายจ่าย

ธนกร เอกเผ่าพันธุ์ (ม.ป.ป. : 60) งบประมาณหมายถึง แผนงานของผู้บริหารที่จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับงวดเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต โดยการจัดทำในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรที่เป็นตัวเงินให้กับงานและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงาน

ดังนั้นงบประมาณ หมายถึงแผนการดำเนินงานโดยจัดทำเป็นตัวเลขและตัวเงินเกี่ยวกับการประมาณการรายรับรายจ่าย ในแต่ละงาน แผนงาน โครงการ โดยจะต้องครอบคลุมถึงการดำเนินงานทุกด้านของหน่วยงานหรือสถาบัน เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานหรือสถาบันบรรลุตามเป้าหมาย จะประกอบด้วย 1) การจัดเตรียม 2) การอนุมัติ และ 3) การบริหาร

2.2.2 ประวัติความเป็นมาของงบประมาณ

การงบประมาณมีประวัติการจัดทำครั้งแรกในประเทศอังกฤษในราวศตวรรษที่ 16 - 17 ซึ่งเป็นสมัยที่สภาผู้แทนราษฎร ได้ประสบความสำเร็จในการสงวนอำนาจที่จะอนุมัติการจัดหารายได้และกำหนดรายจ่ายของรัฐบาล จะเห็นได้ว่างบประมาณแผ่นดินมีความสัมพันธ์กับวิวัฒนาการของการปกครองระบอบประชาธิปไตยเพราะระบอบนี้สภาผู้แทนราษฎรจะเป็นผู้พิจารณาอนุมัติงบประมาณประจำปี และควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณของรัฐ การจัดทำงบประมาณมีการพัฒนาต่อเนื่องกันมาจนถึงศตวรรษที่ 18 จึงมีการแพร่หลายออกไปจนทั่วทั้งทวีปยุโรป และแพร่หลายออกไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก สำหรับประเทศไทยมีประวัติการจัดทำงบประมาณดังนี้

ระยะก่อนปี พ.ศ. 2433 เป็นระยะที่มีการจัดทำบัญชีทรัพย์สิน บัญชีภาษีอากรต่าง ๆ เพื่อต้องการทราบว่าทรัพย์สินของแผ่นดินมีอยู่ทั้งหมดเท่าใดและภาษีอากรที่รัฐจะเก็บได้มีจำนวนเท่าใด โดยไม่มีการจัดทำงบประมาณการรายจ่ายแต่ประการใด ในระหว่างปี พ.ศ. 2433 - 2486 ถือว่าเป็นระยะเริ่มแรกของการจัดทำงบประมานนั้น ได้มีการจัดทำบัญชีและประมาณการรับ - จ่ายเงินตามงบประมาณ ต่อมาในปี พ.ศ. 2469 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้รวมกรมพระคลังมหาสมบัติเข้ากับกรมบัญชีกลาง และทรงแบ่งส่วนราชการของกรมบัญชีกลางออกเป็น 6 กองด้วยกัน กองที่ 6 คือ กองงบประมาณ ดังนั้นจึงถือได้ว่าประเทศไทยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องของงบประมาณแผ่นดินโดยตรงเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2469 และการจัดทำงบประมาณแผ่นดินได้เริ่มขึ้นแล้วในปี พ.ศ. 2469 นี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ต่อมานในปี พ.ศ. 2476 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2476
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆก็ตาม ถือทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 เพื่อให้เป็นไปตามวิธีการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยกำหนดให้รัฐบาลเสนองบประมาณ

ต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบเสียก่อนที่จะประกาศใช้ ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่างบประมาณแผ่นดินของประเทศไทยเริ่มมีแบบอย่างเช่นเดียวกับประเทศที่มีการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอื่น ๆ และในปีนี้ได้มีการปรับปรุงส่วนราชการในกรมบัญชีกลางใหม่ โดยแบ่งกองงบประมาณเป็น 2 แผนก มีหน้าที่จัดทำงบประมาณแผ่นดินประจำปี โดยรวบรวมรายจ่ายต่าง ๆ ที่กระทรวง ทบวง กรม เสนอมา และจัดทำเป็นร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2476 เพื่อเสนอขออนุมัติจากรัฐสภา เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว จึงประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

ในระหว่างปี พ.ศ. 2499 - 2501 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้จัดส่งผู้เชี่ยวชาญการคลังของสำนักงานบริการรัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administration Service) หรือ PAS มาช่วยปรับปรุงการจัดทำงบประมาณให้อยู่ในระบบที่ดี และได้ยกระดับกองงบประมาณเป็นส่วนการงบประมาณ มีฐานะเทียบเท่ากรม โดยแบ่งเป็น 2 กอง คือ กองวิเคราะห์งบประมาณ และกองควบคุมงบประมาณ ในช่วงนี้จัดให้มีการวิเคราะห์งบประมาณที่ กระทรวง ทบวง กรม เสนอมา และพิจารณาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

ต่อมาในปี พ.ศ. 2501 คณะปฏิวัติได้พิจารณาย้ายส่วนการงบประมาณจากสังกัดเดิม (กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง) มาสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตามที่คณะกรรมการฝ่ายการคลังและงบประมาณพิจารณาเสนอ โดยเหตุผลว่า งบประมาณแผ่นดินเป็นเรื่องเกี่ยวกับนโยบายที่สำคัญยิ่งของรัฐบาล สมควรแยกส่วนการงบประมาณจากกรมบัญชีเพื่อความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณ และเมื่อคณะปฏิวัติจัดตั้งรัฐบาลขึ้นเรียบร้อยแล้วได้ตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2502 และได้นำงบประมาณแผ่นดินตามข้อเสนอของเจ้าหน้าที่ PAS โดยตราพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 และได้นำงบประมาณแบบแสดงรายการมาใช้เป็นครั้งแรกในประเทศไทย ต่อมาในปี พ.ศ. 2525 ได้นำระบบงบประมาณแบบแสดงแผนงาน (Programming Budget) มาใช้ร่วมกับงบประมาณแบบแสดงรายการ ซึ่งส่วนราชการต่าง ๆ ต้องเสนอแผนงานและหรือโครงการที่จะดำเนินการพร้อมทั้งจำนวนเงินที่ต้องใช้จ่ายประกอบการของงบประมาณการรายจ่ายประจำปีด้วย (ยุพดี ศิริวรรณ 2541 : 13-15)

2.2.3 ความสำคัญและประโยชน์ของงบประมาณ

งบประมาณทำให้ธุรกิจมีเป้าหมายที่แน่นอนและเหมาะสมในการดำเนินงานมีแผนงานที่ดี และมีการปฏิบัติงานและควบคุมการดำเนินงานตามแผนที่มีประสิทธิภาพทำให้ธุรกิจสามารถดำเนินงานบรรลุผลตามที่ต้องการ ซึ่งจะเห็นได้ว่าประโยชน์ของงบประมาณที่สำคัญมีประโยชน์ต่อการวางแผน การประสานงาน และการควบคุมการดำเนินงาน (อรุณ โพธิสุข และ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า มารวย ผดุงสิทธิ์. 2544 : 159)

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ณรงค์ สัจพันโรจน์ (2539 : 3-4) ได้กล่าวว่า งบประมาณมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติอยู่หลายประการ รัฐบาลสามารถนำเองงบประมาณแผ่นดินมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารประเทศให้เจริญก้าวหน้า และเป็นประโยชน์ต่อประชาชนดังต่อไปนี้

1) ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารประเทศ รัฐบาลสามารถจัดงานต่าง ๆ ทุกงานที่รัฐบาลประสงค์จะดำเนินการไว้ในงบประมาณตามที่รัฐบาลเห็นว่าจำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและตามกำลังเงินที่มีอยู่ และให้ทุกส่วนราชการดำเนินงานตามที่ได้กำหนดไว้ในงบประมานนั้น ๆ โดยให้มีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกันตามแผนงานที่วางไว้ เพื่อป้องกันการรั่วไหลและการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็นของหน่วยงานลดลง

2) ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ งบประมาณเป็นรายจ่ายจำนวนมาก การใช้จ่ายของรัฐบาลหากใช้จ่ายให้ดีและถูกต้องจะสามารถพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างมหาศาล โดยรัฐบาลต้องพยายามใช้จ่ายและจัดสรรงบประมาณให้เกิดประสิทธิผลและไปสู่โครงการที่จำเป็น และเป็นโครงการในด้านการลงทุนเพื่อก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างแท้จริง

3) เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากทรัพยากรหรืองบประมาณของประเทศมีจำกัด ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณให้เป็นเครื่องมือในการจัดสรรหรือใช้จ่ายทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยมีการวางแผนในการจะจัดสรรทรัพยากรเงินงบประมาณไปในแต่ละด้านว่าจะจัดสรรไปด้านใดเท่าไร และนานเท่าไร และมีการวางแผนการปฏิบัติงานในการใช้จ่ายทรัพยากรนั้นด้วย เพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเวลาที่เร็วที่สุด และใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด

4) เป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้ประชาชาติที่เป็นธรรม งบประมาณสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการก่อให้เกิดความเป็นธรรมในการกระจายรายได้ของประชาชน โดยรัฐบาลจะจัดสรรเงินงบประมาณไปสู่จุดที่ช่วยยกฐานะของประชาชนที่ยากจนให้มีรายได้สูงขึ้น เช่น จัดสรรงบประมาณให้มีการสร้างสาธารณูปโภค ถนนหนทาง ไปสู่ประชาชนที่ยากจนในชนบทให้มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนที่ยากจนสามารถใช้ขนส่งผลิตผลของตนเองออกขายสู่ตลาดภายนอกได้ เพื่อจะได้ราคาผลผลิตดีขึ้น ทำให้มีรายได้สูงขึ้น เป็นต้น

5) เป็นเครื่องมือในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และการเงินการคลังของประเทศ รัฐบาลสามารถใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินและการคลังของประเทศได้โดยรัฐบาลจัดสรรเงินงบประมาณให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจ เช่น

เอกสารนี้เมื่อเศรษฐกิจมีภาวะเงินเฟ้ออยู่รัฐบาลก็ควรจัดสรรงบประมาณโดยใช้นโยบายการเก็บเงินภาษีอากรการคลังไม่ว่ากรณีและรายได้อื่น ๆ ของรัฐบาลให้มีรายรับงบประมาณให้มากขึ้น และให้มากกว่ารายจ่ายงบประมาณที่รัฐบาลจะใช้จ่ายออกไป เพื่อให้ปริมาณเงินในท้องตลาดในประเทศมีปริมาณเงินน้อยลง ซึ่งจะเป็น

วิธีขจัดปัญหาภาวะเงินเฟ้อลงได้ทางหนึ่ง และในทางตรงข้ามในขณะที่เศรษฐกิจของประเทศมีภาวะเงินฝืดอยู่ รัฐบาลก็สามารถใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือจัดสรรเงินงบประมาณ โดยจัดเงินงบประมาณที่จะใช้จ่ายให้มีการใช้จ่ายที่สูง และให้สูงกว่างบประมาณรายรับที่รัฐบาลเก็บเข้ามาจากการเก็บภาษีอากรและรายได้ทางอื่น ๆ ของรัฐบาล เพื่อเพิ่มปริมาณเงินในท้องตลาดให้มากขึ้น ซึ่งจะเป็นวิธีการขจัดปัญหาภาวะเงินฝืดลงได้ทางหนึ่ง

6) เป็นเครื่องมือประสานสัมพันธ์งานและผลงานที่รัฐบาลจะดำเนินการให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ เนื่องจากงบประมาณเป็นที่รวมทั้งหมดของงานและแผนงานที่รัฐบาลจะดำเนินการในแต่ละปี ด้านสังคม ด้านอุตสาหกรรม ด้านเกษตร ฯลฯ ว่ามีงานอะไรบ้างที่รัฐบาลจะดำเนินงานในแต่ละด้าน ดังนั้นรัฐบาลสามารถใช้งบประมาณหรือเอกสารงบประมาณที่แสดงถึงงานต่าง ๆ ที่รัฐบาลทำให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ เพื่อประชาชนจะได้ทราบว่าเงินภาษีอากรต่าง ๆ ที่ประชาชนได้เสียให้แก่รัฐนั้น รัฐได้นำมาทำประโยชน์อะไรให้แก่ประชาชนบ้าง ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในการบริหารประเทศร่วมกับรัฐบาล ด้วยการเสียภาษีอากรด้วยความเห็นใจและศรัทธาในผลงานของรัฐบาลต่อไป

ดังนั้นสรุปว่า งบประมาณมีความสำคัญและมีประโยชน์ใน 3 ด้านด้วยกันคือ

1) ด้านการวางแผนการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ คือ มีการจัดทำแผนงบประมาณเพื่อทำการจัดสรรงบประมาณตามงาน แผนงาน หรือ โครงการต่างๆ อย่างเหมาะสมในแต่ละกิจกรรมนั้นๆ ได้อย่างครอบคลุม และมีประสิทธิภาพสูงสุด

2) ด้านการประสานงาน คือ ในการจัดทำงบประมาณจะต้องมีการกำหนดงาน แผนงาน หรือ โครงการ ลงในแผนงบประมาณ ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับงาน แผนงาน หรือ โครงการต่าง ๆ จะต้องมีส่วนร่วมและดำเนินการตามแผนที่กำหนด

3) การควบคุมงบประมาณ คือ แผนงบประมาณจะมีการกำหนดงาน แผนงาน หรือ โครงการที่จะต้องดำเนินการไว้อย่างชัดเจน ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องจึงต้องดำเนินงานตามแผนที่กำหนดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและเป็นการควบคุมการใช้งบประมาณด้วย

2.2.4 ข้อกำหนดและข้อจำกัดของงบประมาณ

เนื่องจากงบประมาณเป็นแผนงานแสดงออกถึงความต้องการของรัฐบาล ส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ในอนาคตในการใช้จ่ายเงินในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ และงบประมาณก็เป็นการประมาณการรายรับและรายจ่ายที่ได้มาและจ่ายไปในอนาคตของรัฐบาล ดังนั้นงบประมาณจึงยังไม่สมบูรณ์แน่นอนร้อยเปอร์เซ็นต์ว่าจะไปตามนั้น เป็นเรื่องของอนาคต ซึ่งการดำเนินงานในเรื่องงบประมาณจึงต้องถูกกระทบกระทั่งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และมีข้อจำกัดจาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูผู้ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ในหลาย ๆ ด้านด้วยกัน สิ่งที่จะจำกัดและกำหนดการทำงานงบประมาณมีดังนี้ (ณรงค์ สักพันโรจน์. 2539 : 12-15)

1) ด้านการบริหาร

การบริหารงานของหน่วยงานในเรื่องงบประมาณนั้น มีความสำคัญและจะเป็นตัวการที่กำหนดการบริหารงบประมาณว่าจะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว หากผู้บริหารเจ้าหน้าที่งบประมาณและองค์กรที่เกี่ยวข้องมีความรอบรู้ และเข้าใจถึงระบบและกลไกงบประมาณดีแล้ว การจัดทำและบริหารงบประมาณ เพื่อไปสู่เป้าหมายและไปสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้จะทำสำเร็จ และเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นส่วนรวม

1. ผู้บริหาร

1.1 ผู้บริหารจะต้องตระหนัก และเห็นความสำคัญของงบประมาณว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพสูง

1.2 ผู้บริหารจะต้องจัดองค์กร และวางแผนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับงบประมาณที่เป็นอยู่ และให้มีการประสานงานกันในระหว่างหน่วยงานในองค์กร โดยเฉพาะหน่วยงานที่เป็นหน่วยข้อมูลกลางในการบริหารงบประมาณขององค์กร

1.3 ผู้บริหารจะต้องจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับงานงบประมาณให้เป็นงานที่ต่อเนื่องและมีข้อมูลในด้านต่าง ๆ ไว้พร้อม

1.4 ผู้บริหารจะต้องจัดเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นในการบริหารงบประมาณไว้ครบถ้วน เพื่อให้งบประมาณเป็นไปด้วยความรวดเร็ว

2. องค์กร

2.1 จัดระบบงานและองค์กรให้มีสายการบังคับบัญชาในองค์กรให้แน่นอนพร้อมทั้งมอบอำนาจและความรับผิดชอบให้ไว้ เพื่อให้งานงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 จัดให้มีการประสานงานกันในหน่วยงานขององค์กร ในการบริหารงบประมาณ โดยเฉพาะงานงบประมาณและงานบัญชี

2.3 จัดให้มีองค์กรกลางเป็นศูนย์กลางข้อมูลงบประมาณขององค์กร เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนงาน การบริหารงบประมาณ การงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกันในด้านข้อมูลที่ใช้

3. เจ้าหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ 3.1 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณจะต้องรู้จักและเข้าใจบทบาทหน้าที่ และอำนาจหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี และเป็นคนมีเหตุผล ถ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณจะต้องมีประสบการณ์และมีความรอบรู้กว้างขวางในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านนโยบาย ด้านแผนงาน ด้านเศรษฐกิจ ฯลฯ ในการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ

3.3 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณจะต้องรู้จักปฏิบัติตัวต่อหน่วยงานและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้มีบรรยากาศในการบริหารงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นส่วนรวม

2) ด้านนิติบัญญัติ

ก่อนที่งบประมาณจะนำมาใช้จ่ายได้ งบประมาณจะต้องผ่านฝ่ายนิติบัญญัติหรือรัฐสภา เพื่อพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้เป็นพระราชบัญญัติรับรองการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐบาล ดังนั้นฝ่ายนิติบัญญัติจึงมีส่วนในการกำหนดและจำกัดการใช้งบประมาณในแต่ละปีได้ ฝ่ายนิติบัญญัติถือว่าตนเป็นฝ่ายที่ประชาชนได้เลือกตั้งเข้ามา เพื่อทำหน้าที่แทนประชาชนในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการควบคุมการใช้งบประมาณของรัฐบาลด้วย

หากฝ่ายนิติบัญญัติมีบุคคลที่มีความรอบรู้ในด้านงบประมาณและด้านต่าง ๆ อย่างกว้างขวางแล้ว ย่อมเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการคุมเงินงบประมาณให้ใช้จ่ายไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ไม่รั่วไหล และเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติให้พัฒนาก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว แต่ถ้าหากฝ่ายนิติบัญญัติมีบุคคลที่ไม่มีความรอบรู้ในด้านงบประมาณและด้านอื่น ๆ อย่างกว้างขวางแล้ว งบประมาณย่อมจะต้องถูกกำหนดและจำกัดไปสู่จุดที่ไม่พึงปรารถนาหลายประการ และเป็นผลเสียต่อประเทศชาติเป็นส่วนรวม

3) ด้านเศรษฐกิจ

งบประมาณย่อมถูกกำหนดและจำกัด โดยสภาพเศรษฐกิจของประเทศในขณะนั้นเป็นสำคัญ เงินรายรับงบประมาณที่จะนำมาใช้จ่ายเป็นงบประมาณรายจ่ายนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับรายได้ประชาชาติหรือภาวะเศรษฐกิจดีหรือเลว ภาวะประเทศชาติว่าร่ำรวยหรือยากจนเป็นสำคัญ ถ้ารายได้ประชาชาติสูงหรือประเทศชาติร่ำรวย การหางบประมาณรายรับมาใช้จ่ายเป็นงบประมาณรายจ่ายย่อมจะหามาได้มากและย่อมจะมีโอกาสที่จะนำเงินงบประมาณไปพัฒนาประเทศ หรือดำเนินการอย่างอื่นได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ความจำเป็นทางด้านเศรษฐกิจจะเป็นตัวกำหนดให้รัฐบาล ต้องใช้จ่ายงบประมาณไปยังด้านนั้น ๆ อาทิ ในขณะนั้นเศรษฐกิจของประเทศกำลังตกต่ำ การว่างงานมีมาก รัฐบาลจำเป็นต้องใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการสร้างงานให้มากขึ้น โดยต้องใช้จ่ายงบประมาณให้มากขึ้น อาจเป็นการใช้นโยบายงบประมาณแบบขาดดุล หากจำเป็นต้อง

เอกสารนี้ นำเงินมาใช้จ่ายหรือนำเงินคงคลังที่มีอยู่มาใช้จ่ายก็ต้องทำเพื่อสร้างงานให้มากขึ้นในด้านอุตสาหกรรม
ไม่ว่ากรณีให้ประชาชนมีงานทำ เพื่อแก้ไขภาวะเศรษฐกิจให้ดีขึ้น เป็นต้น ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) ด้านสังคม

ลักษณะของสังคมจะเป็นตัวกำหนดและจำกัดงบประมาณเช่นเดียวกัน อาทิ อัตราการว่างงาน อัตราการอ่านออกเขียนได้ อัตราโจรผู้ร้าย การสาธารณสุข การสาธารณสุขปโภค การสวัสดิการ และภาวะสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ย่อมเป็นตัวกำหนดให้รัฐบาลได้ตระหนักว่า ควรจะใช้งบประมาณเพื่อการนี้เป็นจำนวนเท่าไร เพื่อให้สอดคล้องความต้องการของสังคมในด้านต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีสิ่งต่าง ๆ อีกหลายประการที่สังคมยอมรับ และรัฐบาลจำเป็นต้องใช้ไปเพื่อการนั้น อาทิ กระบวนการหรือพิธีการบางอย่างตามวัฒนธรรม ตามประเพณี

5) ด้านอื่น ๆ

นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดและข้อจำกัดอื่น ๆ ที่มีต้องงบประมาณอีกหลายประการ อาทิ ข้อกำหนดและข้อจำกัดทางด้านศาสนา การต่างประเทศ การเมือง กฎหมาย และประวัติศาสตร์ เป็นต้น

ดังนั้นสรุปว่า ข้อจำกัดของงบประมาณ คือ อาจเกิดการผิดพลาดได้เนื่องจากการประมาณการณ์ในอนาคตและยังมีการเกี่ยวข้องกับด้านต่าง ๆ อีก เช่น

1) ด้านการบริหาร คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำงบประมาณมีความรู้เพียงพอที่จะทำงบประมาณหรือไม่อาจเกิดการคลาดเคลื่อนในการประมาณการณ์ได้เนื่องจากผู้เกี่ยวข้องแต่ละคนอาจคาดการณ์อนาคตผิดพลาด

2) ด้านเศรษฐกิจ คือ ความเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจ เช่น อัตราการผันผวนของอัตราค่าเงิน หรือ ภาวะเงินเฟ้อ เป็นต้น

3) ด้านสังคม คือ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น อัตราการว่างงาน สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง เป็นต้น

2.2.5 ประเภทของงบประมาณ

1. ประเภทงบประมาณที่แบ่งตามนโยบายงบประมาณของรัฐบาล

1.1 งบประมาณสมดุล (Balance Budget) ได้แก่ งบประมาณที่จัดทำตามนโยบายงบประมาณสมดุลของรัฐบาลที่ต้องการให้ประมาณการรายได้เท่ากับงบประมาณรายจ่าย ในขณะที่เศรษฐกิจกำลังมีเสถียรภาพ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ รัฐบาลควรใช้งบประมาณแบบสมดุล ไม่ควรใช้งบประมาณแบบเกินดุลหรือขาดดุล เพราะจะทำให้ปริมาณเงินที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงนั้นทำให้ดุลยภาพที่ดีของระบบเศรษฐกิจในขณะนั้นเสียไป

1.2 งบประมาณเกินดุล (Surplus Budget) ได้แก่ งบประมาณที่จัดทำตามนโยบายงบประมาณเกินดุลของรัฐบาลที่ต้องการให้มีประมาณการรายได้สูงกว่างบประมาณรายจ่าย รัฐบาลควรใช้งบประมาณเกินดุลนี้ในกรณีที่เศรษฐกิจมีภาวะเงินเฟ้ออย่างมาก หรือปริมาณเงินใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอก หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท้องตลาดมีมากกว่าสินค้าหรือบริการ ทั้งนี้เพื่อลดปริมาณสินค้าและบริการในท้องตลาด ซึ่งจะช่วยให้เศรษฐกิจมีเสถียรภาพดีขึ้นในที่สุด

1.3 งบประมาณขาดดุล (Deficit Budget) ได้แก่ งบประมาณที่จัดทำตามนโยบายงบประมาณขาดดุลของรัฐบาลที่ต้องการให้มีงบประมาณการรายจ่ายสูงกว่างบประมาณการรายได้ รัฐบาลควรใช้งบประมาณขาดดุลในกรณีที่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เพราะการใช้นโยบายขาดดุลนี้จะทำให้ปริมาณเงินในท้องตลาดมีเพิ่มมากขึ้น จากการที่รัฐบาลปล่อยเงินออกมามากกว่าเงินที่เข้าคลัง ช่วยให้มีการซื้อขายมากขึ้น มีการผลิตและการจ้างงานเพิ่มขึ้น ขจัดปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำให้ฟื้นตัวขึ้น

2. ประเภทงบประมาณที่แบ่งตามเทคนิคการพิจารณางบประมาณและการจัดทำ

2.1 ระบบงบประมาณแบบแสดงรายการ (Line Item Budgeting System) งบประมาณประเภทนี้เน้นถึงการควบคุมรายจ่ายต่าง ๆ เป็นสำคัญ เป็นการจำแนกรายการค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ไว้อย่างละเอียด เช่น จำแนกออกตามลักษณะของการใช้จ่าย มีการชี้แจงรายละเอียดอย่างถี่ถ้วนว่าจะนำรายจ่ายไปใช้ในด้านใดบ้าง เป้าหมายของงบประมาณประเภทนี้ก็เพื่อป้องกันการทุจริต และเชื่อว่าสามารถควบคุมการใช้จ่ายต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ สันนิษฐานกันว่าเป็นระบบงบประมาณที่ใช้เมื่อสมัยเริ่มแรกของหลาย ๆ ประเทศ แต่ระบบงบประมาณนี้มีข้อเสียก็คือ ต้องเสียเวลาในการจัดเตรียมและการพิจารณามาก ทั้งยังไม่มีอะไรเป็นหลักประกันได้ว่างานต่าง ๆ จะสามารถสำเร็จตามเป้าหมายได้เพียงไร กล่าวคือไม่สามารถแสดงผลงานที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายเงิน ว่าได้ประโยชน์มากน้อยเพียงใดต่อสังคมส่วนรวม การวิเคราะห์งบประมาณแบบนี้กระทำเพียงวิเคราะห์ส่วนที่เพิ่มขึ้น (Increment) โดยใช้งบประมาณของปีเก่าเป็นฐานเท่านั้น การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ทั้งในเป้าหมายและวิธีการบริหารงานงบประมาณของรัฐ ภายใต้ระบบงบประมาณแบบนี้จะเกิดขึ้นได้ยาก แม้จะมีข้อดีคือ ช่วยป้องกันการรั่วไหลของเงินได้บ้าง และไม่ต้องอาศัยข้อมูลในการวิเคราะห์มากนักก็ตาม

2.2 ระบบงบประมาณแบบแสดงผลงาน (Performance Budgeting System) ระบบงบประมาณแบบนี้เกิดจากการปรับปรุงแก้ไขระบบงบประมาณแบบแสดงรายการ โดยเน้นหนักในด้านประสิทธิภาพและการประหยัด (Efficiency and Economy) การใช้ทรัพยากรและต้องการแสดงให้เห็นถึงผลงานที่จะเกิดจากการใช้จ่ายเงินงบประมาณ หน่วยวิเคราะห์ของระบบงบประมาณแบบนี้คือ หน่วยกิจกรรม โดยรัฐต้องแสดงให้เห็นว่าการทำกิจกรรมอะไร ต้องใช้เงินงบประมาณจำนวนเท่าใด และได้ผลตอบแทนจำนวนหรือมีมูลค่าเท่าใด กล่าวคือ การอนุมัติงบประมาณต้องเปรียบเทียบว่ากิจกรรมไหนให้ผลตอบแทนคุ้มค่าน้อยกว่ากัน และในขั้นการบริหารงบประมาณก็เน้นที่การบรรลุจุดประสงค์หรือเป้าหมายของกิจกรรมนั้น ๆ เป็นหลัก โดยพยายามใช้ทรัพยากรให้น้อยที่สุด การติดตามประเมินผลเป็นการประเมินผลว่าการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ ภายใต้งบประมาณนี้ ไม่ว่ากรณีจุดประสงค์มีค่าน้อยเพียงใดเป็นประเด็นหลัก แต่ส่วนการจัดซื้อวัสดุนั้น ไม่เคร่งครัดว่าต้องซื้ออะไรราคาหน่วยละเท่าใด แต่ให้มีความยืดหยุ่นในการบริหารมากที่สุด ระบบงบประมาณแบบแสดงผลงาน

นี้สามารถลดความเคร่งครัดในการควบคุมลง เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารงานมากขึ้น และเน้นหนักการพยายามบรรลุจุดประสงค์หรือเป้าหมายของกิจกรรมเป็นหลัก

2.3 ระบบงบประมาณแบบแผนงาน (Planning Programming Budgeting System : PPBS) ระบบงบประมาณแบบนี้พัฒนาต่อเนื่องมาจากระบบงบประมาณแบบแสดงผลงานที่กล่าวถึงข้างต้น โดยนำการวางแผน (Planning) เข้ามาประกอบเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำงานงบประมาณ เพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) พร้อม ๆ กันไป ระบบ PPBS มีจุดเด่นที่เน้นการวางแผนระยะยาว และการบรรลุจุดประสงค์อย่างต่อเนื่อง และสัมพันธ์ซึ่งกันและกันทั้งภายในปีงบประมาณเดียวกัน และในระหว่างปีงบประมาณที่ต่อเนื่องกัน การจัดเตรียมงบประมาณแบบ PPBS เริ่มต้นด้วยการวางแผนระยะยาว พร้อมกับการวางแผนด้านการเงิน (แผนการหารายได้และการใช้จ่าย) ในระยะยาวอย่างสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในการจัดทำงานงบประมาณประจำปีเป็นการแบ่งช่วงเวลาของแผนระยะยาวมาปฏิบัติภายในปีงบประมาณหนึ่ง ๆ การอนุมัติงบประมาณเป็นการพิจารณาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแผนงานต่าง ๆ มากกว่าการพิจารณางานแต่ละประเภท และไม่พิจารณารายละเอียดด้านการจัดซื้อหรือใช้จ่ายหมวดต่าง ๆ เหมือนระบบงบประมาณแสดงรายการ ในชั้น การบริหารงบประมาณนั้น ใช้วิธีการเดียวกับระบบงบประมาณแบบแสดงผลงานที่กล่าวถึงข้างต้น กล่าวคือ เน้นการบรรลุจุดประสงค์ของแผนงานหรือโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ มากกว่าเคร่งครัดในรายการใช้จ่ายเงินแบบแต่ก่อน ข้อแตกต่างสำคัญของระบบงบประมาณแบบแสดงรายการกับแบบแสดงผลงานคือ แบบแสดงรายการนั้นใช้หลักวิเคราะห้ส่วนเพิ่ม(Incrementalism) โดยใช้งบประมาณของปีเก่าเป็นฐานและมุ่งคุมรายละเอียดการใช้จ่ายของแต่ละหน่วยงานเท่านั้น ส่วนแบบแสดงผลงานใช้หลักการวิเคราะห์โดยมุ่งความถูกต้องทั้งระบบ (System Analysis) กล่าวคือ ทบทวนการตั้งงบประมาณตั้งแต่เริ่มโครงการ โดยใช้หลักการตั้งงบประมาณตามแผนและโครงการที่ได้วิเคราะห์และประเมินผลแล้วว่าให้ผลตอบแทนคุ้มค่า ตลอดจนสอดคล้องกับแผนรวมหรือนโยบายหลักของรัฐผลงานของออกเซอร์และลินดา (Ocher and Linda อ้างใน อัมพร เชาว์การ 2535 : 34) ในปี พ.ศ. 2524 พบว่า ภายหลังจากการนำกระบวนการจัดสรรแบบ PPBS ไปใช้ระหว่างปี พ.ศ. 2524 - 2525 นั้น รูปแบบการบริหารงบประมาณปฏิบัติได้จริง มีประโยชน์ถูกต้อง และเหมาะสมตามขอบเขต

2.4 ระบบงบประมาณฐานศูนย์ (Zero-Based Budgeting : ZBB) ระบบงบประมาณ ZBB มีลักษณะบางประการคล้ายกับระบบ PPBS และมีบางส่วนที่คล้ายกับระบบงบประมาณแบบแสดงผลงานที่กล่าวมาแล้ว กล่าวคือ ระบบงบประมาณ ZBB เน้นการวางแผนระยะสั้นคือเป็นแผนประจำปี (ไม่ใช่แผนระยะยาว) และกำหนดหน่วยวิเคราะห์เป็นแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรมที่เรียกว่า Packages ซึ่งเสนอโดยหน่วยปฏิบัติงานระดับล่างสุดและผ่านการพิจารณาโดยหน่วยงานระดับสูงขึ้นไปตามลำดับ จุดเด่นที่สำคัญของระบบงบประมาณแบบ ZBB

อยู่ที่การเน้นการกระจายอำนาจการตัดสินใจให้แก่หน่วยงานระดับล่างสุด (หน่วยปฏิบัติงาน) ในการจัดทำค่าของงบประมาณของตนเอง ข้อดีของ ZBB คือช่วยให้การกำหนดการวิเคราะห์และการบริหารงบประมาณมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากกว่าระบบงบประมาณแบบอื่น ๆ ที่กล่าวถึงสำหรับการอนุมัติและการบริหารงบประมาณนั้น มีลักษณะคล้ายกับระบบงบประมาณแบบแสดงผลงาน และแบบ PPBS ที่กล่าวข้างต้น (ยุพดี สิริวรรณ. 2541 : 18-22 ; อัมพร เชาว์การ. 2535 : 32-34)

2.3 ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

2.3.1 ความหมายและความสำคัญของระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

จากการศึกษาความหมายของคำว่า งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ได้มีนักวิชาการและผู้เกี่ยวข้องให้ความหมายไว้ดังนี้

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน หมายถึง ระบบงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับการกำหนดพันธกิจขององค์กรเป้าหมายและวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ แผนงาน งาน/โครงการอย่างเป็นระบบ มีการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อวัดผลสำเร็จของงาน เป็นระบบที่เชื่อมโยงการบริหารจัดการทรัพยากร การเงินและพัสดุ ที่สะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จของงานหรือพันธกิจต่างๆขององค์กรหรือของรัฐภายใต้ระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (สพท. มุกดาหาร. 2550 : [online])

ชัยสิทธิ์ (อ้างใน บัณฑิต แสงกล้า. 2548 : 9) ได้ให้ความหมายระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานว่า เป็นระบบงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับการกำหนด พันธกิจ(mission) ขององค์กร เป้าหมายและวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ แผนงาน/โครงการอย่างเป็นระบบ มีการติดตาม และประเมินผลสม่ำเสมอเพื่อวัดผลสำเร็จของงาน ซึ่งเป็นระบบที่เชื่อมโยงการบริหารจัดการทรัพยากร การเงินและพัสดุที่จะสะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จของงานหรือพันธกิจต่างๆ ขององค์กร เกิดผลสำเร็จสอดคล้องตามนโยบาย มุ่งเน้นการใช้จ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ให้เกิดความคล่องตัวในการจัดทำและบริหารงบประมาณให้กับผู้ปฏิบัติ

บัณฑิต แสงกล้า (2548 : 9) งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเป็นการบริหารจัดการงบประมาณที่สถานศึกษาได้รับการจัดสรรจากรัฐ โดยคำนึงถึงผลผลิต และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมอย่างคุ้มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้ ทั้งนี้ต้องมีการร่วมมือกันระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียนและบุคลากรภายนอก ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชนเพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อม กำหนดเป็นแผนกลยุทธ์ หรือแผนยุทธศาสตร์ และกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จให้ชัดเจนสอดคล้องตามนโยบายและเกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ ใช้นำไปใช้ในการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน หมายถึง ระบบงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับการกำหนดพันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ แผนงาน หรือโครงการขององค์กรให้ดำเนินงานไปอย่างเป็นระบบ คุ่มค่า โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยมีการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอเพื่อวัดผลสำเร็จของแผนงาน หรือ โครงการ

2.3.2 ลักษณะของระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

เพื่อให้เห็นภาพลักษณะของระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานซึ่งเป็นระบบงบประมาณแบบใหม่ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ได้มีผู้เปรียบเทียบระบบงบประมาณแบบเดิม(แบบแผนงาน)กับระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานข้อแตกต่างของระบบงบประมาณแบบเดิมกับระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 แสดงข้อแตกต่างของระบบงบประมาณแบบเดิมกับระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

ประเด็น	ระบบงบประมาณเดิม(แบบแผนงาน)	ระบบงบประมาณมุ่งเน้นผลงาน
จุดเน้น	เน้นปัจจัยนำเข้าและกระบวนการดำเนินงาน ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับผลที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน	เน้นผลที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ซึ่ง ได้แก่ ผลผลิต และผลลัพธ์ของระบบ ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับปัจจัยนำเข้าและกระบวนการดำเนินงาน เน้นความรับผิดชอบและความ โปร่งใส ของการดำเนินงาน
การวางแผน	เน้นแผนปฏิบัติการที่มีรายละเอียดของแผนงาน โครงการและกิจกรรม ไม่มีการแสดงความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่ได้จากการดำเนินงานตามแผนกับนโยบายของหน่วยงานและรัฐบาล	เน้นแผนยุทธศาสตร์มีการคัดสรรกลยุทธ์และเรียงลำดับความสำคัญของกลยุทธ์ที่จะทำให้ นโยบายของหน่วยงานบรรลุผลมีการเชื่อมโยงระหว่างนโยบายของหน่วยงานกับนโยบายของรัฐบาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

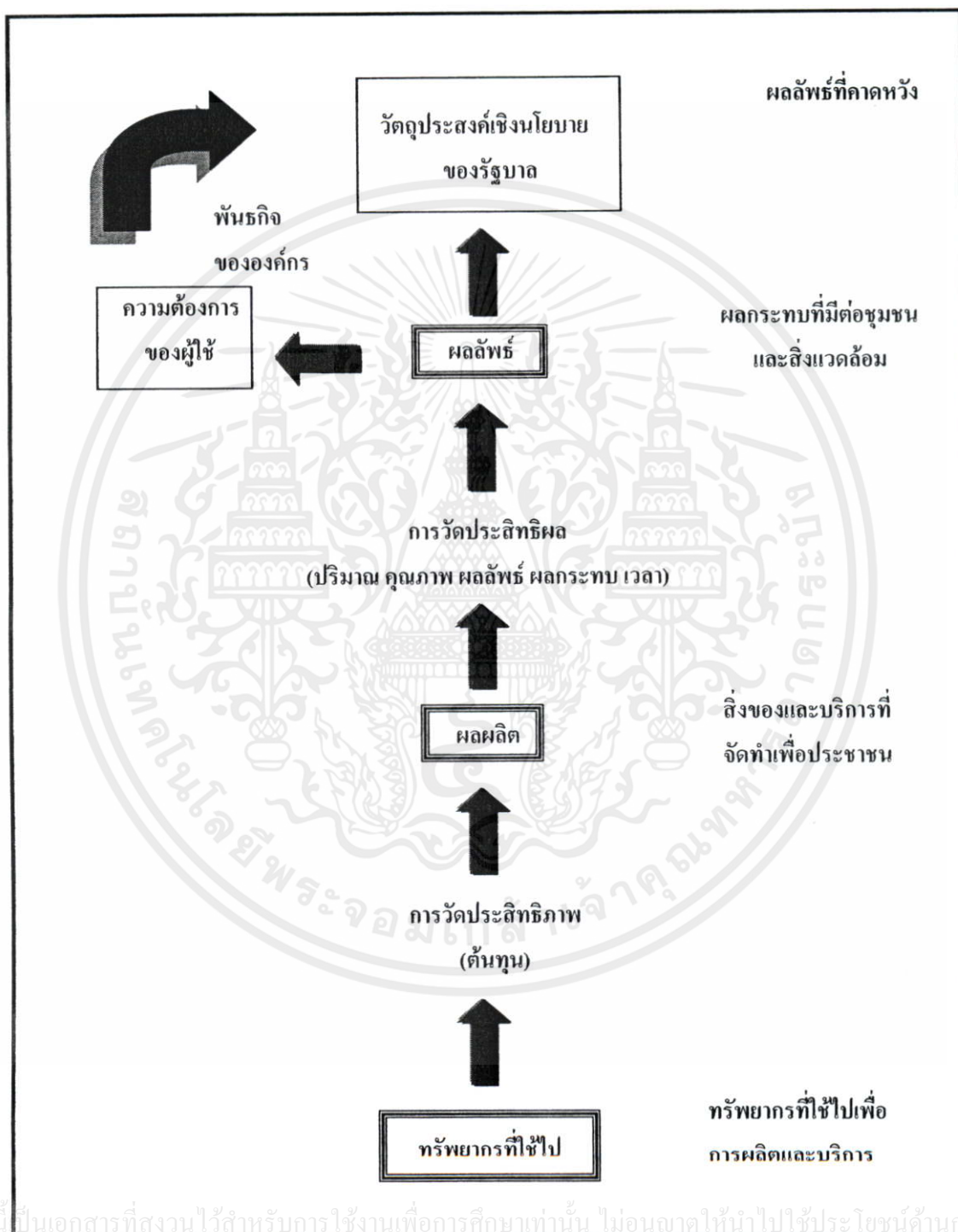
ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ประเด็น	ระบบงบประมาณเดิม(แบบแผนงาน)	ระบบงบประมาณมุ่งเน้นผลงาน
การจัดทำ งบประมาณ	มีการกำหนดวงเงินงบประมาณซึ่งมีรายละเอียดประกอบเป็นรายปี การกำหนดวงเงินงบประมาณแต่ละปี ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการกำหนดเพิ่มจากปีก่อน (Incremental) อย่างไรก็ตาม การกำหนดวงเงินงบประมาณระยะยาวนั้นได้กำหนดไว้ 5 ปี แต่ตามสภาพความเป็นจริงนั้นไม่ค่อยได้นำมาใช้ประโยชน์ในการจำแนกเป็นรายปี	กำหนดวงเงินงบประมาณล่วงหน้า 3 ปี โดยกำหนดเป็นกรอบการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (Medium Term Expenditure Framework : MTEF) ซึ่งมีรายละเอียดน้อยกว่าการจัดทำงบประมาณแบบเดิม หน่วยงานจะดำเนินการตาม MTEF ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า หากนโยบายของหน่วยงานเปลี่ยนไปก็จะต้องนำเอา MTEF มาปรับเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย
การใช้จ่าย งบประมาณ	การใช้จ่ายเป็นไปตามรายการที่ได้รับอนุมัติ	เป็นไปตามกลยุทธ์ที่หน่วยงานร่วมกันพิจารณาคัดเลือกมาดำเนินการ
ระบบบัญชี	ใช้ระบบบัญชีเงินสด (Cash Basis) ซึ่งจะบันทึกในบัญชีเมื่อมีการรับจ่ายเงินสด	ใช้ระบบเกณฑ์ที่รับฟังจ่าย (Accrual Basis) ซึ่งจะบันทึกรายการในบัญชีทันทีเมื่อหน่วยงานมีสภาพเป็นเจ้าของหรือลูกหนี้ ถึงแม้ว่าจะยังไม่ได้รับหรือจ่ายเงินสดก็ตาม
การควบคุม	เน้นการตรวจก่อนจ่าย (Pre Audit) และการควบคุมภายนอก ถูกควบคุม และตรวจสอบมีเจตคติไม่ดีต่อการควบคุม และตรวจสอบ	เน้นการตรวจหลังจ่าย (Post Audit) และการควบคุมภายใน เน้นการควบคุมและตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน
การ รายงานผล	รายงานผลแยกย่อยเป็นรายโครงการ ไม่ค่อยแสดงความเชื่อมโยงระหว่างผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานกับนโยบายของหน่วยงานและนโยบายของรัฐบาล การรายงานผลมุ่งเน้นการรายงานผลการใช้จ่ายเงิน	รายงานผลเป็นระยะเชื่อมโยงระหว่างผลของการดำเนินงานกับนโยบายของหน่วยงานและนโยบายของรัฐบาล การรายงานผลนั้น จะรายงานทั้งผลการดำเนินงานและการเงิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ระบบงบประมาณตามที่เบิกจ่ายจริง การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณี ที่มา : การวางแผนกลยุทธ์ ศูนย์ประสานงานปรับระบบงบประมาณ กรมสามัญศึกษา นำไปใช้

จึงสรุปได้ว่า การจัดทำแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเป็นการดำเนินการตั้งแต่การวางแผน การบริหารงบประมาณ การจัดการที่เน้นผลผลิต และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยที่ผลผลิตคือ สิ่งของ หรือบริการที่ได้จากการดำเนินงาน ส่วนผลลัพธ์จะเป็นผลประโยชน์ที่ได้จากการผลิต ดังภาพที่ 2.1 แสดงให้เห็นขั้นตอนการจัดทำระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้วยประการใดๆ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ภาพที่ 2.1 นี้แสดงการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานนี้เจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ศูนย์ประสานงานปรับระบบงบประมาณ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 7)

2.3.3 การพัฒนาระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

ในการพัฒนาระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายจะต้องมีการสร้างความรู้ความเข้าใจ และแนวปฏิบัติที่ถูกต้องให้แก่ครู อาจารย์ และบุคลากรในสถานศึกษาทั้งนี้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายจึงเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการนำไปปฏิบัติในการบริหารจัดการตามมาตรฐานทางการเงิน 7 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การวางแผนงบประมาณ (Budget Planning) จะต้องมีการวางแผนกลยุทธ์ และวางแผนงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง มีข้อมูลครบถ้วน จัดสรรงบประมาณที่เป็นธรรม

ด้านที่ 2 การคำนวณต้นทุนการผลิต (Output Costing) เน้นผลผลิต และต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิต จะต้องกระจายต้นทุนทางตรง และทางอ้อมลงสู่แต่ละผลผลิต

ด้านที่ 3 การจักระบบการจัดซื้อจัดจ้าง (Procurement Management) โดยจักระบบ และขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างให้มีประสิทธิภาพ รัดกุม และโปร่งใส

ด้านที่ 4 การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ (Financial Management Budget Control) โดยจะต้องมีมาตรฐานการควบคุมงบประมาณ การกำหนดความรับผิดชอบเรื่องบัญชีและการเงิน

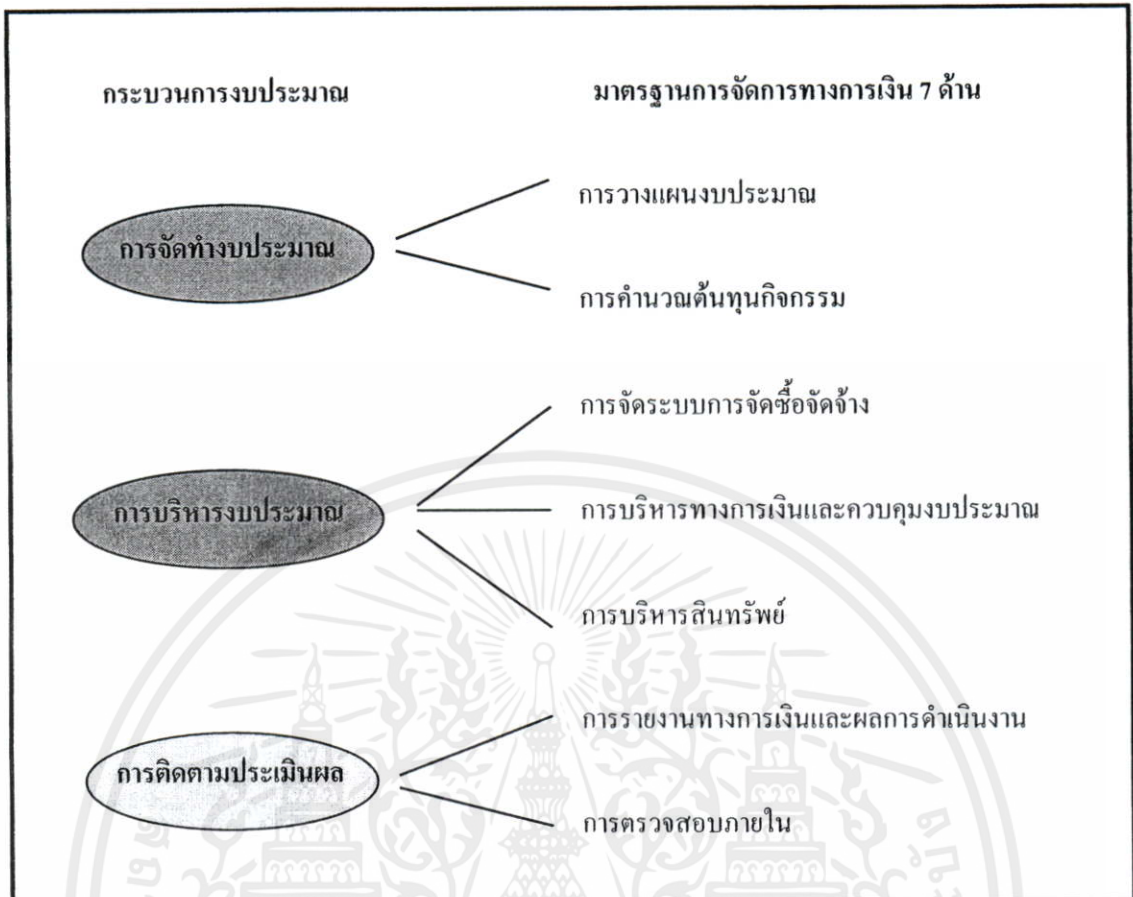
ด้านที่ 5 การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน (Financial and Performance Reporting) เพื่อความโปร่งใส ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการใช้งบประมาณ

ด้านที่ 6 การบริหารสินทรัพย์ (Asset Management) เพื่อใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าสูงสุด มีการลงทะเบียนสินทรัพย์ให้ครบถ้วน มีการตรวจสอบข้อมูล และสภาพของสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ

ด้านที่ 7 การตรวจสอบภายใน (Internal Audit) เพื่อควบคุมการใช้งบประมาณ และปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล การตรวจสอบมีความเป็นอิสระ

ในการดำเนินการติดตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายซึ่งเป็นการบริหารงานแบบกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีอิสระในการดำเนินงานตามแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานภายใต้กระบวนการงบประมาณ 3 ขั้นตอนซึ่งเชื่อมโยงกับมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน (กรมสามัญศึกษา, อังโน บัณฑิต แสงกล้า. 2548 : 14)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.2 กระบวนการงบประมาณ 3 ขั้นตอนซึ่งเชื่อมโยงกับมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน
ที่มา : ชัยสิทธิ์ เกลิมมีประเสริฐ (2544 : 11)

2.4 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเป็นการบริหารงานอย่างมีระบบตามกระบวนการบริหารงบประมาณดังนี้

2.4.1 การจัดทำงบประมาณ

หมายถึง การจัดเตรียมงบประมาณทั้ง 2 ด้าน คือ งบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายในขั้นตอนการจัดเตรียมงบประมาณยังสามารถแบ่งขั้นตอนออกได้ดังนี้

1) ประมาณการรายรับและประมาณการรายจ่าย ในการจัดทำ งบประมาณประจำปี จะต้องมีการประมาณการรายรับไว้ว่าจะสามารถจัดหารายรับเพื่อใช้เป็นงบประมาณรายจ่ายเป็น

จำนวนเงินเท่าใด ซึ่งการกำหนดครารายรับ รายจ่าย จะต้องเป็นไปอย่างเหมาะสมและสมคูลย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) กำหนดแนวนโยบายงบประมาณ คณะผู้บริหารหน่วยงานต้องกำหนดแนวนโยบายงบประมาณ โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องที่จะมีต่อนโยบายของหน่วยงานและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากงบประมาณที่มีต่อสังคมและด้านอื่นด้วย

3) กำหนดวงเงินของแต่ละหน่วยงาน เมื่อได้รับนโยบายงบประมาณแล้วจะต้องมีการพิจารณา กำหนดวงเงินและจัดสรรวงเงินตามแนวนโยบายงบประมาณ

4) หน่วยงานจัดทำคำขอตั้งงบประมาณ เมื่อหน่วยงานได้รับทราบวงเงินงบประมาณของตัวเองแล้ว ต้องจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยยึดแนวนโยบายงบประมาณที่ได้กำหนดไว้แล้ว

5) คณะกรรมการบริหารงบประมาณและการเงิน พิจารณา รายละเอียดงบประมาณที่หน่วยงานต่าง ๆ ทำ คำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายขึ้นมา โดยพิจารณาด้านความเหมาะสม ความสอดคล้องต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ นโยบายงบประมาณ ความพร้อมของหน่วยงานที่จะปฏิบัติงาน อาจมีการปรับลดงบประมาณได้ตามความเหมาะสม และแก้ไขปรับปรุงคำขอของงบประมาณทำเป็นเอกสารงบประมาณเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณ

6) คณะกรรมการพิจารณางบประมาณ พิจารณาร่างงบประมาณรายจ่าย โดยพิจารณารายละเอียดแผนงาน งาน และ โครงการต่าง ๆ ว่าเหมาะสมเพียงใด สมควรอนุมัติหรือไม่ (ณรงค์ สัจพันโรจน์, 2539 : 10) ซึ่งการจัดทำงบประมาณ ประกอบด้วย

2.4.1.1 การวางแผนงบประมาณ ได้มีนักวิชาการให้ความสำคัญไว้ดังนี้ คือ

อุทัย บุญประเสริฐ (2532 : 18) กล่าวว่า การวางแผนเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งของการบริหารที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพเป็นงานที่สำคัญยิ่งในกระบวนการบริหาร

ชัยสิทธิ์ เถлимมีประเสริฐ (2544 : 11) กล่าวว่า ในการจัดงบประมาณของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนนั้น ส่วนราชการจำเป็นต้องดำเนินการในสิ่งที่เป็นพันธกิจหลักของหน่วยงาน เพื่อสนองตอบต่อเป้าหมายขององค์กรและเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นสิ่งที่จำเป็นต้องดำเนินการเป็นครั้งแรกก็คือการจัดทำแผนกลยุทธ์ เพื่อ นำ กลยุทธ์ที่ได้ไปใช้ในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และจะต้องบอกได้ว่าผลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนินงานคืออะไรจะใช้สิ่งใดเป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน กลยุทธ์ที่ได้จากการดำเนินการจัดทำกลยุทธ์ดังกล่าว จะต้องนำมาแปลงสู่แผนการดำเนินงานหรือกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน พร้อมจัดทำงบประมาณใช้จ่ายในแต่ละแผนงาน งาน โครงการ ตามประเภทค่าใช้จ่ายที่กำหนดและครอบคลุมแหล่งเงินงบประมาณ รวมถึงการประมาณการค่าใช้จ่ายล่วงหน้า

เอกสารนี้สำหรับการดำเนินงานอีก 3 ปีงบประมาณ เพื่อเป็นการประกันได้ว่าหากสถานการณ์ไม่มีการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานจะสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและทำให้บรรลุเป้าหมายตามที่

กำหนดไว้ ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เป็นระบบงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับผลผลิต และผลลัพธ์ของการดำเนินงาน ซึ่งรวมเรียกว่าผลงาน (Performance) หรือผลสำเร็จ (Result) ตลอดจนความพึงพอใจของผู้รับบริการ สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะ การวางแผนเกี่ยวกับระบบการเงินซึ่งมีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้ทรัพยากรที่เป็นไปตามพันธกิจของสถานศึกษา เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายขององค์กร และเป้าหมายใน การพัฒนาประเทศในที่สุด เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณในระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานจะจัดสรรไปยังหน่วยบริหารที่รับผิดชอบต่อผลงาน โดยเป็นการจัดสรรงบประมาณแบบวงเงินรวม ตามพันธสัญญาว่าจะดำเนินงานตามภารกิจต่าง ๆ ในความรับผิดชอบให้เกิดผลผลิตและผลลัพธ์ตามที่ได้ตกลงกันไว้ ดังนั้นผู้รับงบประมาณจะต้องแสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ของแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการเพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิตและผลลัพธ์

ดังนั้นระบบการบริหารการเงินของสถานศึกษาจึงต้องเป็นระบบที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระ และคล่องตัวในการบริหารการเงิน ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ยึดหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมในทุกระดับ การบริหารจัดการตนเอง และการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การจัดสรรเงินจะต้องคำนึงถึงหลักการของความเป็นธรรม ความเสมอภาค การเพิ่ม ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าของการลงทุน โดยสถานศึกษาจะต้องดำเนินการในกระบวนการวางแผนงบประมาณดังนี้

- 1) จัดทำแผนกลยุทธ์ และนำกลยุทธ์ไปสู่การดำเนินงาน ซึ่งในกระบวนการดังกล่าวจำเป็นต้องกำหนดควมสัทธิศาสตร์ของหน่วยงาน พันธกิจ ผลลัพธ์ และตัวชี้วัดให้ชัดเจน
- 2) มีการจัดทำประมาณการจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง
- 3) มีเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานย่อยอย่างโปร่งใส และตรวจสอบได้

ทั้งนี้ในการบริหารงานงบประมาณจะต้องมีการวางแผนงบประมาณเพื่อให้การบริหารงานงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการวางแผนงบประมาณมีกระบวนการในการวางแผนงบประมาณดังนี้

1. ขั้นตอนการจัดทำแผนกลยุทธ์ระดับสถานศึกษาและนำกลยุทธ์ไปสู่การดำเนินงาน ก่อนที่จะกล่าวถึงภาวะวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและการกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา จะกล่าวถึงกระบวนการในการนำแผนกลยุทธ์ไปสู่การดำเนินการ โดยใช้แนวทาง Balanced Scorecard : BSC ในปัจจุบันพบว่าจุดอ่อนที่สำคัญของผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ได้อยู่ที่การวางแผนหรือการนำกลยุทธ์ แต่อยู่ที่ความสามารถในการนำกลยุทธ์ที่ได้กำหนดขึ้นไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล Balanced Scorecard : BSC จึงนับเป็นเครื่องมือทางด้านจัดการที่ช่วยในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (Strategic Implementation) โดยอาศัยการวัดหรือประเมิน (Measurement) ที่จะช่วยทำให้องค์กรเกิดความสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และมุ่งเน้นใน

สิ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร (Alignment and focused) (Kaplan and Norton อ้างใน พสุ เจริญทรัพย์ 2544 : 4)

2. ขั้นตอนการพัฒนาแผนกลยุทธ์ขององค์กร

2.1 องค์กรต้องตัดสินใจก่อนว่าองค์กรจะประกอบด้วยมุมมองกี่มุมมองซึ่งจะมีทางเลือกอยู่ 2 ประการ

2.1.1 ยึดตามแนวคิดดั้งเดิมของ Kaplan และ Norton ที่ประกอบด้วย 4 มุมมองหลัก ได้แก่ มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการภายใน และ มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา

2.1.2 พัฒนามุมมองขององค์กรขึ้นมาเองตามลักษณะการดำเนินงานของแต่ละองค์กร นอกเหนือจากแนวคิดดั้งเดิม

2.2 นำมุมมองทั้งสี่มาจัดเรียงกันโดยพิจารณาความสัมพันธ์ในด้านของเหตุและผล (Cause and Effect) ของแต่ละมุมมอง ถ้าเป็นองค์กรธุรกิจที่มุ่งแสวงหากำไร การเรียงมุมมองต่างๆ จะเรียงจาก การเงิน ลูกค้า กระบวนการภายใน และการเรียนรู้และการพัฒนา ตามแนวคิดดั้งเดิม แต่ถ้าเป็นองค์กรของรัฐหรือองค์กรที่ไม่ได้แสวงหากำไร การเรียงมุมมองอาจมีความแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้เนื่องจากองค์กรที่ไม่ได้แสวงหากำไรเหล่านี้ไม่ได้มีการหากำไรเป็นวัตถุประสงค์สูงสุด ดังนั้นจึงมักกำหนดมุมมองด้านลูกค้าเป็นมุมมองสูงสุด โดยมองว่ามุมมองด้านลูกค้าจะช่วยตอบสนองต่อวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์กร และมุมมองด้านการเงินอาจทำหน้าที่สนับสนุนมุมมองด้านกระบวนการภายในอีกที

2.3 วัตถุประสงค์แต่ละประการภายใต้แต่ละมุมมองจะถูกเชื่อมโยงกันด้วยหลักของเหตุและผล โดยเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์ในมุมมองที่อยู่บนสุดก่อน จากนั้นจึงค่อยหาตัววัตถุประสงค์ที่เป็นเหตุตามลำดับจนถึงมุมมองสุดท้าย หรืออาจกำหนดวัตถุประสงค์ที่สำคัญขององค์กรก่อน จากนั้นจึงนำวัตถุประสงค์เหล่านั้นมาจัดเรียงเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลก็ได้

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ในด้านต่าง ๆ ภายใต้แผนที่กลยุทธ์สามารถอธิบายได้ดังนี้

2.4.1 ภายใต้มุมมองด้านการเงิน วัตถุประสงค์สูงสุดขององค์กรส่วนใหญ่ ได้แก่ การทำกำไรสูงสุด (Maximize Profit) หรือสร้างมูลค่าให้ผู้ถือหุ้นสูงสุด (Maximize Shareholder Value) ซึ่งในการบรรลุวัตถุประสงค์ทั้งสองด้านมักจะเกิดจากการบรรลุวัตถุประสงค์

เอกสารนี้ในการเพิ่มรายได้หรือการลดต้นทุนงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2 ภายใต้มุมมองด้านลูกค้า นั่น การที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ในการเพิ่มรายได้ ภายใต้มุมมองด้านการเงินนั้นจะต้องสามารถนำเสนอคุณค่าหรือสามารถตอบสนองในสิ่งที่ลูกค้าต้องการเพื่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น

2.4.3 ภายใต้มุมมองด้านการดำเนินงานภายในนั้น จะต้องพิจารณาว่ากระบวนการหรือการดำเนินงานขององค์กรในด้านใดที่จะต้องทำให้ดีเพื่อสามารถสร้างคุณค่าหรือเสนอในสิ่งที่ลูกค้าต้องการ และในขณะเดียวกันวัตถุประสงค์ภายใต้มุมมองด้านนี้จะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการลดลงของต้นทุน

2.4.4 ภายใต้มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนานั้น จะต้องพิจารณาว่าองค์กรจะต้องมีการพัฒนาทั้งทักษะของบุคลากร ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือโครงสร้างและวัฒนธรรมในการทำงานอย่างไร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในมุมมองสามมุมมองข้างต้น

2.4.5 จะเห็นได้ว่าภายหลังจากการกำหนดวัตถุประสงค์ภายใต้มุมมองแต่ละมุมมองแล้ว จะต้องสร้างความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์แต่ละประการในรูปของเหตุและผล เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนว่าการบรรลุวัตถุประสงค์แต่ละด้าน จะสามารถช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์สูงสุดและวิสัยทัศน์ขององค์กรได้อย่างไร การจัดทำแผนที่ทางกลยุทธ์จะช่วยให้ผู้บริหารและบุคลากร มีความชัดเจนและเข้าใจในเรื่องกลยุทธ์ขององค์กรมากขึ้น อีกทั้งทำให้ทุกคนภายในองค์กรรู้ว่าอะไรคือสิ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร รวมทั้งรู้ว่าสิ่งที่ตนเองทำนั้นได้สอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์กรและช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จได้อย่างไร นอกจากนี้แผนที่ทางกลยุทธ์ยังเป็นการบอกเล่าเรื่องราว หรือกลยุทธ์ขององค์กรโดยอาศัยหลักเหตุและผล ซึ่งจะทำให้การประเมินผลขององค์กรมีความชัดเจนขึ้น และสามารถมุ่งเน้นที่จะประเมินในสิ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร

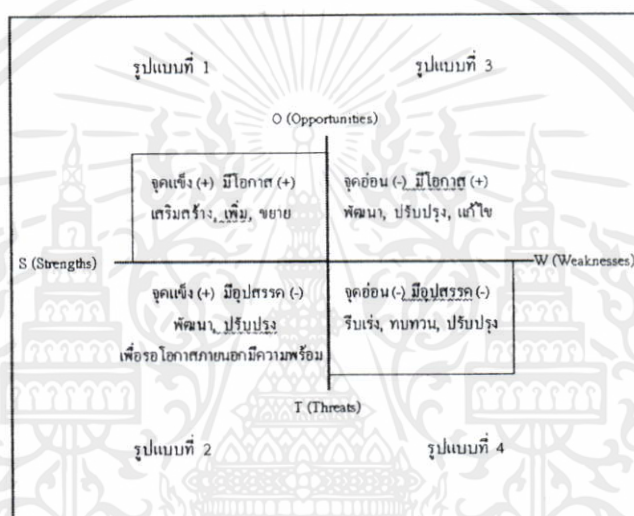
3. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis ซึ่งเป็นแนวทางที่จะทำให้รู้ว่าสถานศึกษามีจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) อย่างไร ซึ่งครูทุกคนภายในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ดังนี้

3.1 จุดแข็ง หมายถึง ปัจจัยหรือองค์ประกอบหลักของสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่เป็นข้อดีหรือข้อเด่นหรือจุดแข็ง ที่ส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษาได้รับผลผลิตในด้านที่ดี

3.2 จุดอ่อน หมายถึง ปัจจัยหรือองค์ประกอบหลักของสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่เป็นจุดอ่อน ที่ส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษาได้รับผลผลิตที่ไม่คุ้มค่า การค้า เอกสารภายในสถานศึกษาที่เป็นจุดอ่อน ที่ส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษาได้รับผลผลิตที่ไม่คุ้มค่า การค้า ไม่ว่าจะเป็นหรือผลเสียหาย ทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 โอกาส หมายถึง องค์ประกอบหรือปัจจัยหลักของสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษา ที่เอื้ออำนวยหรือช่วยสนับสนุนให้ภารกิจของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จมากขึ้น

3.4 อุปสรรค หมายถึง องค์ประกอบหรือปัจจัยหลักของสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษาที่เป็นอุปสรรคภัยคุกคามหรือข้อจำกัดที่ส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จ เมื่อสถานศึกษาทราบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส หรืออุปสรรค ปัจจัยใดส่งผลกระทบต่อทั้งในด้านให้เกิดความสำเร็จ (+) และผลเสีย (-) มากหรือน้อยตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว และการทำให้เกิดค่าของผลกระทบเหล่านั้นจะทำให้รู้ว่าโดยภาพรวมสถานศึกษามีสถานภาพรวมอย่างไร ดังแสดงในภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 แสดงสถานภาพของสถานศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร (SWOT)

(ศูนย์ประสานงานปรับระบบงบประมาณ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 7)

รูปแบบที่ 1 ถ้าสถานศึกษาใดมีสภาพแวดล้อมภายในเข้มแข็ง (+) และมีสภาพแวดล้อมภายนอกเอื้ออำนวย

การวิเคราะห์ นี้ให้เห็นว่าสถานศึกษานั้นมีความพร้อมมีศักยภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสูง กลยุทธ์ในการทำงานก็จะต้องมีแนววิธีในด้านการเพิ่มขยายหรือสร้างสถานศึกษาให้มีความเป็นเลิศในด้านต่างๆได้ง่าย

รูปแบบที่ 2 ถ้าสถานศึกษาใดมีสภาพแวดล้อมภายในเข้มแข็ง (+) และมีสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นอุปสรรค (-)

การวิเคราะห์ นี้ให้เห็นว่าสถานศึกษานั้นมีปัจจัยในการดำเนินการภายในที่มีความพร้อมเข้มแข็งแต่ปัจจัยภายนอกไม่เอื้ออำนวย ไม่สามารถสนับสนุนได้ในขณะนั้น กลยุทธ์ในการ

ปฏิบัติงานจะต้องมีแนววิธีในด้านการปรับปรุงพัฒนารักษาสถานภาพ เมื่อภายนอกพร้อมที่จะให้โอกาสที่รีบดำเนินการเข้าสู่แบบที่ 1

รูปแบบที่ 3 ถ้าสถานศึกษาใดมีสภาพแวดล้อมภายในเป็นจุดอ่อน (-) และมีสภาพแวดล้อม ภายนอกเป็นโอกาส (+)

การวิเคราะห์ ซึ่งให้เห็นว่าสถานศึกษานั้นมีปัจจัยในการดำเนินการภายในการปฏิบัติงานอ่อนแอไม่พร้อม แต่มีปัจจัยภายนอกพร้อมที่จะช่วยเหลือและให้การสนับสนุน กลยุทธ์ในการทำงาน ก็จะต้องมีแนววิธีในการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนภายในที่มีจุดด้อยต่างๆ ให้เข้มแข็งขึ้นเพื่อนำ เข้าสู่รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 4 ถ้าสถานศึกษาใดมีสภาพแวดล้อมภายในเป็นจุดอ่อน (-) และมีสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นอุปสรรค (-)

การวิเคราะห์ สถานศึกษานั้นทั้งอ่อนแอและมีอุปสรรคมากมาย กลยุทธ์ในการทำงาน จะต้องรีบเร่ง ทบทวน ปรับปรุงพัฒนาทุกเรื่องเพื่อให้แข็งแกร่ง

เมื่อสถานศึกษาทราบว่าสถานภาพอยู่ในสถานการณ์อย่างไรตามรูปแบบขั้นต้น ขั้นตอนต่อไปคือ การนำผลการวิเคราะห์สถานภาพของสถานศึกษาไปกำหนดพัฒนาการบริหารองค์กร คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์

4. กระบวนการการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ของสถานศึกษาคือการมองภาพอนาคตของสถานศึกษาที่ทุก ๆ คนในสถานศึกษามีส่วนกำหนดขึ้นโดยแนวทางที่สถานศึกษาจะดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ การกำหนดข้อความเขียนเป็นพันธกิจ แสดงให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาว่าต้องการจะทำอะไร ตามที่กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ ความคาดหวังสำคัญที่สถานศึกษาต้องการให้เกิดขึ้น โดยสอดคล้องกับพันธกิจและวิสัยทัศน์ จากการดำเนินงานของสถานศึกษา

5. การกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษาจะต้องเลือกกลยุทธ์ เพื่อใช้ในการแก้ไข ปัญหาหรือพัฒนาจุดอ่อนหรือพัฒนาจุดแข็งของสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา โดยใช้โอกาสที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมภายนอกหรือการหลีกเลี่ยงสภาพแวดล้อมที่เป็นอุปสรรค โดยการเลือกวิธีการที่มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ คุ่มค่า คุ่มทุน และต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ การสร้างกลยุทธ์ของสถานศึกษาจะต้องเลือกหรือค้นหาวิธีการที่มีความเหมาะสมภายใต้เงื่อนไขของเวลา ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์มากที่สุด กลยุทธ์ของสถานศึกษาจึงมีความครอบคลุมผลการดำเนินการในระดับที่แตกต่างกัน ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ 5.1 กลยุทธ์ระดับองค์กร (Corporate Strategies) ที่เป็นกลยุทธ์ที่ครอบคลุมการค้า ไม่ว่าจะกรณีผลการดำเนินงานระดับผลกระทบ (Impacts) ด้วยที่สะท้อนวิธีการดำเนินการในวงกว้าง ที่ไม่บอกรายละเอียดของการปฏิบัติงานในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาผลการดำเนินการระดับผลกระทบจะ

ยึดกลุ่มผลประโยชน์หลักที่กระทบโดยตรง 4 กลุ่ม คือ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ฉะนั้นกลยุทธ์ระดับองค์กร โรงเรียนจะต้องนำไปใช้จัดทำเป็นแผนงาน (Programs) ของสถานศึกษา

5.2 กลยุทธ์ระดับแผนงาน (Business Strategies) เป็นกลยุทธ์ที่ครอบคลุมผลการดำเนินงานระดับที่มีภาพของการดำเนินการในวงแคบที่มีรายละเอียดเล็กน้อย ยังไม่มีความชัดเจนในการปฏิบัติ กลยุทธ์ในระดับแผนงาน สถานศึกษาจะต้องนำไปจัดทำเป็นโครงการ (Project) ของสถานศึกษา ภายใต้แผนงานใดแผนงานหนึ่ง

5.3 กลยุทธ์ระดับโครงการ (Functional Strategies) เป็นกลยุทธ์ที่ครอบคลุมผลการดำเนินงานระดับผลผลิตที่มีรายละเอียดการปฏิบัติงานที่ชัดเจน สถานศึกษานำไปจัดกิจกรรมภายใต้โครงการใดโครงการหนึ่ง

ดังนั้นสรุปว่าการกำหนดกลยุทธ์ภายในสถานศึกษา ต้องสร้างกลยุทธ์ระดับองค์กร และ กลยุทธ์ในระดับแผนงานการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงจุดมุ่งหมายจึงเป็นการระบุผลลัพธ์ของกลยุทธ์ในระดับแผนงาน

6. การกำหนดผลผลิต ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

6.1 ผลผลิต หมายถึง สิ่งของหรือการบริการที่เป็นรูปธรรมและรับรู้ได้ซึ่งเป็นผลที่เกิดจากการปฏิบัติตามกลยุทธ์

6.2 ผลลัพธ์ หมายถึง ผลประโยชน์ หรือผลผลิตหรือผลสำเร็จปลายทางที่เกิดจากการดำเนินการตามกลยุทธ์ที่กำหนด

6.3 วัตถุประสงค์เชิงจุดหมาย เป็นการระบุผลลัพธ์ของโครงการที่จะต้องให้เกิด

6.4 ตัวชี้วัดความสำเร็จ เป็นตัวบ่งชี้หรือดัชนีบ่งชี้หรือสิ่งบ่งบอกความสำเร็จของงานที่ปฏิบัติ

6.5 ค่าของตัวชี้วัดที่นิยมใช้ ได้แก่ ร้อยละ อัตราส่วน สัดส่วน อัตราจำนวน และค่าเฉลี่ย

6.6 ตัวชี้วัดความสำเร็จหลัก (Key Performance Indicators : KPI) คือ สิ่งที่บ่งบอกความสำเร็จของผลงานที่ครอบคลุมผลผลิตและผลลัพธ์ แต่ไม่รวมตัวชี้วัดที่เป็นกระบวนการและผลกระทบ ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นามธรรมให้เป็นรูปธรรมที่สามารถวัดได้

7. กรอบกลยุทธ์เป็นเครื่องมือกำหนดขอบเขตของการดำเนินงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษาระยะยาว (3-4 ปี) ซึ่งระบุถึงจุดหมายของการกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการศึกษา

เอกสารนี้อย่างชัดเจนว่ามุ่งให้เกิดผลต่อผู้เรียนและผลสัมฤทธิ์อย่างไร โดยที่กรอบกลยุทธ์ประกอบด้วย 4 ประการ 4 ประการงานเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.1 กลยุทธ์ระดับองค์กร คือส่วนที่จะกำหนดเป็นแผนงานของสถานศึกษา

7.2 กลยุทธ์ในระดับแผนงาน คือส่วนที่กำหนดเป็นโครงการ

7.3 วัตถุประสงค์เชิงจุดมุ่งหมาย คือ ผลลัพธ์ที่เป็นผลสำเร็จปลายทาง อันเกิดจากการดำเนินการตามกลยุทธ์ในระดับแผนงาน

7.4 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

หลังได้กรอบกลยุทธ์แล้ว สถานศึกษาจะต้องจัดทำรายละเอียดโครงสร้างแผนงานและโครงการ ซึ่งรายละเอียดดังกล่าวจะใช้เป็นข้อมูลในการเขียนโครงการเพื่อให้ได้ค่าใช้จ่ายของแต่ละโครงการ และนำไปใช้ในการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง

8. แนวทางการเขียนโครงการเพื่อให้ได้ค่าใช้จ่ายของแต่ละโครงการ และนำไปใช้ในการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางที่นิยมนำมาเขียนโครงการนั้นมี 2 วิธี คือ

8.1 การเขียนโครงการแบบดั้งเดิมหรือแบบประเพณีนิยม (Conventional Method) การเขียนโครงการแบบประเพณีนิยมจะเขียนแบบพรรณนาความประกอบด้วย โครงการ หลักการ เหตุผลที่แสดงความสำคัญและความจำเป็นของโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงาน งบประมาณ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผลที่คาดว่าจะได้รับ

8.2 การเขียนโครงการแบบเหตุผลสัมพันธ์ (Logical Framework Method) เป็นวิธีการที่คู่ขนานกับการจัดทำงบประมาณแบบแผนงาน (Program Budget) และเหมาะสำหรับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ซึ่งมีลักษณะเป็นการอธิบายความเป็นเหตุเป็นผลเพื่อแสดงความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ

9. กรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (Medium-Term Expenditure Framework : MTEF) การประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง คือ การประมาณการรายจ่ายล่วงหน้า (3-5 ปี) ของฐานค่าใช้จ่ายของแผนงาน งาน / โครงการที่หน่วยงานได้รับอนุมัติในปัจจุบัน และจะต้องมีการปรับปรุงตัวเลขเป็นประจำ ซึ่งทางสำนักงบประมาณได้กำหนดให้หน่วยงานจัดทำประมาณการรายจ่ายโดยแสดงวงเงินในช่วงระยะเวลา 5 ปีงบประมาณ โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดทำดังนี้

9.1 เพื่อให้ได้ระบบที่สามารถคำนวณภาระผูกพันของงบประมาณได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

9.2 เพื่อช่วยเรื่องข้อจำกัดทางการคลัง

9.3 เพื่อพัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ 9.4 เพื่อให้ได้ระบบสำหรับวิเคราะห์และวัดผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9.5 เพื่อเป็นสื่อสำหรับการนำข้อมูลผลการดำเนินงานตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มาเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อประกอบการตัดสินใจที่จะจัดสรรงบประมาณได้ต่อไปในอนาคต

9.6 ลักษณะที่สำคัญของการจัดทำรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง

9.7 นำมาใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดทำงบประมาณปีต่อ ๆ ไปได้

9.8 ระบุถึงค่าใช้จ่ายที่ต่ำสุดที่ต้องเกิดขึ้นในอนาคตหากดำเนินงานตามนโยบายที่อยู่ในงบประมาณปัจจุบัน

9.9 มีการปรับตัวเลขตามการเปลี่ยนแปลงของดัชนีชี้วัดต่าง ๆ เช่น ภาวะเงินเฟ้อและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

9.10 แสดงถึงรายจ่ายตามแผนงาน งาน โครงการที่ได้รับจากรัฐบาลแล้วเท่านั้น ไม่รวมรายจ่ายสำหรับแผนงานที่คาดว่าจะขออนุมัติจากรัฐบาลในอนาคต

9.11 ประมาณการรายจ่ายที่จะเกิดขึ้นสำหรับปีอื่น ๆ จะต้องกระทำด้วยความระมัดระวังเหมือนกับการคิดตัวเลขรายจ่ายสำหรับงบประมาณปีปัจจุบัน

10. ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง คือ

10.1 มีวินัยการคลังโดยรวม (Aggregate Fiscal Discipline) ที่จะควบคุมการเติบโตของรายจ่าย ดังนี้

1. ทำให้ทราบภาระผูกพันของรายจ่ายในอนาคต ภายใต้แผนงาน งาน โครงการในปัจจุบัน
2. ช่วยควบคุมแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของรายจ่ายสำหรับแผนใหม่ ๆ
3. หน่วยงานมีกรอบของระยะเวลาเพิ่มขึ้น สำหรับการวางแผนปฏิบัติ และการตัดสินใจให้สอดคล้องกับเป้าหมายทางเศรษฐกิจและการจัดลำดับความสำคัญของด้านต่าง ๆ
4. ทำให้เกิดระบบสนับสนุนการตัดสินใจที่สามารถคาดหมายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงแผนงานและการเปลี่ยนแปลงนโยบายตามเป้าหมายของการคลัง

10.2 สัดส่วนของรายจ่ายที่ดีขึ้น (Better Expenditure Composition) จากการจัดทำงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับการพิจารณาคำขอในแผนงานใหม่และคำขอที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของนโยบาย โดย

1. ช่วยลดภาระในการพิจารณางบประมาณรายจ่ายที่เป็นฐานอยู่แล้วใน

เอกสารนี้เข้ันตอนการจัดทำงบประมาณ โดยเน้นพิจารณาจากงบประมาณที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงแผนงานหรือโครงการอื่น ๆ หรือ นโยบายแทน โดยเน้นพิจารณาจากงบประมาณที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงแผนงานหรือนโยบายแทน

2. ช่วยในการประเมินผลสำหรับแผนงาน งาน โครงการใหม่ โดยพิจารณาข้อดี ข้อเสีย ระหว่างการเลือกแผนงาน งาน โครงการให้ชัดเจนขึ้น ทั้งในเรื่องของ ต้นทุน ผลผลิต และผลลัพธ์ของแผนงาน งาน โครงการนั้น ๆ

10.3 การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (Better Operation Efficiency) จากการยินยอมให้สถานศึกษาได้วางแผนของตน โดย

1. สถานศึกษามั่นใจว่า คนจะได้รับงบประมาณในแผนงานของตนในขนาด ซึ่งทำให้เห็นความสำคัญกับการวางแผนมากขึ้น

2. สถานศึกษาจะลดการเพิ่มของงบประมาณมากเกินไปจนความจำเป็นในแต่ละปีได้

10.4 ขั้นตอนการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางของสถานศึกษา ในการจัดทำ MTEF จะเป็นแผนที่มีลักษณะหมุนเวียนหรือแผนก้าวหน้า (Rolling Framework หรือ Rolling Plan) คือ เมื่อปีแรกที่เป็นปีงบประมาณสิ้นสุด ปีต่อไปก็จะกลายเป็น “ปีงบประมาณ” ปีที่เหลืออีก 2 ปี ก็จะเป็นปีคาดคะเนปีที่ 1 และปีที่ 2 จึงต้องประมาณการเพิ่มอีก 1 ปี และเป็นปีที่ 3 ของแผน และจะทำลักษณะเช่นนี้ทุกปีไป โดยมีขั้นตอนการจัดทำ MTEF มีแนวทางการดำเนินการดังนี้

1. สถานศึกษาต้องกำหนดกรอบระยะเวลาของ MTEF โดยกำหนดว่าปีใดเป็นปีที่ขอตั้งงบประมาณหรือเรียกว่า “ปีงบประมาณ” และปีใดเป็นปีที่เป็นการคาดคะเนต่ออีก 3 ปี

2. ประมาณการรายรับของสถานศึกษาเป็นรายปี โดยคาดรายรับแต่ละประเภทเป็นรายปี ให้ครบทุกปีตามกรอบระยะเวลาของ MTEF มีแนวทางการดำเนินการดังนี้

2.1 ให้สถานศึกษาใช้ข้อมูลงบประมาณที่สถานศึกษาได้รับในปีที่ผ่านมาและปีงบประมาณปัจจุบันเฉพาะงบดำเนินการหาค่าเฉลี่ยงบประมาณต่อนักเรียน 1 คน (Cost per Head) แล้วจึงนำค่าได้มาคำนวณหางบประมาณที่ควรได้รับในปีต่อ ๆ ไป

จำนวนงบประมาณที่ได้รับ = งบประมาณต่อหัว x จำนวนนักเรียน

2.2 งบบุคลากร คิดเพิ่มร้อยละ 6 ในแต่ละปี สำหรับอัตราเดิม

2.3 เงินอุดหนุนให้ประมาณการตามที่คาดว่าจะได้รับเงินแต่ละรายการ โดยใช้อัตราต่อหัวในการคำนวณตามอัตราที่ได้รับงบประมาณในปัจจุบัน

2.4 เงินบริจาคหรือเงินอื่น ๆ โรงเรียนต้องคาดคะเน โดยคำนึงถึง

เอกสารนี้คือความเป็นไปได้ที่จะได้รับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. คาคะเนจำนวนนักเรียนที่สถานศึกษาจะรับได้ในช่วงกรอบระยะเวลาของ MTEF จำนวนนักเรียนที่คาคะเนได้ จะนำมาคำนวณอัตรากำลังครู อาคารเรียน อาคารประกอบครุภัณฑ์ และอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

4. กำหนดผลผลิตหลักของสถานศึกษา (Final Output) แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

4.1 ผลผลิตหลัก คือ บริการทางการศึกษาที่สถานศึกษาจัดให้แก่บุคคลภายนอกหรือชุมชน ซึ่งก็คือนักเรียนและบริการที่จัดให้แก่ชุมชนนั้น ผลผลิตหลักของสถานศึกษามีดังนี้

ผลผลิตที่ 1 : นักเรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง

ผลผลิตที่ 2 : นักเรียนได้รับการยกระดับคุณภาพเต็มตามศักยภาพ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติ

ผลผลิตที่ 3 : นักเรียนที่ได้รับการจัดการศึกษาสำหรับความสามารถพิเศษด้านใดด้านหนึ่ง

4.2 ผลผลิตรอง (Intermediate Output) คือ ผลผลิตที่เกิดจากการดำเนินงาน / โครงการ ซึ่งยังไม่เป็นผลผลิตหลักโดยตรง แต่จะส่งผลให้เกิดผลผลิตหลักในภายหลัง

5. พิจารณาผลผลิตของโครงการตามแผนกลยุทธ์ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้แล้วว่า ผลผลิตใดมีลักษณะเป็นผลผลิตหลัก ผลผลิตใดเป็นผลผลิตรอง ในกรณีที่เป็นผลผลิตรอง ต้องพิจารณาว่า Intermediate Output นี้จะส่งผลให้เกิด Final Output ใดบ้าง (ในกรณีที่สถานศึกษามี Final Output มากกว่า 1 ตัว) แล้วจัดกลุ่มแยกเป็นรายปี ผลผลิตที่แสดงในตาราง MTEF กับผลผลิตของโครงการตามแผนกลยุทธ์จะมีความสัมพันธ์กันเป็นรายปี

6. คำนวณงบประมาณสำหรับผลผลิตหลักแต่ละตัวในแต่ละปีโดยดำเนินการดังนี้

6.1 ค่าใช้จ่ายของผลผลิตหลักจะมาจาก 2 ส่วน คือ โครงการตามแผนกลยุทธ์และงานประจำ

6.2 คำนวณงบประมาณของโครงการแต่ละโครงการที่สถานศึกษาจัดทำตามแผนกลยุทธ์ในแต่ละปี โดยสถานศึกษาต้องตรวจสอบว่า โครงการที่จะนำมาคิดงบประมาณนั้น เป็นโครงการที่เกิดจากนโยบายของรัฐในปีงบประมาณ และเป็นโครงการที่ดำเนินการต่อเนื่องไปยังปีที่ 1 หรือ 2 หรือ 3 ของ MIEF สำหรับปริมาณของผลผลิตเป็นไปตามที่กำหนดในแผนกลยุทธ์ในแต่ละปี และคำนวณค่าใช้จ่ายสำหรับงานประจำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการพิจารณาเพื่อการจัดทำงบประมาณประจำปีไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3 การคำนวณค่าใช้จ่ายมีรายละเอียดวิธีการคำนวณในมาตรฐานด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง

2.4.1.2 การคำนวณต้นทุนกิจกรรม เป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งสำหรับการจัดทำและบริหารงบประมาณ เพราะต้นทุนกิจกรรมเป็นที่แสดงถึงราคาของผลผลิตที่รัฐบาลจะต้องจัดซื้อจากหน่วยงาน เป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งในการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงประโยชน์ในการพิจารณาทบทวน การดำเนินงานของหน่วยงานว่า งาน โครงการดังกล่าวจะดำเนินการต่อไป หรือหยุดการดำเนินการ หากการดำเนินงานไม่มีประสิทธิผลและไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นในส่วนราชการจำเป็นต้องจัดวางระบบในการคิดต้นทุนกิจกรรม เพื่อสามารถใช้ในการกำหนดราคาที่เหมาะสม และสามารถแสดงผลได้รวดเร็ว เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการดำเนินงานและการติดตามตรวจสอบ นอกจากนี้จะต้องมีระบบการบริหารต้นทุนที่จะแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน เป็นเงื่อนไขที่สำนักงานประมาณกำหนดให้ส่วนราชการนำไปดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เพื่อเป็นหลักประกันว่าส่วนราชการจะสามารถนำงบประมาณที่ได้รับไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การคำนวณต้นทุนผลผลิตเป็น 1 ใน 7 มาตรฐานการจัดการทางการเงินที่ส่วนราชการต่าง ๆ จะต้องดำเนินการเพื่อรองรับระบบงบประมาณดังกล่าว (ชัยสิทธิ์ เกลิมมีประเสริฐ. 2544 : 11)

1) ความสำคัญและความจำเป็นในการคำนวณต้นทุนผลผลิต ต้นทุนผลผลิต หมายถึง ทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้า ซึ่งได้แก่ค่าใช้จ่ายทั้งหมด (Expenses) ที่ใช้ในกระบวนการ (Process) ประกอบกิจกรรมเพื่อก่อให้เกิดผลผลิต ซึ่งผลผลิตในที่นี้คือสิ่งที่มีคุณลักษณะตามที่กำหนดซึ่งเกิดจากการนำทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้าผ่านกระบวนการหรือกิจกรรมตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ต้นทุนผลผลิตเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องใช้ประกอบการดำเนินงานในเรื่องต่อไปนี้คือ

- 1.1) การประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางเพื่อขอจัดตั้งงบประมาณ
- 1.2) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน
- 1.3) การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการดำเนินงาน
- 1.4) การตรวจสอบภายใน
- 1.5) การกำหนดมาตรฐานต้นทุนผลผลิต
- 1.6) การจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงแหล่งเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) ประโยชน์ของการคำนวณต้นทุนผลผลิต ปัจจุบันมีแนวคิดและวิธีการในการคำนวณต้นทุนผลผลิตหลายวิธี แต่วิธีที่นิยมใช้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง คือ การคิดต้นทุนกิจกรรม (Activity-Based Costing หรือ ABC) ระบบต้นทุนกิจกรรมเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารงาน ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในองค์กรที่ไม่หวังผลกำไร ประโยชน์ที่ได้รับจากการประยุกต์ใช้ระบบต้นทุนกิจกรรมและระบบการบริหารต้นทุนกิจกรรม มีดังนี้

2.1) ทำให้สามารถคำนวณต้นทุนผลผลิต ต้นทุนบริการ ต้นทุนโครงการ / ฝ่าย / หมวด / งาน / รายวิชา / กิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือใกล้เคียงความเป็นจริงมากขึ้น

2.2) ทำให้รับทราบต้นทุนที่เกิดขึ้นในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ อย่างละเอียด ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ การสร้างคุณค่าในการดำเนินงาน

2.3) ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลนี้ไปตัดสินใจทั้งในปัญหาจากการดำเนินงาน โดยปกติและปัญหาในเชิงกลยุทธ์ต่าง ๆ

2.4) ใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนและจัดทำงบประมาณตามฐานกิจกรรม (Activity-Based Budget) ขององค์กรทุกประเภท

2.5) ข้อมูลที่ได้จากระบบจะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวัดผลการปฏิบัติงานรูปแบบต่าง ๆ (ทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงิน) อย่างมีประสิทธิภาพ

แม้ว่าระบบต้นทุนกิจกรรมจะให้ประโยชน์กับองค์กรหลายประการก็ตาม แต่ก็มีข้อจำกัดในการประยุกต์ใช้ คือ จะต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายสูงกว่าการประยุกต์ใช้ระบบต้นทุนเดิมจากข้อจำกัดของระบบต้นทุนกิจกรรมดังกล่าวเป็นปัญหาต่อการดำเนินการของโรงเรียนอย่างยิ่ง การที่จะดำเนินการในเรื่องนี้ให้มีประสิทธิภาพจึงต้องอาศัยเวลา ดังนั้นในช่วงเริ่มต้นซึ่งถือเป็นระยะเปลี่ยนผ่านระบบงบประมาณแบบเดิมจึงขอเสนอแนวทางในการคำนวณต้นทุนผลผลิต ด้วยการนำวิธีการคำนวณต้นทุนผลผลิตแบบผสมผสานมาใช้ เพราะจะสามารถลงมือปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมได้ในระยะเวลาอันสั้น สามารถนำไปสู่การพัฒนาวิธีการคำนวณต้นทุนผลผลิตโดยใช้ระบบต้นทุนกิจกรรมได้

3) แนวคิดในการคำนวณต้นทุนผลผลิต

3.1) สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง

3.2) การคำนวณต้นทุนผลผลิตต้องคำนวณค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิตรวมเป็นต้นทุนรวม (Total Cost or Full Cost)

3.3) กำหนดเป็นราคาต่อหน่วยผลผลิตซึ่งมีวิธีการคำนวณดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ **ต้นทุนต่อหน่วย** และ **ต้นทุนรวม** และ **จำนวนผลผลิต** ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะช่วยให้การดำเนินการคำนวณต้นทุนผลผลิตได้ใกล้เคียงความเป็นจริงที่สุดคือ สถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนระบบบัญชี จากระบบบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไปเป็นระบบบัญชีเกณฑ์พึงรับพึงจ่าย

- 4) โครงสร้างของต้นทุน ครอบคลุมของค์ประกอบ 3 ส่วนดังนี้
 - 4.1) ต้นทุนค่าแรง (Labor Cost) หรือต้นทุนบุคคลากร (Personnel Cost)
 - 4.2) ต้นทุนค่าวัสดุ (Material Cost) หรือต้นทุนงบดำเนินการ

(Operating Cost)

- 4.3) ต้นทุนค่าลงทุน (Capital Cost) หรือต้นทุนงบลงทุน (ค่าครุภัณฑ์ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง)

5) การจัดประเภทของค่าใช้จ่ายการผลิต แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

5.1) จัดตามลักษณะของค่าใช้จ่าย ได้แก่

5.1.1) ต้นทุนทางตรง (Direct Cost) เป็นค่าใช้จ่ายหลักของการผลิต ซึ่งกำหนดไว้ที่หน่วยต้นทุน (Cost Center) หรือหน่วยผลิตหลัก

5.1.2) ต้นทุนทางอ้อม (Indirect Cost) เป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นส่วนสนับสนุนการผลิตของหน่วยต้นทุน

5.2) จัดตามลักษณะความสัมพันธ์ต่อปริมาณผลผลิต จำแนกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

5.2.1) ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) เป็นค่าใช้จ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ไม่ผันแปรตามปริมาณการผลิต

5.2.2) ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) เป็นค่าใช้จ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ผันแปรตามปริมาณการผลิต

6) แนวทางการคำนวณต้นทุนผลผลิตแบบผสมผสานสำหรับสถานศึกษา ใช้วิธีการคำนวณต้นทุนรวมควรรวบรวมข้อมูลงบประมาณที่โรงเรียนได้รับ จำแนกตามหมวดงบประมาณ 5 หมวด ซึ่งสำนักงบประมาณได้กำหนดขึ้นใหม่ดังนี้

6.1) งบบุคลากร หมายถึง งบประมาณรายจ่ายที่มีวัตถุประสงค์ให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคคลภาครัฐ ให้จ่ายจากลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าจ้างลูกจ้างสัญญาจ้างและให้หมายความรวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่น

6.2) งบดำเนินการ หมายถึง งบประมาณรายจ่ายที่มีวัตถุประสงค์ให้จ่ายเพื่อการบริหารงานประจำ ให้จ่ายจากลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค และให้หมายความรวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่นใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ถือทั้งห้ามมิใช้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีนำไปใช้

6.3) งบลงทุน หมายถึง งบประมาณรายจ่ายที่มีวัตถุประสงค์ให้จ่ายเพื่อการลงทุน ให้ใช้จ่ายจากลักษณะค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

6.4) งบเงินอุดหนุน หมายถึง งบประมาณรายจ่ายที่มีวัตถุประสงค์ให้จ่ายเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงาน หรือจ่ายเป็นค่าบำรุงแก่หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งมิใช่ราชการส่วนกลาง

6.5) งบรายจ่ายอื่น หมายถึง งบประมาณรายจ่ายที่มีวัตถุประสงค์การจ่ายที่ไม่เข้าลักษณะประเภทงบรายจ่ายใดงบรายจ่ายหนึ่งดังกล่าวข้างต้น หรืองบประมาณรายจ่ายที่สำนักงบประมาณกำหนดให้ใช้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่น

7) ขั้นตอนการคำนวณต้นทุนการผลิต

7.1) ระบุหน่วยต้นทุน แยกเป็นหน่วยผลิตหลัก และหน่วยสนับสนุนการผลิต

7.2) กระจายต้นทุน (Cost Allocation) เข้าสู่ผลิตแต่ละตัว หลักเกณฑ์การกระจายต้องเหมาะสม มีเหตุผลสอดคล้องกับภาระงานหรือระยะเวลาที่หน่วยต้นทุนใช้ในกระบวนการผลิต แยกเป็น การกระจายต้นทุนทางตรงและการปันส่วนต้นทุนทางอ้อม

7.2.1) การกระจายต้นทุนทางตรง ด้วยข้อจำกัดของฐานข้อมูล และระบบบัญชีที่ยังมิได้ปรับเป็นระบบบัญชีเกณฑ์พึงรับพึงจ่าย (เกณฑ์คงค้าง) ให้ใช้เกณฑ์ภาระงานหรือระยะเวลาเป็นฐานในการกระจายต้นทุนเข้าสู่ผลิตแต่ละตัว กรณีหน่วยต้นทุนผลิตหลัก ผลิตหลายผลิตให้กระจายต้นทุนเข้าสู่แต่ละผลิตตามสัดส่วนร้อยละของภาระงานของแต่ละผลิต โดยมีหลักการว่า เมื่อรวมสัดส่วนภาระงานของผลิตทุกตัวแล้วจะไม่เกินร้อยละ 100 เมื่อทราบภาระงานของแต่ละหน่วยผลิตหลักให้กระจายต้นทุนของแต่ละหน่วยผลิตหลักลงสู่แต่ละผลิต

7.2.2) การปันส่วนต้นทุนทางอ้อม หลักการปันส่วนตามขนาดบริการที่หน่วยผลิตหลักได้รับในเบื้องต้นใช้ 2 เกณฑ์ ดังนี้

1. ใช้จำนวนบุคลากร หรือพื้นที่ในการทำกิจกรรม เป็นเกณฑ์ในการปันส่วน

2. ใช้สัดส่วนร้อยละของภาระงาน ที่หน่วยสนับสนุนให้บริการแก่หน่วยผลิตหลัก

การรวบรวมข้อมูลต้นทุนการผลิตของสถานศึกษา มีปัญหาที่สำคัญที่จะต้องพิจารณาคือ ความแตกต่างในเรื่อง วันเริ่มต้น และวันสิ้นสุดของปีงบประมาณกับปีการศึกษา ซึ่งไม่ว่ากรณีใดจะดีกว่าอีกทั้งยังมีปัญหารวมข้อมูลจำแนกเป็นรายภาคเรียนของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8) แนวทางในการนำข้อมูลต้นทุนผลผลิตไปใช้ ข้อมูลต้นทุนผลผลิตมีความสำคัญต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการจัดการทางการเงินหลายด้าน เพื่อให้เห็นภาพของการนำข้อมูลต้นทุนผลผลิตไปใช้ วิธีการนำข้อมูลต้นทุนผลผลิตไปใช้ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

8.1) การนำข้อมูลต้นทุนผลผลิต ไปใช้ประกอบการจัดทำประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง

8.2) การนำข้อมูลต้นทุนผลผลิต ไปใช้ในการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

2.4.2 การบริหารงบประมาณ หมายถึง การควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงาน งาน และโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ เพื่อป้องกันการรั่วไหล โดยการควบคุมการเบิกจ่ายเงิน (ณรงค์ สัจพันโรจน์. 2539 : 11) ประกอบด้วย

2.4.2.1) การจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง เป็นกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดการประหยัดในการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน และจะมีผลกระทบโดยตรงต่อทุนของการผลิต กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่ดี โปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้ จะช่วยลดการสูญเสียเงินงบประมาณ ดังนั้นส่วนราชการจะต้องจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่ดี มีแผนในการจัดซื้อจัดจ้างที่จะบ่งชี้ว่าจะจัดซื้อจัดจ้างพัสดุชนิดไหน จำนวนเท่าไร ในเวลาใด และจะจัดซื้อจัดจ้างอย่างไร เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานได้ทันเวลา มีปริมาณ คุณภาพ มีราคาที่เหมาะสมและสมประโยชน์ในการใช้ (ชัยสิทธิ์ เกลิมมีประเสริฐ. 2544 : 11)

การปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาภายในฝ่าย หมวด งาน มักจะประสบปัญหาและวิพากษ์วิจารณ์กันบ่อย ๆ ว่า ได้ของไม่ดี มีคุณภาพต่ำ ค่าเช่า ราคาแพงและไม่ตรงตามคุณลักษณะตามที่ต้องการ ทั้งนี้อาจจะมีสาเหตุมาจากขาดข้อมูลในการจัดหา ทำให้ไม่สามารถดำเนินการจัดหาได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ ดังนั้นเพื่อให้การจัดหาให้ได้ของดีมีคุณภาพรวดเร็ว ราคาเหมาะสม ทันเวลา ตรงตามคุณลักษณะที่ต้องการ ฝ่ายจัดหาควรดำเนินการโดยเปิดเผย โปร่งใส และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลข่าวสารสำหรับการจัดซื้อจัดจ้าง ดังนี้

1.1 จากผู้ขาย

1.2 จากผู้ใช้

1.3 ผลการจัดซื้อจัดจ้างที่ผ่านมา

1.4 ฝ่ายการเงิน

1.5 ฝ่ายแผนงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเพื่อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. วางแผนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะให้มีหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม
3. เปิดเผยแผนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้ทราบทั่วกันมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

กระบวนการในการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง ประกอบด้วย

1. กระบวนการจัดหาพัสดุ เป็นกระบวนการจัดหาที่สามารถสนองความต้องการของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต้องแสวงหาความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ ในสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ทราบวัตถุประสงค์ที่แท้จริงในการใช้งานพัสดุแต่ละประเภท จัดหาพัสดุและบริการให้โดยต่อเนื่อง มีต้นทุนต่ำสุดหรือราคาไม่สูงกว่าคู่แข่งชั้น รักษาคุณภาพของให้อยู่ในมาตรฐานที่ดีสำหรับการใช้งาน

2. กลยุทธ์ในการจัดหา ประกอบด้วย

2.1 กลยุทธ์ในการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นเรื่องเกี่ยวกับการวางแผนกลยุทธ์เพื่อให้กิจกรรมการจัดซื้อของสถานศึกษา ได้มีส่วนร่วมสูงสุดในการสร้างผลประโยชน์ของสถานศึกษา

2.2 การสร้างกลยุทธ์การจัดซื้อจัดจ้าง ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดหา การจัดซื้อจัดจ้างและขอบเขตของการทำการตรวจสอบ และการกำหนดบุคลากรและการฝึกอบรม

3. แผนปฏิบัติการด้านกลยุทธ์

เพื่อให้มีการจัดซื้อจัดจ้างดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ การคัดเลือกกลยุทธ์ต่าง ๆ มาใช้ให้สอดคล้องกับแต่ละสถานการณ์ จะทำให้การปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างมีผลดีต่อสถานศึกษามากยิ่งขึ้น โดยทั่วไปแล้วกลยุทธ์ต่าง ๆ ในการจัดหาพัสดุสรุปได้ดังนี้

- 3.1 ปรับแบบแผนการซื้อให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- 3.2 จัดหาแหล่งขายที่มีความชำนาญด้านเทคนิคและการบริการ
- 3.3 ทบทวนการกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ
- 3.4 ส่งเสริมให้มีการเช่าพัสดุมากกว่าการจัดซื้อ
- 3.5 ให้มีการควบคุมพัสดุย่างมั่นคง ปลอดภัย
- 3.6 แสวงหาแหล่งขายพัสดุที่มีคุณภาพ
- 3.7 จัดเก็บพัสดุสำรองไว้ให้เพียงพอกับความต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ หลังจากได้กำหนดแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ และคัดเลือกกลยุทธ์ต่าง ๆ มาปฏิบัติงานแล้ว สิ่งที่จะต้องระวังไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดขึ้นก็คือจะต้องมีการประเมินผลการดำเนินงาน ทั้งนี้เพื่อพิจารณาว่าผลการ

ดำเนินการตามกลยุทธ์ดังกล่าวได้ผลเป็นเช่นไร ควรมีการปรับแผนทบทวนหรือขยายแผนงานต่อไป

4. ระบบข้อมูลข่าวสารสำหรับการจัดซื้อจัดจ้าง

กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเป็นการดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อข้อมูลที่ส่งเข้ามาจากภายนอกฝ่ายจัดซื้อ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องและสำคัญจากหน่วยงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาสรุปได้ดังนี้

4.1 แผนการดำเนินงานของสถานศึกษา

4.2 การให้บริการตามเป้าหมายในการให้ตามแผนความต้องการใช้พัสดุ มีแผนการจัดซื้อที่สอดคล้องกัน

4.3 ข้อมูลข่าวสารจากฝ่ายงบประมาณและการควบคุมทางการเงิน

4.4 ข่าวสารจากฝ่ายบัญชี

4.5 ข้อมูลข่าวสารจากฝ่ายบริหารสินทรัพย์

4.6 การควบคุมคุณภาพและการตรวจรับ

5. วิธีการจัดหาพัสดุ

การจัดหาพัสดุ ให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม มี 6 วิธี คือ

5.1 การซื้อหรือจ้างโดยวิธีตกลงราคา ได้แก่ การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาไม่เกิน 100,000 บาท

5.2 การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีสอบราคา ได้แก่ การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาเกิน 100,000 บาท แต่ไม่เกิน 200,000 บาท

5.3 การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีประกวดราคา ได้แก่ การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาเกิน 200,000 บาท

การซื้อหรือการจ้างตามข้อ 1 หรือข้อ 2 ถ้าผู้สั่งซื้อหรือผู้สั่งจ้างเห็นสมควรจะสั่งให้กระทำโดยวิธีที่กำหนดไว้สำหรับวงเงินที่สูงกว่าก็ได้

การแบ่งซื้อหรือแบ่งจ้างโดยลดวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งเดียวกันเพื่อให้วงเงินต่ำกว่าที่กำหนดโดยวิธีหนึ่งวิธีใด หรือเพื่อให้อำนาจสั่งซื้อ สั่งจ้างเปลี่ยนไป จะกระทำมิได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ การซื้อหรือการจ้างซึ่งดำเนินการด้วยเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือ ผู้สั่งซื้อหรือผู้ส่งราคาไม่ต่ำกว่าที่กำหนดโดยวิธีหนึ่งวิธีใด หรือเพื่อให้อำนาจสั่งซื้อ สั่งจ้างเปลี่ยนไป จะกระทำมิได้ รังที่มีกรณีข้างต้นจะสั่งให้กระทำตามวงเงินที่สัญญาเงินกู้หรือสัญญาเงินช่วยเหลือกำหนดก็ได้ รังที่มีกรณีข้างต้น

5.4 การซื้อหรือการจ้างด้วยวิธีพิเศษ

5.4.1 การซื้อโดยวิธีพิเศษ ได้แก่ การซื้อครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาเกิน 100,000 บาท ให้กระทำได้เฉพาะกรณีหนึ่งกรณีใด ดังต่อไปนี้

1. เป็นพัสดุที่จะขายทอดตลาดโดยส่วนราชการ หน่วยงาน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศ หรือหน่วยงานของต่างประเทศ
2. เป็นพัสดุที่ต้องซื้อเร่งด่วน หากล่าช้าอาจจะเสียหายแก่ราชการ
3. เป็นพัสดุเพื่อใช้ในราชการลับ
4. เป็นพัสดุที่มีความต้องการใช้เพิ่มขึ้นในสถานการณ์ที่จำเป็นหรือเร่งด่วน หรือเพื่อประโยชน์ของส่วนราชการ และจำเป็นต้องซื้อเพิ่ม (Repeat Order)
5. เป็นพัสดุที่จำเป็นต้องซื้อโดยตรงจากต่างประเทศ หรือดำเนินการโดยผ่านองค์การระหว่างประเทศ
6. เป็นพัสดุที่โดยลักษณะของการทำงานหรือมีข้อจำกัดทางเทคนิคที่จำเป็นต้องระบุข้อกำหนดเป็นการเฉพาะ ซึ่งหมายความรวมถึง อะไหล่รถประจำตำแหน่ง หรือยารักษาโรคที่ไม่ต้องจัดซื้อตามชื่อสามัญในบัญชียาหลักแห่งชาติ
7. เป็นพัสดุที่เป็นที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างซึ่งจำเป็นต้องซื้อเฉพาะแห่ง
8. เป็นพัสดุที่ได้ดำเนินการซื้อโดยวิธีอื่นแล้วไม่ได้ผลดี

5.4.2 การจ้างด้วยวิธีพิเศษ ได้แก่ การจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาเกิน 100,000 บาท ให้กระทำได้เฉพาะกรณีใด ดังต่อไปนี้

1. เป็นงานที่ต้องจ้างช่างฝีมือโดยเฉพาะ หรือผู้มีความชำนาญเป็นพิเศษ
2. เป็นงานจ้างซ่อมพัสดุที่จำเป็นต้องถอดตรวจให้ทราบความชำรุดเสียหายก่อนจึงจะประมาณค่าซ่อมได้ เช่น งานจ้างซ่อมเครื่องจักร เครื่องมือกล เครื่องยนต์ เครื่องไฟฟ้า หรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น
3. เป็นงานที่ต้องกระทำโดยเร่งด่วน หากล่าช้าอาจจะเสียหายแก่ราชการ
4. เป็นงานที่ต้องปกปิดเป็นความลับของทางราชการ
5. เป็นงานที่จำเป็นต้องจ้างเพิ่มในสถานการณ์ที่จำเป็นหรือเร่งด่วน หรือเพื่อประโยชน์ของส่วนราชการ และจำเป็นต้องจ้างเพิ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ 6. เป็นงานที่ได้ดำเนินการจ้างโดยวิธีอื่นแล้วไม่ได้ผลดี ใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5 การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีกรณีพิเศษ ได้แก่ การซื้อหรือการจ้างจากส่วนราชการ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นหน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมาย บัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจ ในกรณีดังต่อไปนี้

5.5.1 เป็นผู้ผลิตพัสดุหรือทำงานจ้างนั่นเองและนายกรัฐมนตร้อนุมัติให้ซื้อหรือจ้าง

5.5.2 มีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้ซื้อหรือจ้างและกรณีนี้ให้ รวมถึงหน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดด้วย

6. ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง

6.1 การจัดซื้อหรือจ้างนอกจากการซื้อที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง ให้เจ้าหน้าที่พัสดุ จัดทำรายงานเสนอหัวหน้าสถานศึกษา

6.2 การซื้อหรือจ้างโดยวิธีตกลงราคาในวงเงินไม่เกิน 10,000 บาท และการซื้อ หรือจ้างโดยวิธีพิเศษกรณีเร่งด่วนซึ่งไม่อาจทำรายงานตามปกติได้เจ้าหน้าที่พัสดุหรือเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการนั้นจะทำรายงานเฉพาะรายการที่เห็นว่าจำเป็นก็ได้

6.3 การดำเนินการซื้อที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้าง ให้เจ้าหน้าที่พัสดุทำรายงานเสนอ ต่อหัวหน้าส่วนราชการเมื่อหัวหน้าสถานศึกษาให้ความเห็นชอบตามรายการที่เสนอแล้วให้ เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการตามวิธีการซื้อหรือจ้างนั้นต่อไปได้ตามแต่ละวิธีโดยถือปฏิบัติตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

7. การทำสัญญา โดยก่อนลงนามในสัญญาจะต้องตรวจสอบการอนุมัติ การกันเงินและ เอกสารให้เสร็จเรียบร้อยก่อน

8. การตรวจรับพัสดุ มีแนวปฏิบัติดังนี้

8.1 การตรวจรับงานซื้อหรืองานจ้างที่มีชิ้นงานก่อสร้าง ให้ผู้มีหน้าที่ตรวจรับปฏิบัติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

8.2 การตรวจรับงานจ้างก่อสร้าง ให้มีคณะกรรมการตรวจการจ้าง

9. การเช่าสังหาริมทรัพย์ และการเช่าสังหาริมทรัพย์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหมวด นี้ ให้หัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาดำเนินการได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น โดยสำหรับการเช่า สังหาริมทรัพย์ให้นำข้อกำหนดเกี่ยวกับการเช่ามาใช้โดยอนุโลม

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องจ่ายเงินค่าเช่าล่วงหน้าในการเช่าสังหาริมทรัพย์และ สังหาริมทรัพย์ ให้กระทำได้เฉพาะกรณีการเช่าซึ่งมีระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน มีผู้นับถือและใช้ประโยชน์กันมาก
ไม่ว่ากรณี เอกสารนี้ เป็นเอกสารที่มีอัตราค่าเช่ารวมทั้งค่าบริการอื่น เกี่ยวกับการเช่าตามที่กำหนดไว้
ในสัญญาไม่เกินเดือนละ 20,000 บาท ให้หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ ถ้าเกินเดือนละ 20,000 บาท ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังก่อน

10. การแลกเปลี่ยน

การแลกเปลี่ยนพัสดุจะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีที่หัวหน้าส่วนราชการเห็นว่ามีความจำเป็นต้องแลกเปลี่ยนให้กระทำได้เฉพาะการแลกเปลี่ยนครุภัณฑ์กับครุภัณฑ์และการแลกเปลี่ยนวัสดุกับวัสดุการแลกเปลี่ยนพัสดุของส่วนราชการกับส่วนราชการหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้าหน่วยงานนั้น ๆ ที่จะตกลงกัน

ครุภัณฑ์ที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยน เมื่อลงทะเบียนครุภัณฑ์ของส่วนราชการนั้นแล้ว ให้แจ้งสำนักงานประมาณ และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน หรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค แล้วแต่กรณี ทราบภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับครุภัณฑ์

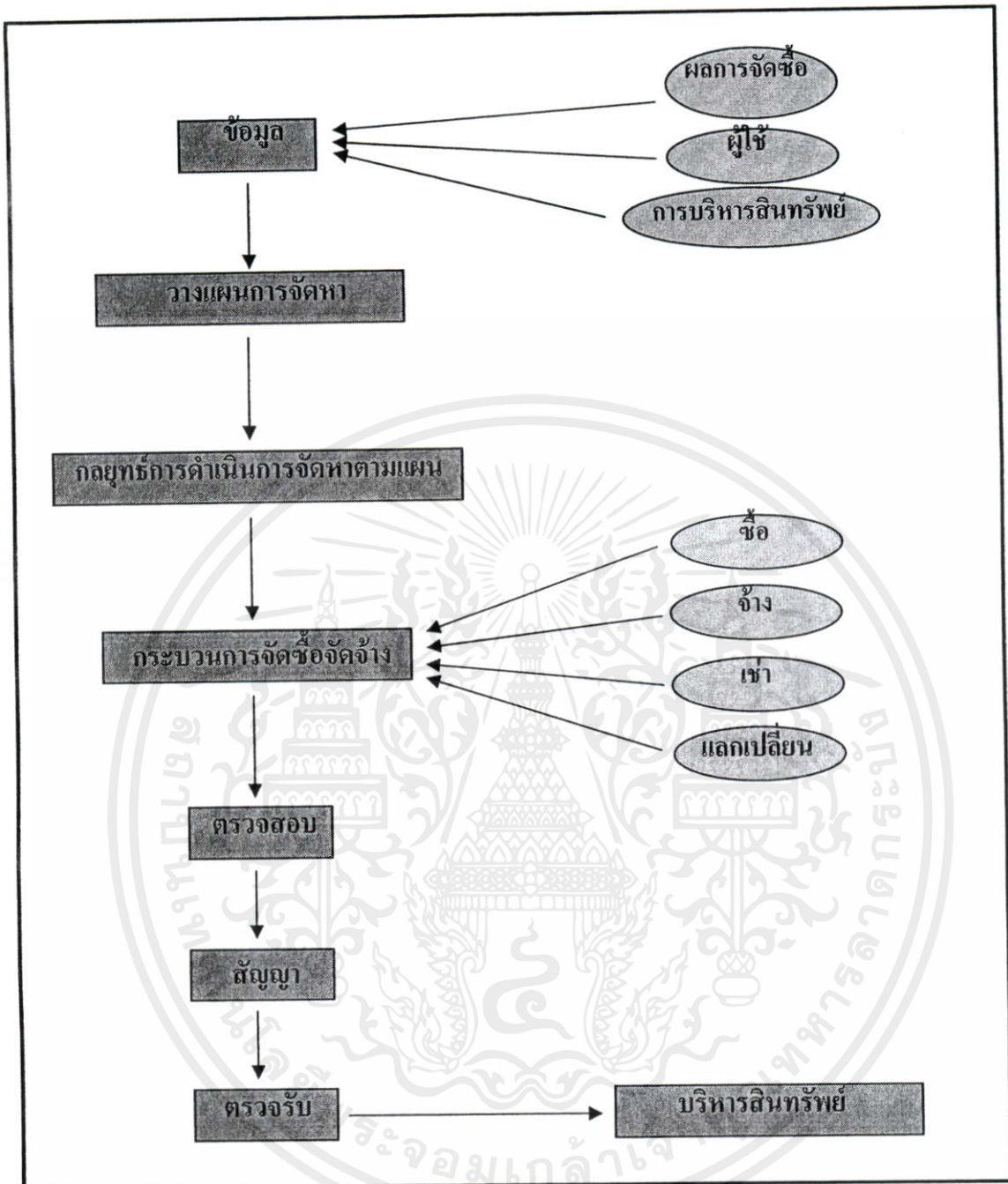
ในกรณีการแลกเปลี่ยนครุภัณฑ์กับหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ให้ส่งสำเนาหลักฐานการดำเนินการตามแบบกรณีการแลกเปลี่ยนพัสดุกับเอกชนและการแลกเปลี่ยนพัสดุของส่วนราชการกับส่วนราชการ

การปฏิบัติอื่นในกระบวนการจัดหานอกเหนือที่ได้กล่าวไว้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม คำสั่งมอบอำนาจกรมสามัญศึกษาหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการบริจจาค พระราชบัญญัติงบประมาณ ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลังและประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นต้น

การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาตรฐานที่จะนำไปสู่คุณภาพของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ภายใต้ระเบียบของการจัดซื้อจัดจ้างในปัจจุบัน คือการดำเนินการใด ๆ ก็ตามเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุสิ่งของและบริการที่มีคุณภาพและคุณลักษณะตามที่ต้องการ ในเวลาที่รวดเร็วและราคาที่เหมาะสม โดยไม่ให้ผิดระเบียบ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ หากเห็นว่าระเบียบที่ถือปฏิบัติอยู่ส่วนใด เป็นปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างไม่สามารถตอบสนองการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานได้ ก็ควรจะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขระเบียบปฏิบัติในส่วนนั้นในโอกาสต่อไป สรุปกระบวนการในการจัดซื้อจัดจ้างดังในแผนภาพที่

2.4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.4 แสดงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

ที่มา : แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน (ศูนย์ประสานงานปรับระบบงบประมาณ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 71)

2.4.2.2) การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ เป็นกลไกที่จำเป็นสำหรับการ

ประกันว่า ความคล่องตัวของงบประมาณที่ส่วนราชการได้รับ (จากการกระจายอำนาจและผ่อนคลาย เอกสารเป็นเอกสารหลวง ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า การควบคุม) จากหน่วยงานกลางนั้นจะไม่นำไปสู่การกระจายงบประมาณที่ไม่เกิดประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังช่วยให้ลดเปลี่ยนแปลง และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ และประสิทธิผล ดังนั้นภายในส่วนราชการแต่ละระดับจะต้องมีมาตรฐานในการควบคุมงบประมาณ รวมถึงการกำหนดความรับผิดชอบในเรื่องการบัญชีและการเงิน

รายการทางบัญชี (Chart of Account) จะต้องแสดงถึงรายการที่จำเป็นเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการควบคุมงบประมาณและคำนวณต้นทุนต่อหน่วย (Unit Cost) สำหรับรายงานผลการดำเนินงานรวมถึงมีระบบการอนุมัติ ตรวจสอบ และการบันทึกเพื่อใช้จ่าย งบประมาณ (ชัยสิทธิ์ เกลิมมีประเสริฐ, 2544 : 11)

การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ เป็นเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการประกันว่าความคล่องตัวทางการเงินที่มอบให้หน่วยงานต่าง ๆ มากขึ้น จะไม่นำไปสู่การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน หรือถ้าจะอธิบายให้ชัดเจนยิ่งขึ้นก็คือเป็นการจัดระบบการบริหารทางการเงินขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1. ความสำคัญของการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ

การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ คือ การจัดการระบบการเงินในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลสูงสุด ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องยึดหลัก 3 ประการ คือ

1.1 การหาแหล่งงบประมาณ

ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการจัดหาเงินนอกงบประมาณทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการบริหารเงินนอกงบประมาณทั้งภายในได้จากการจัดเก็บรายได้ภายในสถานศึกษาตามนโยบายและระเบียบกำหนด ส่วนเงินนอกงบประมาณภายนอกสถานศึกษาได้จากการสนับสนุนจากผู้ปกครองชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชน

1.2 การจัดสรรงบประมาณ

ผู้บริหารจะต้องจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน งาน โครงการ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับต้นทุนผลผลิต และการจัดซื้อจัดจ้าง ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ซึ่งการตัดสินใจจัดสรรงบประมาณจะมีผลต่อการบริหารทางการเงินของสถานศึกษาทั้งสิ้น

1.3 ปฏิบัติจากนโยบายการเงิน

สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายการเงิน เพื่อให้การบริหารทางการเงินเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ดำเนินงาน การกำหนดตัวชี้วัด และการประเมินผลการดำเนินงาน

2. ระบบบัญชีและการควบคุมทางบัญชี

การบัญชี คือ การบันทึกรายการทางการเงินทั้งในด้านรายรับ รายจ่าย ตลอดจนการโอนบัญชี การแยกประเภท การสรุปผลและการแปลความหมายของข้อมูล การจัดทำบัญชี

ของสถานศึกษาจะเปลี่ยนจากบัญชีตามเกณฑ์เงินสดเป็นบัญชีตามเกณฑ์พึงรับพึงจ่าย (เกณฑ์คงค้าง) ในการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเบื้องหน้าและเบื้องหลังของเอกสารทางการเงินซึ่งมีกรณีไปใช้

บัญชีตามเกณฑ์เงินสด จะบันทึกบัญชีเมื่อมีการรับและการจ่ายเงินจริง ไม่มีการ

คิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่ถือครองและจะไม่ทราบค่าใช้จ่ายค้างจ่ายหรือรายรับค้างรับ แต่เมื่อมี

การปรับปรุงระบบงบประมาณ เป็นระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน จำเป็นต้องทราบต้นทุนกิจกรรม ต้นทุนผลผลิต ดังนั้นจึงต้องใช้ระบบเกณฑ์ค่ารับค่าจ่าย หรือเกณฑ์สิทธิ

ระบบบัญชีตามเกณฑ์สิทธิหรือเกณฑ์พึงรับพึงจ่ายเป็นการบันทึกการรับรายได้และค่าใช้จ่ายของสถานศึกษาที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง เข้าเป็นรายได้และรายจ่ายของสถานศึกษาเสมอ รวมทั้งมีการปรับปรุงค่าใช้จ่ายค่าจ่าย ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า รายได้ค่ารับรายได้รับล่วงหน้า การตัดจำหน่ายค่าใช้จ่าย รอคัดและการบันทึกตัดค่าเสื่อมราคา ในมูลค่าสินทรัพย์ถาวรให้ถูกต้องตามระยะเวลาบัญชีที่เสนอในงบการเงิน ซึ่งวิธีนี้จะทำให้สถานศึกษาทราบถึงรายได้และค่าใช้จ่ายที่แท้จริง

สถานศึกษาสามารถสร้างระบบการบันทึกและกระบวนการทางบัญชีที่สอดคล้องกับลักษณะโครงสร้างการดำเนินงานได้ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบเป็นรูปแบบเดียวกัน ซึ่งจะต้องมีการเชื่อมโยงกิจกรรมการผลิตที่ครบถ้วนและคำนวณต้นทุนผลผลิตได้ เนื่องจากต้นทุนผลผลิตเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา แต่จะกำหนดให้มีการลงบัญชีละเอียดถึงระดับใดนั้นจะต้องคำนึงถึงเวลาที่ใช้ต้นทุนในการดำเนินการ ขณะเดียวกันต้องรับผิดชอบการจัดทำงบการเงิน รายงานงบการเงินของผู้ตรวจสอบบัญชีจะถือเป็นเครื่องมือช่วยตรวจสอบงบการเงินของสถานศึกษา ดังนั้นในการดำเนินการจัดทำงบการเงินจำเป็นต้องมีการมอบหมายให้บุคลากรอย่างชัดเจน

3. การควบคุมงบประมาณ มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

เมธี ปิลาธนนานท์ (2533 : 92) กล่าวถึงการบริหารการใช้จ่ายงบประมาณที่ดีได้ผลดี มักยึดหลักฐานเป็นสำคัญและจัดระบบควบคุมการใช้งบประมาณนอกเหนือจากกฎระเบียบทางราชการ กำหนดไว้ หลังจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ผ่านพิจารณาจากรัฐสภา ส่วนราชการได้จัดทำแผนการปฏิบัติและแผนการใช้จ่ายเงิน ตามรูปแบบที่สำนักงานงบประมาณกำหนด และจัดส่งให้สำนักงานงบประมาณภายในเดือนตุลาคมของปีงบประมาณนั้น เพื่อสำนักงานงบประมาณจะได้นำมาพิจารณาอนุมัติเงินประจำงวดให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานของส่วนราชการ สำหรับการใช้จ่ายเงินหลังจากที่ได้รับเงินประจำงวดแล้ว ส่วนราชการจะต้องปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนด แต่เนื่องจากระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงานงบประมาณสำหรับหน่วยงานนำร่องตามโครงการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณ พ.ศ. 2543 ซึ่งได้มอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการ มอบอำนาจโอนและเปลี่ยนแปลงเงินประจำงวดสำหรับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน เนื่องจากปัจจุบันอยู่ในช่วงของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบงบประมาณ การเบิกจ่ายงบประมาณยังจำเป็นต้องปฏิบัติตามระเบียบต่าง ๆ ที่กำหนด เช่น ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเรื่องการเบิกจ่ายเงินจากคลัง และระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

2.4.2.3) การบริหารสินทรัพย์ นับเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการดำเนินงานของทุกองค์กร หากองค์กรมีการใช้สินทรัพย์ที่ไม่คุ้มค่าหรือไม่มีประสิทธิภาพ ก็จะเป็นผลให้มีต้นทุนในการดำเนินการสูงกว่าที่ควรจะเป็นสาเหตุทั่วไปของการสิ้นเปลืองงบประมาณอันเนื่องมาจากการใช้สินทรัพย์ ได้แก่ ไม่มีการบำรุงรักษาสินทรัพย์ ความสูญหาย การจัดซื้อสินทรัพย์ใหม่ในขณะที่สินทรัพย์เดิม ยังสามารถใช้งานได้ การขาดความชัดเจนของกฎระเบียบในการขายสินทรัพย์เดิมที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิต รวมถึงการขาดการบริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้บังเกิดผลประโยชน์สูงสุด ดังนั้นองค์กร ภาครัฐจึงจำเป็นต้องมีการบริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้เกิดสัมฤทธิ์ผล และมีการจัดซื้อสินทรัพย์ใหม่เท่าที่จำเป็นอย่างแท้จริง (ชัยสิทธิ์ เถลิงมีประเสริฐ, 2544 : 11)

การบริหารสินทรัพย์ที่สถานศึกษามักพบอยู่เสมอ คือการได้สินทรัพย์ที่มีคุณภาพต่ำ อันเกิดจากระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่มีประสิทธิภาพ การขาดระบบข้อมูลสินทรัพย์ที่เป็นปัจจุบัน การจัดหาสินทรัพย์ใหม่ที่มาเกินความจำเป็น สินทรัพย์เดิมไม่สามารถใช้งานได้ และไม่สอดคล้องกับแผนงาน งาน โครงการของสถานศึกษา การขาดระบบการเบิก - จ่ายที่มีประสิทธิภาพ การขาดระบบการบำรุงรักษาสินทรัพย์ และการสูญหายที่เกิดกับสินทรัพย์ ไม่ว่าจะเป็นโดยอุบัติเหตุหรือถูกโจรกรรม การใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ไม่คุ้มค่า สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุที่สถานศึกษาต้องสูญเสียงบประมาณเกินความจำเป็น ทำให้ต้นทุนผลผลิตในการดำเนินงานสูงขึ้นด้วย

การบริหารสินทรัพย์จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการบริหารจัดการด้านงบประมาณให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้ต้นทุนผลผลิตของสถานศึกษา เป็นไปตามพันธกิจและเป้าประสงค์ อันจะส่งผลถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษา

1. แนวทางการบริหารสินทรัพย์ในสถานศึกษา

- 1.1 สร้างความตระหนักและให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา
- 1.2 กำหนดโครงสร้างและหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา
- 1.3 กำหนดความต้องการในการใช้สินทรัพย์
- 1.4 การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา
- 1.5 การจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน
- 1.6 วิธีการใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. วิธีการตีราคาสินทรัพย์

การตีราคาทรัพย์สินเพื่อให้ได้มูลค่าสุทธิของทรัพย์สิน ที่จะใช้ในการบันทึกบัญชีสินทรัพย์ตามหลักบัญชีเกณฑ์คงค้างที่กระทรวงการคลังจะได้มีการปรับเปลี่ยนในระยะต่อไป จะดำเนินการได้เมื่อทรัพย์สินนั้นมีข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญเพื่อประโยชน์ในการตีราคาครบถ้วน โดยเฉพาะ วัน เดือน ปี ที่ได้ทรัพย์สินนั้นมา และราคาทุนของทรัพย์สิน โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ราคาของทรัพย์สินต่อหน่วยหรือต่อชุดหรือต่อกลุ่มต้องมีราคาไม่ต่ำกว่า 30,000 บาท

2.2 ให้หัวหน้าส่วนราชการกำหนดอายุราชการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาตามจำนวนปีที่คาดว่าจะใช้งานทรัพย์สินนั้นอย่างมีประสิทธิภาพไม่สูง หรือต่ำกว่าตารางอายุราชการใช้งานที่กำหนดไว้ในหลักการ และนโยบายบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1

2.3 พิจารณาราคาทุนและระยะเวลาที่ได้มาของทรัพย์สินที่ได้สำรวจไว้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ 1 และข้อ 2 ดังนี้

2.3.1 กรณีราคาทุนของทรัพย์สินไม่ถึง 30,000 บาท หรือหมดอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ไม่ต้องตีราคาทรัพย์สินดังกล่าว แต่ให้บันทึกรายละเอียดข้อมูลของทรัพย์สินนั้นในแบบทะเบียนคุมทรัพย์สินที่กำหนดใหม่แทนทะเบียนคุมครุภัณฑ์เดิม

2.3.2 กรณีทรัพย์สินมีราคาทุนสูงกว่าหรือเทียบเท่า 30,000 บาท และยังมีอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพเหลืออยู่ ให้ดำเนินการดังนี้

1. กำหนดค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินด้วยวิธีเส้นตรงตามสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน / ปี} = \frac{\text{ราคาทุนของทรัพย์สิน}}{\text{อายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ}}$$

2. คำนวณค่าเสื่อมราคาสะสม ดังนี้

$$\text{ค่าเสื่อมราคาสะสม} = \frac{\text{ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน / ปี} \times \text{อายุการใช้งานที่ผ่านมา}}{\text{จำนวนปีงบประมาณ พ.ศ.}}$$

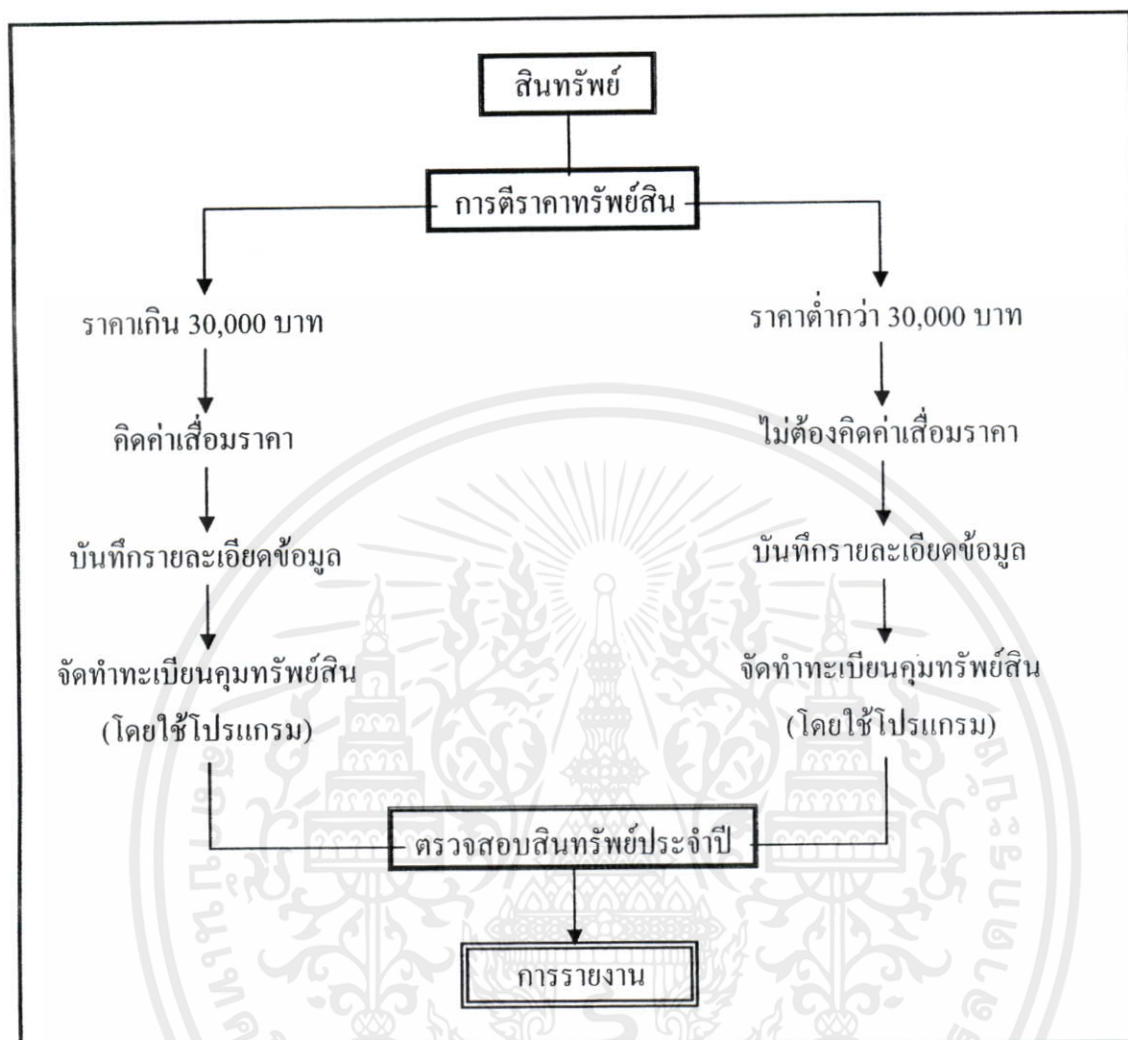
3. คำนวณหามูลค่าสุทธิ ดังนี้

$$\text{มูลค่าทรัพย์สินสุทธิ} = \text{ราคาทุน} - \text{ค่าเสื่อมราคาสะสม}$$

2.4 พิจารณาราคาสุทธิของทรัพย์สินที่ได้ว่า ต่ำกว่า 30,000 บาทหรือไม่ ถ้าต่ำกว่า ทรัพย์สินรายการดังกล่าวไม่ต้องบันทึกเป็นบัญชีทรัพย์สินในระบบบัญชีที่จะปรับเปลี่ยนเป็นเกณฑ์คงค้าง แต่ต้องบันทึกรายละเอียดข้อมูลของทรัพย์สินในทะเบียนคุมทรัพย์สินตามแบบที่กำหนดใหม่แทนรูปแบบเดิม

2.5 ทรัพย์สินประเภทที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ ไม่ต้องตีราคา

เอกสารนี้เป็นเอกสารประกอบการพิจารณาในการตีราคาสินทรัพย์ ดังภาพที่ 2.5
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.5 แสดงการตีราคาทรัพย์สิน

ที่มา : แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน
(ศูนย์ประสานงานปรับระบบงบประมาณ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ .2545 : 135)

2.4.3 การติดตามประเมินผล มีนักวิชาการให้คำนิยามไว้ ดังนี้

Kharo H. Wits (อ้างใน อนันต์ เกตุวงศ์. 2541 : 316) ได้นิยามการประเมินผลว่า หมายความว่า การพิจารณาถึงคุณค่าโดยการตรวจสอบและการจัดทำสิ่งของ ปรากฏการณ์หรือ ความคิดของมนุษย์และใช้เครื่องมือวัดบางอย่างที่ได้กำหนดไว้หรือเป็นที่เข้าใจอยู่แล้วกระบวนการ ของติดตามเพื่อที่จะรู้ว่าองค์กรหรือหน่วยงานได้รับและใช้ทรัพยากรเพื่อดำเนินการให้บรรลุผล ตามวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใด ถ้าไม่ได้ผลตาม แนวทางดังกล่าว การแก้ไขปรับปรุงจะต้องมีขึ้นอันเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องคอยดูแล ป้องกันที่มีให้เกิดปัญหา

Khoralee Brian และ Luis G. White (อ้างในวีระชัย ไตรศักดิ์. 2541 : 26) กล่าวถึง การประเมินผลหมายถึง ความพยายามอย่างหนึ่งในการบันทึกถึงสิ่งที่เกิดขึ้นและกำหนดว่าทำไมสิ่งนั้นจึงเกิดขึ้นได้ ตามคำนิยามนี้เป็นการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงโดยทั่วไป แต่ถ้าเป็นการประเมินผลโครงการหรือแผนซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์กำหนดขึ้นและให้เป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลง การประเมินผลจึงหมายถึงความพยายามที่จะค้นหาว่าแผนและโครงการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างเป็นไปตามที่คาดหมายไว้เพียงใด

การติดตามประเมินผล กระบวนการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานและประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในที่วางไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน และการประเมินผลเป็นครั้งคราวตามระยะเวลา ซึ่งแยกเป็นการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง เช่น การประเมินการควบคุมโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานภายในส่วนงานนั้น ๆ และการประเมินการควบคุมอย่างเป็นอิสระ เช่น การประเมินโดยผู้ตรวจสอบภายใน และผู้ตรวจสอบภายนอก เป็นต้น ประกอบด้วย

1) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

รายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ ติดตามและประเมินผล เป็นการแสดงความโปร่งใสของการใช้จ่ายเงิน ประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เป็นเครื่องมือที่ใช้กำกับการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ เพื่อจะบ่งชี้ถึงผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายในแต่ละช่วงเวลา รวมถึงข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ในการตัดสินใจของรัฐบาลว่าควรจะดำเนินกิจกรรมหรือมีหน่วยงานนั้นต่อไปหรือไม่อย่างไร (ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ. 2544 : 11)

การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน เป็นมาตรการอย่างหนึ่งในการบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการดำเนินงานของสถานศึกษา เพราะจะแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการปฏิบัติงานในแผนงาน งานโครงการของสถานศึกษา ซึ่งการรายงานผลจะยังมีความสำคัญ เนื่องจากในระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานการมอบอำนาจต่าง ๆ ให้กับสถานศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นผลผลิตและผลลัพธ์ที่ชัดเจน ดังนั้นการที่จะรู้ว่าผลการดำเนินงานจะบรรลุเป้าประสงค์หรือไม่ จึงต้องดูผลการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

2.4.3.1) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

1. การรายงานทางการเงิน เป็นการนำเสนอข้อมูลทางการเงินเพื่อแสดง สถานะการเงินของสถานศึกษาให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง ให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าบรรลุเป้าประสงค์ หรือมีความสามารถในการบริหารการเงินของสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างไร ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มีความหมายต่อการ

ตัดสินใจของผู้ใช้รายงานทางการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน รายงานทางการเงินจะเป็นตัวชี้วัดถึงความสามารถในการบริหารการเงินของผู้บริหารสถานศึกษานั้น ๆ ว่ามีความสามารถนำพาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าประสงค์หรือไม่

2. ส่วนประกอบของรายงานทางการเงินของสถานศึกษาประกอบด้วย

- 2.1 รายงานต้นทุนผลผลิต เป็นข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละผลผลิต
- 2.2 งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงฐานะทางการเงิน เป็นงบที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่าง สินทรัพย์ หนี้สิน และทุนหรือส่วนของเจ้าของ ตั้งแต่วันที่เริ่มดำเนินการ จนถึงวันที่ระบุในรายงานฐานะการเงินนั้น สามารถแสดงในรูปของสมการทางบัญชี คือ

$$\text{สินทรัพย์ (Asset)} = \text{หนี้สิน (Liability)} + \text{ทุน (Owner's Equity)}$$

- 2.3 งบแสดงผลการดำเนินงาน เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ให้ทราบถึงผลผลิต ผลลัพธ์ เป็นไปตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินของสถานศึกษา

2.4 งบกระแสเงินสด เป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่ผู้ใช้งบการเงินเป็นเครื่องมือในการประเมินการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิของสถานศึกษา การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างทางการเงิน รวมถึงสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ เป็นรายงานทางการเงินที่สถานศึกษาต้องนำเสนอ แต่ละรอบระยะเวลาบัญชี โดยแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินสด รวมทั้งเงินสดสุทธิตที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงของสถานศึกษาในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

3. การประเมินผล แผนงาน งาน โครงการมีอยู่หลายรูปแบบ แต่รูปแบบที่เหมาะสมกับสถานศึกษา ที่สามารถนำมาใช้คือการประเมินผลแบบ CIPP Model ซึ่งประกอบด้วย

3.1 การประเมินผลบริบท หรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)

การประเมินผลบริบทหรือสภาวะแวดล้อมเป็นการประเมินผล แผนงาน งาน โครงการ ในภาพกว้าง (Macro Analysis) เป็นรูปแบบพื้นฐานของการประเมินผลโดยทั่วไป เพื่อให้ได้ข้อมูลนำมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยจะเน้นในด้านความสัมพันธ์ที่ แผนงาน งาน โครงการเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม นิเวศวิทยา

3.2 การประเมินผลปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation)

การประเมินปัจจัยเบื้องต้นเป็นการประเมินเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า ได้แก่ การประเมินในด้านอัตรากำลังงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ วิธีการจัดการ เวลา ฯลฯ ว่ามีเพียงพอหรือไม่ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้เฉพาะของสถานศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า การประเมินผลปัจจัยเบื้องต้นนี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ ว่าควรปรับวัตถุประสงค์เชิงปฏิบัติอย่างไร ใช้อัตรากำลังเท่าใด วางแผนและดำเนินการอย่างไร ซึ่งจะแตกต่างจากการ

ประเมินสถานะแวดล้อมในแง่ที่ว่า การประเมินปัจจัยเบื้องต้นเป็นการทำเฉพาะกรณีนั้น ๆ และวิเคราะห์ภายในแผนงาน งาน โครงการเท่านั้น

3.3 การประเมินผลกระบวนการ (Process Evaluation)

การประเมินผลกระบวนการเป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนของแผนงาน งาน โครงการที่ได้กำหนดไว้ เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับนักประเมินผล ตลอดจนเป็นการบันทึกสะสมข้อมูลในระหว่างการปฏิบัติงาน การประเมินผลกระบวนการเป็นการค้นหาคำตอบที่ว่าระบบการทำงาน กลไก และขั้นตอนการปฏิบัติงาน และความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรบุคคล วิธีการติดต่อสื่อสาร ฯลฯ มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ มากน้อยเพียงใด จะมีแนวทางปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

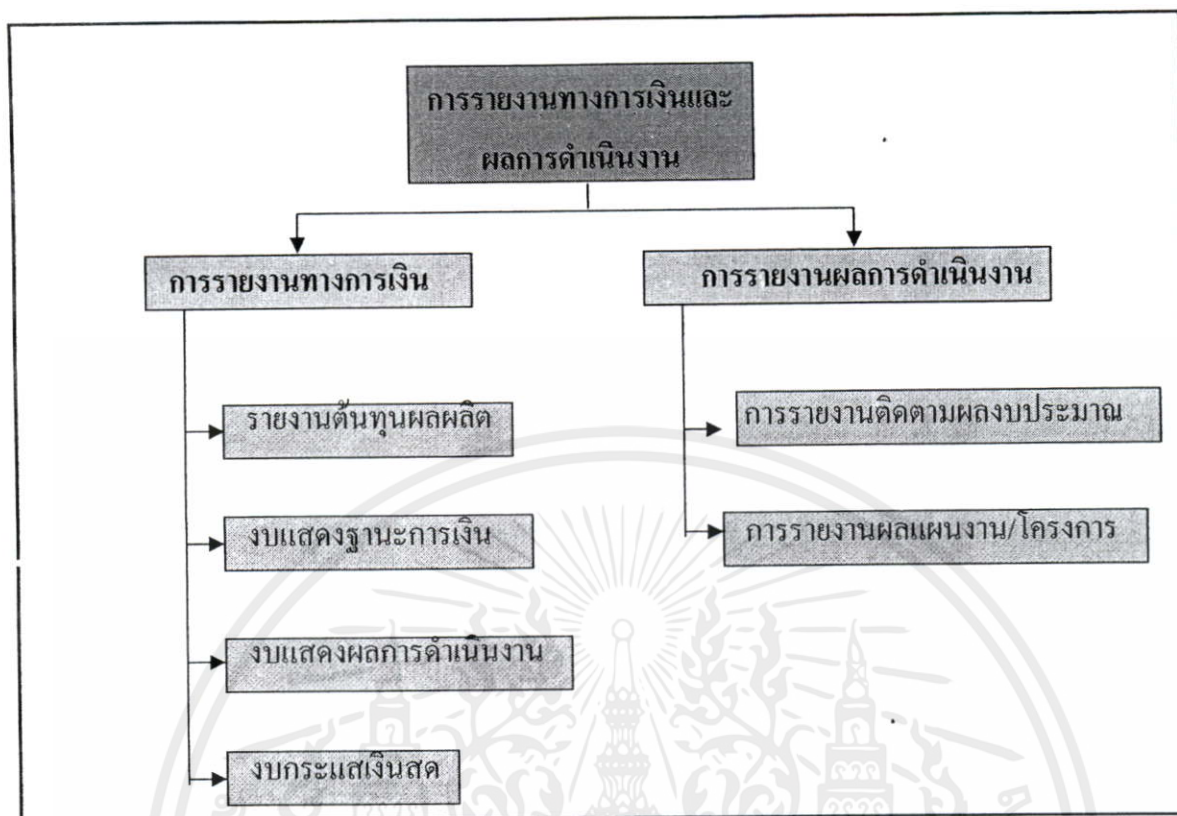
3.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

การประเมินผลผลิตมีจุดมุ่งหมาย เพื่อวัดผลและแปลความหมายของผลสำเร็จของแผนงาน งาน โครงการ โดยทั่วไปการประเมินผลผลิตจะเป็นการเปรียบเทียบผลงานที่ทำได้ (ทั้งปริมาณ คุณภาพ ต้นทุน และเวลา) กับเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ในแผนงาน งาน โครงการ หากผลงานที่ทำได้สูงกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์แสดงว่าแผนงาน งาน โครงการประสบความสำเร็จ แต่ถ้าผลงานที่ทำได้น้อยกว่าเกณฑ์ก็แสดงว่า แผนงาน งาน โครงการไม่ประสบความสำเร็จ โดยผู้ประเมินจะต้องอธิบายถึงสาเหตุ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น

จะเห็นได้ว่า การประเมินผลงาน งาน โครงการ ทั้ง 4 องค์ประกอบมีความสำคัญต่อ ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะสามารถใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับ เพื่อนำไปปรับปรุงแผนงาน โครงการ ตลอดจนกำหนดนโยบายหรือตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งการประเมินผลสามารถใช้เป็นข้อมูลให้กับครูอาจารย์และบุคลากรอื่น ใช้ในการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆ ได้ทันเหตุการณ์ และการรายงานผลการดำเนินงานจะนำไปเป็นข้อมูลประกอบรายงานทางการเงินต่อไป

สรุปแนวทางการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ดังแสดงในภาพที่ 2.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.6 แสดงการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

ที่มา : แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน (ศูนย์ประสานงานปรับระบบงบประมาณ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 107)

4. แนวปฏิบัติในการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

4.1 ผู้รับผิดชอบในการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย ต้องศึกษาและนำข้อมูลในทุกด้านที่เกี่ยวข้อง เช่น การวางแผนกลยุทธ์ การคำนวณต้นทุนการผลิต การบริหารทางการเงิน และการควบคุมงบประมาณ การบริหารสินทรัพย์มาสรุปตามประเด็นของการรายงาน

4.2 นำข้อมูลจากข้อ 1 มากรอกใส่แบบรายงานตามประเด็นในรอบระยะเวลาบัญชีของการรายงาน โดยรายงานตามแบบรายงานทางการเงิน ทั้ง 3 แบบ จำนวน 4 ครั้ง ทุกวันที่ 15 ของเดือนธันวาคม มีนาคม มิถุนายน และกันยายน ในกรณีที่ไม่สามารถใช้จ่ายเงินงบประมาณตามที่กำหนด ให้สถานศึกษาแจ้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานและเสนอขออนุมัติปรับแผนต่อสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เพื่อรายงานกรมสามัญศึกษาและสำนักงบประมาณต่อไป

4.3 แบบรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้รับผิดชอบรายงานผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อสิ้นสุดแผนงาน งาน โครงการ

4.4 ดำเนินการส่งรายงานแก่ผู้เกี่ยวข้อง

4.5 ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่แก่สาธารณชน

2.4.3.2) การตรวจสอบภายใน การปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณจากงบประมาณแบบแผนงานไปสู่ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน จะมีการลดบทบาทของหน่วยงานกลางที่เคยทำหน้าที่ในการควบคุมการดำเนินงานของส่วนราชการและให้ส่วนราชการมีความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันอาจจะส่งผลให้มีการใช้งบประมาณอย่างไม่มีประสิทธิภาพได้ ดังนั้นการตรวจสอบภายในจึงถือเป็นกลไกที่สำคัญในการควบคุมการใช้งบประมาณให้เป็นไปในทางที่ถูกต้องและมีผลสัมฤทธิ์ (ชัยสิทธิ์ เกลิมมีประเสริฐ, 2544 : 11)

การปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณ จากระบบงบประมาณแบบแผนงานไปสู่ระบบ งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ การลดบทบาทและอำนาจของหน่วยงานกลางในการควบคุมการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และให้ความเป็นอิสระในการบริหารงบประมาณกับหน่วยงานมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน การดำเนินการดังกล่าวอาจเป็นเหตุให้มีการใช้เงินงบประมาณอย่างไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ ดังนั้นเพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าวและยังคงให้มีความคล่องตัวในการดำเนินงาน จำเป็นต้องมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการตรวจสอบภายในนอกจากเป็นการช่วยผู้ปฏิบัติงานทุกระดับของหน่วยงาน ให้ปฏิบัติหน้าที่ของตนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น การตรวจสอบภายใน สมัยใหม่ยังช่วยส่งเสริมการปฏิบัติงานในหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของหน่วยงาน

1. ความหมายของการตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายใน หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนงานที่เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ การบริหารการเงิน การบริหารพัสดุและทรัพย์สิน การบริหารงานด้านอื่น ๆ ตลอดจนการตรวจสอบบัญชี การวิเคราะห์ประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของการควบคุมภายในของส่วนราชการ รวมทั้งการรายงานผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะ

2. วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายในระดับสถานศึกษา

- 2.1 เพื่อช่วยผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ให้ทำหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง
- 2.2 เพื่อส่งเสริมให้มีการควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม

3. ประเภทของการตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายในในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

3.1 การตรวจสอบทางการเงิน (Financial Auditing)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นการตรวจสอบในลักษณะของการประเมินผลจากข้อมูลต่างๆ ในอดีต เพื่อ

ทดสอบและให้แน่ใจว่าข้อมูลทางการเงินที่องค์กรจัดทำขึ้นมีความถูกต้อง ครบถ้วน ตรงต่อ

เหตุการณ์หรือรายงานที่เกิดขึ้นและมีความน่าเชื่อถือได้เพียงใด ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือแนวปฏิบัติของทางราชการหรือไม่ ทั้งนี้การตรวจสอบยังเป็นการกระทำเพื่อป้องกัน ทรัพย์สิน ตลอดจนการประเมินความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในองค์กรที่มีอยู่ โดยปกติ การตรวจสอบลักษณะนี้เป็นการกระทำอย่างมีแบบแผนเป็นทางการ และเป็นระบบ ทั้งนี้ ข้อมูลทางการเงินก็เป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลสำหรับที่ฝ่ายบริหารใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผน ตัดสินใจ ควบคุม และติดตามผลการดำเนินงาน

3.2 การตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance Audit)

เป็นการสอบทานประเมินผลการดำเนินงานขององค์กร โดยรวมและหรือผลการดำเนินงานขององค์กร โดยรวมและหรือผลการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม การตรวจสอบ ประเมินผลดังกล่าวจะต้องกระทำอย่างอิสระและเป็นระบบด้วยวิธีการตรวจสอบอันควรและเหมาะสมกับกรณีที่ตรวจสอบประเมินผลนั้น ทั้งนี้ผู้ตรวจสอบจะให้ความสำคัญต่อผลการดำเนินงานที่กำลังกระทำและผลกระทบอันอาจเกิดขึ้นจากกรณีที่ปรากฏความเบี่ยงเบนในผลการดำเนินงานนั้น เพื่อการพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานให้บังเกิดประสิทธิภาพและบรรลุผลตาม เป้าหมายที่ฝ่ายบริหารกำหนด

การตรวจสอบกิจการในลักษณะที่กล่าว เป็น การสอบทานและประเมิน การดำเนินงานที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ความสำเร็จของผลการดำเนินงานหรือประสิทธิผล ความสามารถในการผลิตหรือประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร และต้นทุนของการดำเนินการหรือ ความประหยัดในการใช้ทรัพยากร

4. กระบวนการและเทคนิคการตรวจสอบภายใน ขั้นตอนการดำเนินงานที่จะต้องปฏิบัติในการตรวจสอบภายใน มีดังนี้

- 4.1 การวางแผนการตรวจสอบ
- 4.2 การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม
- 4.3 การจัดทำรายงาน
- 4.4 การติดตามผล

จากกระบวนการหลักใน 4 ขั้นตอน สามารถกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยละเอียดดังนี้

1. สร้างความเข้าใจ รับรู้หลักการ ระเบียบ แนวทางปฏิบัติระบบการตรวจสอบภายใน
2. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงาน
3. จัดทำกรอบภาระงานการตรวจสอบภายใน
4. จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในสถานศึกษา
5. สรรหา แต่งตั้งบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความสามารถเชื่อถือได้ ร่วมเป็น

กรรมการตรวจสอบภายใน

6. จัดให้มีคู่มือปฏิบัติงานตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน
7. จัดทำแผนการตรวจสอบระยะยาวและแผนประจำปี
8. จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานการตรวจสอบ
9. ดำเนินการตรวจสอบภายใน ตามแผนอย่างเป็นระบบ
10. สรุปผลการปฏิบัติการตรวจสอบ
11. ได้ส่งเสริมสนับสนุนการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง
12. กระบวนการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายใน ดำเนินการในลักษณะทีมงาน
13. จัดทำระบบฐานข้อมูลที่เอื้อต่อการตรวจสอบภายใน
14. ปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน คู่มือ มาตรฐาน ระเบียบ แนวปฏิบัติ

รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

15. คู่มือรักษา ป้องกันสินทรัพย์ของทางราชการและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
16. ปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
17. ปรับปรุง แก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ
18. จัดทำรายงานผลการตรวจสอบ
19. นำเสนอเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
20. การติดตามผลและประเมินผลการตรวจสอบภายใน

สรุปภาระงานตรวจสอบภายในที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 แสดงภาระงานการตรวจสอบภายในสถานศึกษา

การดำเนินงาน	การตรวจนิเทศติดตาม
1. มีการวางแผนงานตรวจสอบภายใน 1.1 การเตรียมการตรวจสอบ 1.2 มีคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบภายใน 1.3 มีการจัดทำแผนงานหรือปฏิทิน การปฏิบัติการตรวจสอบ 1.4 มีการประเมินความเสี่ยง และการควบคุมภายใน	1. การวางแผนงานตรวจสอบภายใน 1.1 มีหลักฐานการเตรียมการตรวจสอบ- การประชุม การสำรวจข้อมูล 1.2 สอบถามการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการ 1.3 มีแผนงานหรือปฏิทินการตรวจสอบ 1.4 มีหลักฐานการประเมินความเสี่ยง และระบบการควบคุมภายใน
2. มีคู่มือแนวปฏิบัติและมาตรฐานการ ตรวจสอบ	2. การใช้คู่มือ ระเบียบ แนวปฏิบัติ และมาตรฐานการตรวจสอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะในรูปแบบใดก็ตาม อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

การดำเนินงาน	การตรวจนิเทศติดตาม
3. มีการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการตรวจสอบ	3. การปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอนของการตรวจสอบ
4. มีการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบ	4. หลักฐานการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบ
5. มีการติดตามผลการตรวจสอบ	5. มีหลักฐานติดตามผลการตรวจสอบ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

บัณฑิต แสงกล้า (2548 : 85) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

1. ด้านการวางแผนงบประมาณพบปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำกรอบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะ 3-5 ปี
2. ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิตพบปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การคำนวณครุภัณฑ์
3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้างพบปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานที่เก็บพัสดุปลอดภัยเป็นสัดส่วนมีการซ่อมบำรุง
4. ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณพบปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การหาแหล่งงบประมาณทั้งภายในและภายนอก
5. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานพบปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรายงานต้นทุนผลผลิต
6. ด้านการบริหารสินทรัพย์พบปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิธีการราคาสินทรัพย์
7. ด้านการตรวจสอบภายในพบปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ระบบการวางแผนงานตรวจสอบ

โสมภัทร แก้วสุจริต (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังในการบริหารงบประมาณ ตามกระบวนการรื้อระบบของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า สภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังในการบริหารงบประมาณ ตามกระบวนการรื้อระบบของสถานศึกษา ระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติงานบริหารงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ไม่มีความแตกต่างกัน

มันคง อธิราช (2548) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ตามความคิดเห็นของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังพบอีกว่า สภาพการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีการบริหารงานประมาณ อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

พวงทิพย์ ศรีไพวรรณ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า

1. บุคลากรมหาวิทยาลัยโดยรวม ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติตาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการตรวจสอบภายใน ด้านการจัดระดมการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ด้านคำนวณต้นทุนผลผลิต ด้านการวางแผนงบประมาณ และด้านการบริหารสินทรัพย์

2. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยภาพรวมและรายด้าน 6 ด้านไม่แตกต่างกัน แต่ผู้บริหารมีความคิดเห็นด้วยในด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานมากกว่าผู้ปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชาญเลิศ อำไพวรรณ (2547 : 95) วิจัยเรื่อง การวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทตรสงคราม พบว่า การจัดแผนงบประมาณระยะปานกลาง มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในลำดับสุดท้าย

ชนะสิน นุ่นสวัสดิ์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารสินทรัพย์ตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่พัสดุ เจ้าหน้าที่การเงิน ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนครพนม มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารสินทรัพย์ตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

นิรุทธ์ เข้มเงิน (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของหน่วยงานปฏิบัติในสวนภูมิภาค กรณีศึกษาจังหวัดนครนายก ผลการวิจัยพบว่า กรณีศึกษามีการบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน แต่การดำเนินการยังไม่ครบ 7 ด้าน กล่าวคือ

1. ด้านการวางแผนงบประมาณ กรณีศึกษาได้มีการวางแผนกลยุทธ์ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ ส่วนการวางแผนงบประมาณระยะกลางนั้น มีเพียงโรงเรียนเดียวที่จัดทำ โดยมีแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม คือ จะต้องเห็นความสำคัญของการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหาร การวางแผนต้องได้จากการวิเคราะห์สภาพจริงของโรงเรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการวางแผนและพิจารณา มีการกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติ

2. การกำหนดผลผลิตและการคำนวณต้นทุน กรณีศึกษาได้ดำเนินการเฉพาะการกำหนดผลผลิตเท่านั้นยังไม่มี การคำนวณต้นทุน โดยมีแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม คือ ต้องกำหนดผลผลิตให้ครอบคลุมการจัดการศึกษาของโรงเรียนพร้อมทั้งระบุตัวชี้วัด

3. การจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง กรณีศึกษายังไม่มีการเปลี่ยนแปลง โดยยังจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และแก้ไขเพิ่มเติม โดยมีแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม คือ จะต้องมีการสำรวจความต้องการ จัดลำดับความสำคัญตามความจำเป็นให้เหมาะสมกับงบประมาณ มีการตรวจรับและจัดทำเอกสารให้ถูกต้องตามระเบียบ

4. การบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ กรณีศึกษายังไม่มีการเปลี่ยนแปลง โดยการจัดสรรงบประมาณเป็นวงเงินรวมในบางหมวดเท่านั้น ส่วนระบบบัญชียังไม่มีระบบรับฟังง่าย โดยมีแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม คือ นำข้อมูลทางการเงินปีที่ผ่านมา ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน จัดสรรงบประมาณตามแผนโดยให้เกิดประโยชน์สูงสุด จัดทำเอกสารหลักฐานให้ถูกต้องตามระเบียบ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหาร รับรู้และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส

5. การรายงานทางการเงินและผลดำเนินงาน กรณีศึกษาจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียน ส่วนการรายงานทางการเงิน ยังขาดรูปแบบการรายงานที่ชัดเจน โดยมีแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม คือ ต้องมีการรายงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและหน่วยงานต้นสังกัดต้องทำปฏิทินกำกับติดตามการรายงาน

6. การบริหารสินทรัพย์ กรณีศึกษาได้ดำเนินการเฉพาะการตีราคาทรัพย์สินเท่านั้น โดยมีแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม คือ ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจและความร่วมมือของบุคลากร ต้องตีราคาทรัพย์สินตามแนวปฏิบัติในการตีราคาสินทรัพย์

7. การตรวจสอบภายใน กรณีศึกษาได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายใน และกำหนดกรอบในการตรวจสอบภายใน แต่ยังไม่มีการดำเนินการตรวจสอบภายใน โดยมีแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องเห็นความสำคัญของการตรวจสอบภายใน กำหนดแผนในการตรวจสอบภายในให้ชัดเจนและแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ใช้เฉพาะโรงเรียนเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใจว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อื่นๆให้
 จันท์เพ็ญ สวัสดิวงศ์ (2546 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ความพร้อมของผู้บริหาร

โรงเรียนประถมศึกษาในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน พบว่า แนวทางที่เหมาะสม

ในการสร้างความพร้อมของผู้บริหารงานงบประมาณ คือ การจัดอบรมบุคลากร การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศดูแลกำกับติดตาม การเสริมแรงให้กับสถานศึกษา

สมพร ทีหอกำ (2545 : 118) วิจัยเกี่ยวกับ ความพร้อมในการดำเนินงานเพื่อรองรับระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในจังหวัดหนองคาย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่การเงินและเจ้าหน้าที่พัสดุ / หัวหน้างานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ มีความพร้อมในการดำเนินงานด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ อยู่ในระดับมาก

นิรมล สุวิสิษฐ์ (2545 : 75) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการวางแผนงบประมาณ ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า ปัญหาการวางแผนงบประมาณ ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับดังนี้ ด้านการจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ด้านการจัดทำแผนการปฏิบัติงาน ด้านการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับปัญหาการวางแผนงบประมาณของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่มีด้านการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศศิมา กานยะคามิน (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการสนับสนุนด้านงบประมาณ การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 4 ด้านในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการจัดการ ระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ ด้านการประเมินผล ด้านการวางแผน และด้านการเตรียมการ

ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติในสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีสถานภาพในตำแหน่งที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการสนับสนุนด้านงบประมาณการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในภาพรวม 4 ด้าน แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันทุกด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการเตรียมการ ด้านการจัดการและด้านการประเมินผล

ธีระ รุณเจริญ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาไม่ทั่วถึงทุกชั้น นอกเหนือจากนี้ยังมีประเด็นปัญหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ขึ้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินการตามแนวการกระจาย

อำนาจการบริหารจะมีปัญหาอุปสรรค โดยภาพรวมอยู่ “ระดับปานกลาง” โดยเป็นปัญหาในด้านงบประมาณ และอาคารสถานที่ มากที่สุด

ในประเด็นปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นเมื่อมีการกระจายอำนาจการบริหาร นั้นปรากฏว่าผู้บริหาร โรงเรียน รวมทั้งผู้บริหารสำนักงานจะยกประเด็นปัญหาด้านปัจจัย เช่น งบประมาณไม่พอ ครูไม่พอ และวัสดุอุปกรณ์ไม่พอ แทบไม่ได้ยกประเด็นปัญหา กระบวนการ (คือ การบริหารและการจัดการเรียนการสอน) และปัญหาผลผลิต (คือผู้เรียน) เลยมักจะปกป้อง ตนเองเป็นหลัก

สุมาลัย วิลาทานัง (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา นำร่อง สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า

1. การวางแผนงบประมาณ โรงเรียนได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ปัญหาที่พบคือ เวลาในการวิเคราะห์มีจำกัด ผู้เกี่ยวข้องมีภาระงานสอนมาก และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อย ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ กำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน มีการนิเทศติดตามของผู้บริหาร และให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมมากขึ้น

2. การคำนวณต้นทุนการผลิต มีการคำนวณด้านผู้เรียน ครูผู้สอน สถานที่ และชุมชน ปัญหาที่พบคือ งบประมาณที่คาดว่าจะได้รับไม่สอดคล้องกับความจำเป็นในการดำเนินงาน และบุคลากรบางส่วนขาดความเข้าใจ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรเน้นย้ำการตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานให้ถูกต้อง ไม่ควรแยกระดับชั้นในการคำนวณและควรจัดทำคู่มือการคำนวณขึ้นมาใช้

3. การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง โรงเรียนดำเนินการหาข้อมูลจากผู้ใช้พัสดุนำมา กำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้ตรงตามความต้องการ ปัญหาที่พบคือ การได้มาซึ่งงบประมาณล่าช้า ไม่เพียงพอ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรหางบประมาณเพิ่มเติมจากแหล่งอื่น กรม สังกัด ควรให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหานี้เร่งด่วน และควรซ่อมพัสดุในรายการที่ชำรุด

4. การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ โรงเรียนได้ปรับระบบบัญชีเป็นการบันทึกบัญชีรับรู้อย่างได้และค่าใช้จ่ายของหน่วยงานที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง และใช้การควบคุมงบประมาณเป็นกลไกสำหรับประกันความคล่องตัวของงบประมาณ ปัญหาที่พบคือ บุคลากรขาดความเข้าใจที่ชัดเจน มีภาระกิจการสอนมาก และระบบการจัดทำบัญชีมีความซ้ำซ้อน ข้อเสนอแนะในการแก้ไขคือ จัดให้ความรู้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง ลดการปรับเปลี่ยนงานบ่อยๆ และคัดเลือกบุคลากรควรเน้นความสามารถเฉพาะด้านมากขึ้น

5. การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โรงเรียนได้ดำเนินงานเป็น 2 ส่วนคือการรายงานติดตามประเมินผลงบประมาณที่โรงเรียนได้ทำแผนไว้ และการประเมินผลงานตามแผน ปัญหาที่พบคือ การรายงานมีความล่าช้าในบางงาน ข้อเสนอแนะในการแก้ไข คือ ควรให้ความรู้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง แยกงานให้ชัดเจนระหว่างครูปฏิบัติการสอนและครูฝ่ายจัดระบบข้อมูลสินทรัพย์

6. การบริหารสินทรัพย์ โรงเรียนได้จัดหาและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ และป้องกันการสูญหาย เสียหายด้วยระบบการควบคุมที่ดี ปัญหาที่พบคือ บุคลากรผู้ปฏิบัติขาดความเข้าใจในการตีราคาสินทรัพย์ บางแห่งไม่ได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบดูแล ข้อเสนอแนะในการแก้ไขคือ จัดให้ความรู้แก่ผู้รับผิดชอบ และแต่งตั้งให้มีผู้รับผิดชอบควบคุมสินทรัพย์

7. การตรวจสอบภายใน โรงเรียนดำเนินการตรวจสอบความสำเร็จของผลการดำเนินงาน ความสามารถในการผลิตหรือประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร และต้นทุนการดำเนินงานหรือความประหยัดในการใช้ทรัพยากร ปัญหาที่พบคือ บางครั้งการจัดทำรายงานไม่เป็นปัจจุบันและไม่สมบูรณ์ ขาดการติดตามตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาคือ ควรปรับการรายงานในบางโครงการมีความสมบูรณ์ และควรประสานงานขอความอนุเคราะห์หน่วยงานภายนอกในการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

เพ็ญสุข ม่วงไหมทอง (2542 : 123) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับปัญหาการปฏิบัติงานการวางแผนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตภาคกลาง พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ลงมือปฏิบัติจึงพบปัญหามากกว่า ขณะที่ผู้บริหาร ไม่ใช่ผู้ปฏิบัติแต่มีฐานะเป็นเพียงผู้ให้การสนับสนุน จึงพบปัญหาน้อยกว่า

สุภรณ์ อยู่จันทร์ (2542 : 76) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารการเงินของวิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มภาคกลาง พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีต่อการบริหารงานการเงินของวิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มภาคกลาง ด้านบุคคลซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เจ้าหน้าที่การเงินมีส่วนกระตุ้นให้ครู-อาจารย์ทราบถึงสิทธิอันพึงได้ ด้านการเงินซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการประชุมชี้แจงสถานการณ์การเงินอยู่เสมอ ด้านวัสดุซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการพิจารณาใช้งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ โดยคำนึงถึงความประหยัดและประโยชน์ใช้สอย และด้านการจัดการซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดระบบการติดต่อประสานงานกับบุคลากรทุกฝ่ายได้อย่างรวดเร็ว และการจัดการงบประมาณที่ดีจะต้องมีหลักการที่ชัดเจนถูกต้อง เชื่อถือได้ ตรวจสอบได้ และไม่ว่ากล่าวโทษให้กับทุกฝ่าย ในการพิจารณาการใช้งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงความประหยัดและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เนื่องจากงบประมาณได้รับ

ในแต่ละปีจำกัด จึงต้องมีการบริหารและจัดการการใช้งบประมาณในการจัดซื้อให้เหมาะสม โดยจะต้องมีการจัดทำแผนให้รอบคอบและจัดซื้อให้ตรงตามวัตถุประสงค์

สมบูรณ์ สุวพันธ์ (2542 : 93-96) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานการจัดทำงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานการจัดทำงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือปัญหาการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ พบว่า คณะกรรมการจัดทำงบประมาณให้ความสำคัญของการจัดทำงบประมานน้อย และอาจจะเกิดจากปัจจัยอื่น จึงทำให้ไม่เห็นความสำคัญในการจัดทำงบประมาณเพื่อขอจัดตั้งงบประมาณนำมาพัฒนาปรับปรุงต่อการจัดการศึกษาของหน่วยงาน เช่น คณะกรรมการขาดความรู้ ประสบการณ์ในการจัดทำงบประมาณ ไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ไม่ปฏิบัติงานการจัดทำงบประมาณตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนั้นแล้วคณะกรรมการจัดทำงบประมาณมีปัญหาในการปฏิบัติงานไม่ครบวงจรการทำงาน คือไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ไม่ได้จัดทำบัญชีจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ บุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ไม่กำหนดรูปแบบ เกณฑ์และแนวทางในการจัดทำงบประมาณ ไม่มีการชี้แจง อบรม นิเทศแนะนำแนวทางปฏิบัติ จัดทำสิ่งพิมพ์คำขออนุมัติงบประมาณแก่คณะทำงานที่รับผิดชอบในการจัดทำงบประมาณ ให้มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ถูกต้องไม่มีการวางแผนปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิบัติงานการจัดทำงบประมาณ ไม่เสร็จเรียบร้อยตามแผนปฏิบัติงานและตามระยะเวลาปฏิทินของปีงบประมาณที่กำหนดไว้ ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัยในการจัดเก็บข้อมูล

วิรัช ไตรศักดิ์ (2541 : 86) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ที่มีต่อกระบวนการวางแผนใช้เงินงบประมาณวัสดุฝึกของ วิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 9 พบว่า ครู-อาจารย์ ที่มีตำแหน่งบริหาร โดยภาพรวม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเพียงด้านเดียว ได้แก่ ด้านการจัดโปรแกรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57

ด้านการจัดโปรแกรม ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ 1,2 และ3 ได้แก่ ดำเนินการจัดซื้อวัสดุฝึกตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ เสนอโครงการจัดซื้อวัสดุฝึกตามยอดเงินที่ได้รับ จัดทำรายละเอียดแผนงานหรือโครงการใช้เงินงบประมาณประจำปีของวัสดุฝึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95, 3.78, 3.68 ตามลำดับ ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสุดท้าย ได้แก่ ใช้วัสดุฝึก

ตรงตามวัตถุประสงค์ของแผนการเรียน การรายงานผลการใช้วัสดุฝึกของครู-อาจารย์ให้หัวหน้างานการคำนวณว่าแผนกหัวหน้าคณะทราบตามลำดับ และติดตามประเมินผลการใช้วัสดุฝึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48, 3.22 และ 3.21 ตามลำดับ

ปิยะชัย พัทธสุระพงษ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 9 พบว่า ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนางานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กล่าวว่า ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการวางแผนมาก เพราะเป็นหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารศึกษาด้านงบประมาณโดยตรงทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์หรือนโยบายที่ตั้งไว้ซึ่งเป็นการควบคุมการใช้งบประมาณในการดำเนินงานอย่างถูกต้อง มีทิศทางแน่นอนและให้ประโยชน์สูงสุด

วนิดา ศรีเมืองใต้ (2539 : บทคัดย่อ) เรื่อง ปัญหาการดำเนินงานการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน และหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า บุคลากรในสถานศึกษาสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงานการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน และหลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนของระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยส่วนรวม และแต่ละรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

พิทักษ์ พรหม (อ้างในพจน์ เจริญสันเทียะ. 2538 : 47) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของหัวหน้าการประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 9 พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเงินของพัสดุของหัวหน้างานการประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 9 อยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ส่วนหนึ่งไม่ได้ผ่านหลักสูตรการเงินและบัญชี โดยเฉพาะและยังมีประสบการณ์ไม่เพียงพอประกอบกับมีการย้าย การเปลี่ยนสายงานบ่อย จึงปฏิบัติงานบกพร่องจนก่อให้เกิดความผิดพลาดขึ้น

พจน์ เจริญสันเทียะ (2538 : 37) ได้กล่าวถึงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินไว้ว่าวิธีการที่สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับงานการเงินได้มากที่สุดคือ เจ้าหน้าที่การเงินจะต้องได้รับการเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์ วิธีปฏิบัติและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานของเจ้าหน้าที่การเงินโดยใกล้ชิดและสม่ำเสมอ เพื่อคอยแนะนำตักเตือน ควรมีการปลูกฝังคุณธรรมที่ซื่อสัตย์ ไม่ทุจริต และประพฤติมิชอบ ในการปฏิบัติราชการแก่เจ้าหน้าที่การเงินและผู้บริหารโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2537 : 157-158) ได้ศึกษาถึงการไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้จุดแปลงเนื้อหา และคงค้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 85 คน
เกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานจัดอาชีวศึกษา พบว่า เรื่องงบประมาณทาง

การศึกษาเป็นปัญหาที่ผู้บริหารประสบอยู่ โดยส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าการเบิกจ่ายตามระเบียบทางราชการมีขั้นตอนมากทำให้การจัดซื้อล่าช้าไม่ทันการ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปีมีน้อย ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงบประมาณที่จัดสรรเป็นค่าวัสดุฝึกต่อหัว 600 บาท/ปี ไม่เพียงพอกับราคาวัสดุที่สูงขึ้นทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนวัสดุที่ใช้

จิตราภรณ์ กาญจพิบูลย์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อกระบวนการการบริหารของกรมอาชีวศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารในกรมอาชีวศึกษามีความคิดเห็นว่า กรมอาชีวศึกษามีการปฏิบัติในด้านการวางแผนต่ำสุด ได้แก่ การติดตามประเมินผล การปฏิบัติตามแผนงานและโครงการที่กำหนด

นันท์ ศรีสุวรรณ (2536 :6) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารเงินบำรุงการศึกษาของวิทยาลัย สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร กล่าวถึงการบริหารงานการเงินว่า เป็นงานที่ค่อนข้างเสี่ยงสำหรับผู้ที่มีความรับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ผู้อำนวยการ” ของสถาบันอาชีวศึกษา ซึ่งในบางครั้งอาจจะไม่มีพื้นความรู้เกี่ยวกับระเบียบและวิธีการที่ถูกต้อง จึงเป็นจุดอ่อนที่ทำให้เกิดการทุจริตของบุคลากรที่รับผิดชอบและอาจมีผลกระทบมาถึงผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษานั้นด้วย

Georg r. Terry (อ้างในนันท์ ศรีสุวรรณ. 2536 : 6) กล่าวถึงการวางแผนทำให้ดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างมีวัตถุประสงค์และมีระเบียบ มีระบบ ซึ่งถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานในอนาคต ช่วยแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือที่ให้ข้อมูลพื้นฐานในการควบคุมการปฏิบัติงานเพิ่มประสิทธิภาพและความสมดุลในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

วิเชียร ชุ่มช่วย (2533 : 90) ได้ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานด้านการจัดทำงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจังหวัด พบว่า ส่วนใหญ่ขาดความพร้อมทั้งในด้านงบประมาณและบุคลากร บุคลากรที่มีอยู่ขาดความรู้ความสามารถและขาดความพร้อมในด้านระบบข้อมูลและคู่มือการปฏิบัติงานที่เป็นปัจจุบัน เหมาะสมกับเหตุการณ์

เจียร ทองนุ้ม (2532 :151-152) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงินของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานธุรการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงินของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง เพราะเหตุผล 3 ประการ คือ ประการแรก ผู้บริหารไม่มีความรู้ ความสามารถในงานธุรการและการเงินโดยตรง ประการที่สอง ครู-อาจารย์ที่

รับผิดชอบงานธุรการและการเงินโรงเรียนมีเวลาการปฏิบัติงานด้านนี้น้อย และประการสุดท้าย ครู-อาจารย์ที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและการเงินมีความรู้ความสามารถในด้านนี้น้อยมาก

ศิริพร จันทนพันธ์ (2531: 70-73) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องขบวนการงบประมาณของมหาวิทยาลัยตามทัศนคติของผู้บริหารระดับปฏิบัติการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กล่าวว่า มหาวิทยาลัยขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำค่าของงบประมาณประกอบด้วยมีระยะเวลาในการจัดทำงบประมาณอยู่ในช่วงเวลาที่ ไม่เหมาะสม และมีเวลาสั้นเกินไป ผู้ขอตั้งงบประมาณส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลในการขอตั้งงบประมาณ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้หน่วยงานได้รับงบประมาณ

จิตรภรณ์ ไยศิลป์(2530 : 24) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารเงิน บำรุงการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่า การวางแผนเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหารที่มีความสำคัญในการกำหนดอนาคตที่ต้องการเพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างมีระบบ โดยจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและแผนงานตลอดจนการ ดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

ชัยยุทธ ศิริสุทธิ (2529 : 115-119) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพงบประมาณและ วิธีการ งบประมาณของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กล่าวว่า ปัญหาในการจัดทำงบประมาณของมหาวิทยาลัย ได้แก่ การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ผู้บริหารขาด ประสบการณ์ และขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำงบประมาณอย่างเพียงพอ การกรอกแบบฟอร์มที่ไม่ถูกต้องและลักษณะค่าของงบประมาณของมหาวิทยาลัย

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

J. Brian O'Roark (2000 : Abstract) ได้ศึกษาเรื่อง Performance-Based Budgeting : An Empirical Analysis at the State Level พบว่า เกือบทุกรัฐของสหรัฐอเมริกาพยายามนำ การงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมาใช้ไม่แบบใดก็แบบหนึ่ง และการศึกษาเป็นการวิเคราะห์ ผลกระทบของวิธีการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานต่องบประมาณของรัฐ เป็นการใช้อ้างอิงจาก 42 รัฐ ช่วงเวลาระหว่าง ค.ศ. 1970-1997 ผลการวิจัยพบว่า วิธีการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน บางอย่างอาจลดค่าใช้จ่ายราวร้อยละ 5 แต่วิธีการบางอย่างของงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานนี้ กลับไปเพิ่มค่าใช้จ่ายราวร้อยละ 8 จึงสรุปได้ว่ากระบวนการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานไม่ เหมือนกันในทุกรูปแบบ และผลกระทบทางการเงินนั้นขึ้นอยู่กับกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งที่ คัดสรรมาใช้

Burke (1999) ได้ศึกษาเรื่องการให้เงินอุดหนุนผลงาน ไม่ใช่การให้สัญญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นกรรมการบริหารวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยของรัฐให้มีการสนับสนุนการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เพื่อให้เป็นแนวทางสำหรับสร้างความมั่นใจให้สาธารณชนเข้ามามตรวจสอบได้ ในขณะที่เดียวกันได้เป็นการให้การคุ้มครองอิสรภาพทางด้านวิชาการ พิจารณาแรงจูงใจของกรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน บทบาทของตัวชี้วัดงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ข้อแตกต่างระหว่างการให้เงินอุดหนุนตามผลของงานกับกรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ปัญหาและบทบาทของทฤษฎี มีการเสนอตัวอย่างของมาตรการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของรัฐเซาท์แคโรไลนา

Manca (1998 : Abstract) ได้ทำการศึกษาการเงินของโรงเรียน : การบริหารโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษาที่คัดเลือกว่าประสบความสำเร็จ จากการศึกษาสรุปได้ว่า

1. ยังคงมีปัญหาการเงิน
2. มีการนำหนี้ระยะสั้นบางรายไปเพิ่มในกระแสเงินสด
3. ทางรัฐแต่งตั้งผู้รับเงินไปรับผิดชอบการบริหารจัดการในเขตพื้นที่การศึกษา
4. เขตพื้นที่การศึกษาเป็นนายจ้างในพื้นที่ที่รับผิดชอบ
5. ไม่มีการวางแผนการเงินในระยะยาว
6. ในบางกรณีขาดการสื่อสาร
7. มีการกู้เงินของรัฐในการดำเนินการ
8. หัวหน้าไม่ได้สาธิตให้เข้าใจระจางแจ้งถึงตำแหน่งทางการเงินของเขตพื้นที่

การศึกษาต่าง ๆ

Tyree (1995 : Abstract) ได้ศึกษาความพยายามของฝ่ายนิติบัญญัติของรัฐฟลอริดา ของสหรัฐอเมริกาที่จะส่งเสริมการตรวจสอบความโปร่งใส สำหรับผลลัพธ์ทางการศึกษาในวิทยาลัยชุมชนรัฐ กล่าวถึงการฝึกอบรมด้านผลงานแบบมุ่งเน้นผลงานที่ออกแบบเพื่อเพิ่มผลงานของวิทยาลัย ในขณะที่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับการตั้งตัวของความต้องการทางงบประมาณ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าจะมีความเสี่ยงอยู่ที่โครงการเหล่านี้อาจจะไปกระตุ้นให้บุคลากรหันกลับไปให้นักศึกษาฝึกโครงการอาชีพอีก

Peterson (1977 : Abstract) ได้ทำการวิจัยกรณีศึกษาการใช้กรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของรัฐฮาวายและรัฐวอชิงตันของสหรัฐอเมริกา พบว่า แสดงประเด็นและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องในการนำวิธีการใหม่ ๆ มาใช้กับภาพรวมที่ตรวจสอบได้ (Accountability) มีประเด็นครอบคลุมการพัฒนามาตรการกรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน การบูรณาการและการวิเคราะห์ มาตรการเชิงปริมาณกับเชิงคุณภาพ มาตรการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานกับการตรวจสอบความรับผิดชอบ (Responsibility Accounting) และการยอมรับทางกฎหมาย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาอาชีวศึกษา โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือและหัวหน้างานแผนงบประมาณและข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 145 แห่ง แห่งละ 2 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 290 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาประเภทวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือและหัวหน้างานแผนงบประมาณและข้อมูลสารสนเทศ จำนวน 290 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของ Krejcie and Morgan (อ้างใน สุจิตรา บุญรัตพันธุ์. 2534 : 176-177) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 166 คน เทียบสัดส่วนบัญญัติไตรยางศ์เก็บข้อมูลโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ดังตารางที่ 3.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสารตำราและงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา
2. รวบรวมประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามากำหนดเป็นกรอบแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำและแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษาที่ใช้เพื่อให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์

โดยพิจารณาความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือซึ่งได้คำนวณหาจากความสอดคล้องระหว่างคำนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถามที่สร้างขึ้น และการใช้ภาษาเพื่อนำมาปรับปรุงโดยใช้เทคนิค IOC (Item-Objective Congruence Index) โดยเลือกข้อที่ $IOC \geq 0.50$

$$\text{สูตร} \quad IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
	N	แทน	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

(สุวิมล ติรกันันท์ . 2543 : 129)

เกณฑ์การให้คะแนน

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านดังกล่าว ประกอบด้วย นั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น 1. นายวิเศษ ภูทิวส์ดี เนื้อหา และต่อ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเถลิง

2. นายสุริยะ จิตรพิไลเลิศ

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพนมสารคาม

3. นางสาวรุ่งนภา ปุณยานุเดช

รองผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบางปะกง

4. นางสาวณัฐนิชย์ พงศ์พิสุทธิ อาจารย์ประจำวิทยาลัยเทคนิคจุฬารักษ์(ลาดขวาง)
 5. นางสาวศศิมา กานะคามิน อาจารย์ประจำวิทยาลัยอาชีวศึกษาจะเข็งเทรา

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือซึ่งได้คำนวณหาจากความสอดคล้องระหว่างคำนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถามจากความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญ มี ค่าอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

3. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

4. หลังจากแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว เพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่น (Reliability) สำหรับการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำไปทดลองใช้ (try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

5. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาคำนวณหาความเชื่อมั่น ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach α Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 และรายด้านของสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามลำดับดังนี้ ด้านการจัดทำงบประมาณ 0.90, 0.88 ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ การวางแผนงบประมาณ 0.89, 0.78 การคำนวณต้นทุนการผลิต 0.87, 0.94 ด้านการบริหารงบประมาณ 0.90, 0.95 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง 0.90, 0.93 คือ การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ 0.67, 0.85 การบริหารสินทรัพย์ 0.92, 0.92 ด้านการติดตามประเมินผล 0.87, 0.97 ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบคือ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน 0.87, 0.96 การตรวจสอบภายใน 0.96, 0.94

6. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้ ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขและทำเป็นฉบับสมบูรณ์ ก่อนนำไปใช้เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลในการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการต่อไปนี้

1. บันทึกลงเสนอขอให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทำหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า กระทบวงวิชาการ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ อาชีวศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในการทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลต่อไป

3. การส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างโดยจัดส่งทางไปรษณีย์ พร้อมใส่ซองปิดผนึกปีถึงผู้วิจัยเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ตอบแบบสอบถามในการส่งคืนผู้วิจัย

4. ติดตามรวบรวมแบบสอบถามทางโทรศัพท์ หลังจากส่งแบบสอบถามออกไปแล้วครบ 2 สัปดาห์ และติดตามรวบรวมแบบสอบถามที่ยังขาดในบางส่วนด้วยการติดต่อทางโทรศัพท์และเดินทางไปรับด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับมารวมทั้งสิ้น 160 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 96.38

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการคำนวณค่าทางสถิติต่าง ๆ ในการวิจัยข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลความหมายดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง	มี สภาพ / ปัญหา การบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49 หมายถึง	มี สภาพ / ปัญหา การบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49 หมายถึง	มี สภาพ / ปัญหา การบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49 หมายถึง	มี สภาพ / ปัญหา การบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49 หมายถึง	มี สภาพ / ปัญหา การบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณจำแนกตามประเภทของสถานศึกษา การฝึกรอบมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และประสพการณ์ในการบริหารงานงบประมาณวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่า t-test Independent ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษาเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำแนกตาม ประเภทสถานศึกษา การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำ งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และประสิทธิภาพในการบริหารงานงบประมาณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ประเภทสถานศึกษา การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และ ประสิทธิภาพในการบริหารงานงบประมาณ

ข้อมูลทั่วไป	ผู้บริหาร n = 160	ร้อยละ
1. ประเภทสถานศึกษา	160	100.00
- วิทยาลัยเทคนิค	120	75.00
- วิทยาลัยอาชีวศึกษา	40	25.00
2. สถานภาพโดยตำแหน่ง	160	100.00
- ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการวิทยาลัย	81	50.63
- หัวหน้างานแผนงบประมาณและข้อมูลสารสนเทศ	79	49.47
3. การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน	160	100.00
- ได้รับการฝึกอบรม	88	55.00
- ไม่ได้รับการฝึกอบรม	72	45.00
4. ประสิทธิภาพในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน	160	100.00
- มีประสิทธิภาพ	121	75.63
- ไม่มีประสิทธิภาพ	39	24.47

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 75 ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และมีสถานภาพโดยตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 50.63 หัวหน้างานแผนงบประมาณและข้อมูลสารสนเทศ จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 49.47

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานพบว่า ได้รับการฝึกอบรมจำนวน 88 คน เป็นร้อยละ 55 ไม่ได้รับการฝึกอบรม จำนวน 72คน คิดเป็นร้อยละ 45

เอกสารนี้เป็นเอกสารสำหรับประสิทธิภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสิทธิภาพ จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 75.63 ไม่มีประสิทธิภาพ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 24.47

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ของสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาพรวมรายด้านและแบ่งตามองค์ประกอบแต่ละด้าน

ด้าน / องค์ประกอบ	สภาพการบริหารงาน				ปัญหาการบริหารงาน			
	n = 160		ระดับ	ลำดับที่	n = 160		ระดับ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.			\bar{X}	S.D.		
ด้านการจัดทำงานงบประมาณ	3.50	0.54	มาก	2	2.80	0.61	ปานกลาง	2
1. การวางแผนงานงบประมาณ	3.58	0.58	มาก	(1) 2	2.84	0.64	ปานกลาง	(1) 2
2. การคำนวณต้นทุน	3.41	0.64	ปานกลาง	(2) 7	2.75	0.73	ปานกลาง	(2) 4
ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.54	0.59	มาก	1	2.74	0.68	ปานกลาง	3
1. การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	3.56	0.73	มาก	(2) 3	2.74	0.77	ปานกลาง	(2) 5
2. การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ	3.64	0.64	มาก	(1) 1	2.70	0.74	ปานกลาง	(3) 7
3. การบริหารสินทรัพย์	3.44	0.66	ปานกลาง	(3) 5	2.76	0.73	ปานกลาง	(1) 3
ด้านการติดตามประเมินผล	3.46	0.54	ปานกลาง	3	2.85	0.67	ปานกลาง	1
1. การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน	3.49	0.68	ปานกลาง	(1) 4	2.73	0.76	ปานกลาง	(2) 6
การตรวจสอบภายใน	3.43	0.60	ปานกลาง	(2) 6	2.97	0.77	ปานกลาง	(1) 1
รวม	3.51	0.48	มาก		2.97	0.77	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการวิจัยที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก มีเพียงด้านเดียวอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการจัดทำงบประมาณ และด้านการติดตามประเมินผล โดยมีค่าเฉลี่ย 3.54, 3.50 และ 3.46 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบของแต่ละด้าน พบว่า สภาพการบริหารงานด้านการจัดทำงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบการวางแผนงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.58 และองค์ประกอบ การคำนวณต้นทุน อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 3.41 ตามลำดับ ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.54 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก มีเพียงองค์ประกอบเดียวอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ มีค่าเฉลี่ย 3.64 การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง มีค่าเฉลี่ย 3.56 การบริหารสินทรัพย์ มีค่าเฉลี่ย 3.44 ตามลำดับ และด้านการติดตามประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.46 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ องค์ประกอบการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย 3.49 และการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 3.43 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า สภาพการบริหารงานงบประมาณส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางมีเพียง 3 องค์ประกอบอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ การวางแผนงบประมาณ การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน การบริหารสินทรัพย์ การตรวจสอบภายใน และการคำนวณต้นทุน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.64, 3.58, 3.56, 3.49, 3.44, 3.43 และ 3.41 ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.97 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการติดตามประเมินผล ด้านการจัดทำงบประมาณ และด้านการบริหารงบประมาณ โดยมีค่าเฉลี่ย 2.85, 2.80, และ 2.74 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบของแต่ละด้าน พบว่า ปัญหาด้านการจัดทำงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.97 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ องค์ประกอบ การวางแผนงบประมาณ มีค่าเฉลี่ย 2.84 และองค์ประกอบ การคำนวณต้นทุน มีค่าเฉลี่ย 2.75 ตามลำดับ ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.74 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในลำดับปานกลางทุกองค์ประกอบ เรียงลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากไปหาน้อยดังนี้ การบริหารสินทรัพย์ มีค่าเฉลี่ย 2.76 การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง มีค่าเฉลี่ย 2.74 ตามลำดับ และการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ มีค่าเฉลี่ย 2.70 และด้านการติดตามประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.85 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในลำดับปานกลางทุกองค์ประกอบ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ย 2.97 และการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย 2.73 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การตรวจสอบภายใน การวางแผนงบประมาณ การบริหารสินทรัพย์ การคำนวณต้นทุน การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ โดยมีค่าเฉลี่ย 2.97, 2.84, 2.76, 2.75, 2.74, 2.73 และ 2.70 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ของสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการจัดทำงบประมาณ องค์ประกอบการวางแผนงบประมาณ

การวางแผนงบประมาณ	สภาพการปฏิบัติงาน		ระดับ	ลำดับที่	ปัญหาการปฏิบัติงาน		ระดับ	ลำดับที่
	n = 160				n = 160			
	\bar{X}	S.D.			\bar{X}	S.D.		
1. การจัดทำแผนกลยุทธ์ รวมถึงการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ	3.69	0.69	มาก	1	2.98	0.85	ปานกลาง	1
2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	3.62	0.81	มาก	3	2.87	0.79	ปานกลาง	2
3. การกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์	3.64	0.83	มาก	2	2.86	0.87	ปานกลาง	3
4. การกำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดที่ชัดเจน	3.57	0.72	มาก	4	2.84	0.80	ปานกลาง	4
5. การจัดทำรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง	3.42	0.78	ปานกลาง	5	2.69	0.81	ปานกลาง	5
รวม	3.58	0.58	มาก		2.84	0.64	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพการบริหารงานงบประมาณองค์ประกอบการวางแผนงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.58 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก มีเพียงข้อเดียวที่อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดทำแผนกลยุทธ์ รวมถึงการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ การกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การกำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดที่ชัดเจน และการจัดทำรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.69, 3.64, 3.62, 3.57 และ 3.42 ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการบริหารงานงบประมาณองค์ประกอบการวางแผนงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.84 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดทำแผนกลยุทธ์รวมถึงการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ การกำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดที่ชัดเจน และการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.98, 2.87, 2.86, 2.84 และ 2.69 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ของสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการจัดทำงบประมาณองค์ประกอบการคำนวณต้นทุน

การคำนวณต้นทุน	สภาพการปฏิบัติงาน		ระดับ	ลำดับที่	ปัญหาการปฏิบัติงาน		ระดับ	ลำดับที่
	n= 160				n= 160			
	\bar{X}	S.D.			\bar{X}	S.D.		
1. การคิดต้นทุนรวมของการดำเนินงาน	3.35	0.75	ปานกลาง	4	2.81	0.82	ปานกลาง	1
2. การคำนวณค่าตอบแทนค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค	3.45	0.81	ปานกลาง	2	2.62	0.90	ปานกลาง	5
3. การคำนวณค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง	3.42	0.86	ปานกลาง	3	2.80	0.95	ปานกลาง	2
4. การคำนวณต้นทุนเงินนอกงบประมาณ	3.32	0.89	ปานกลาง	5	2.71	0.81	ปานกลาง	4
5. การรวบรวมข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาเพื่อคำนวณต้นทุนผลผลิต	3.49	0.79	ปานกลาง	1	2.79	0.86	ปานกลาง	3
รวม	3.41	0.64	ปานกลาง		2.75	0.73	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการวิจัยเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่หรือใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และข้อมูลใดๆไปแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้ง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพการบริหารงานงบประมาณองค์ประกอบการคำนวณต้นทุน โดยภาพรวมมีสภาพการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การรวบรวมข้อมูล การใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาเพื่อคำนวณต้นทุนผลผลิต การคำนวณค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค การคำนวณค่าครุภัณฑ์ค่าที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง การคิดต้นทุนรวมของการดำเนินงาน และการคำนวณต้นทุนเงินนอกงบประมาณ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.49, 3.45, 3.42, 3.35 และ 3.32 ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการบริหารงานงบประมาณองค์ประกอบการคำนวณต้นทุน โดยภาพรวมมี ปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.75 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การคิดต้นทุนรวมของการดำเนินงาน การคำนวณค่าครุภัณฑ์ค่าที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง การรวบรวมข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาเพื่อคำนวณต้นทุนผลผลิต การคำนวณต้นทุนเงินนอกงบประมาณ และการคำนวณค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค โดยมีค่าเฉลี่ย 2.81, 2.80, 2.79, 2.71 และ 2.62 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ของสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณ องค์ประกอบการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง

การจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง	สภาพการปฏิบัติงาน				ปัญหาการปฏิบัติงาน			
	n= 160		ระดับ	ลำดับที่	n= 160		ระดับ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.			\bar{X}	S.D.		
1. การรวบรวมข้อมูลรายละเอียดในการจัดซื้อจัดจ้าง	3.46	0.76	ปานกลาง	5	2.76	0.82	ปานกลาง	2
2. การจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้ข้อมูลเดิมจากงานการเงิน งานแผนงาน งานพัสดุ	3.44	0.78	ปานกลาง	6	2.76	0.90	ปานกลาง	3
3. การวางแผนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	3.51	0.85	มาก	4	2.78	0.92	ปานกลาง	1
4. การจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการอย่างโปร่งใสเปิดเผยให้ทราบโดยทั่วกัน	3.63	1.07	มาก	2	2.64	1.00	ปานกลาง	6
5. การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ วัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง	3.71	0.97	มาก	1	2.76	1.00	ปานกลาง	5
6. การมีส่วนร่วมของบุคลากรในหน่วยงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง	3.54	0.94	มาก	3	2.76	0.99	ปานกลาง	4
รวม	3.56	0.73	มาก		2.74	0.77	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพการบริหารงานงบประมาณองค์ประกอบการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.56 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก มีเพียง 2 ข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ วัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง การจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการอย่างโปร่งใสเปิดเผยให้ทราบโดยทั่วกัน การมีส่วนร่วมของบุคลากรในหน่วยงานเกี่ยวกับการ

จัดซื้อจัดจ้าง การวางแผนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การรวบรวมข้อมูลรายละเอียดในการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้ข้อมูลเดิมจากงานการเงิน งานแผนงาน งานพัสดุ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.71, 3.63, 3.54, 3.51, 3.46 และ 3.44 ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการบริหารงานงบประมาณองค์ประกอบการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.74 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การวางแผนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การรวบรวมข้อมูลรายละเอียดในการจัดซื้อจัดจ้าง การจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้ข้อมูลเดิมจากงานการเงิน งานแผนงาน งานพัสดุ การมีส่วนร่วมของบุคลากรในหน่วยงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ วัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง และการจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการอย่างไรโปร่งใสเปิดเผยให้ทราบโดยทั่วกัน โดยมีค่าเฉลี่ย 2.78, 2.76, 2.76, 2.76, 2.76 และ 2.64 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ของสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณองค์ประกอบการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ

การบริหารทางการเงิน และควบคุมงบประมาณ	สภาพการ ปฏิบัติงาน		ระดับ	ลำดับ ที่	ปัญหาการ ปฏิบัติงาน		ระดับ	ลำดับ ที่
	n= 160				n= 160			
	\bar{X}	S.D.			\bar{X}	S.D.		
1. การจัดหาแหล่ง งบประมาณทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา	3.62	0.70	มาก	4	2.76	0.85	ปาน กลาง	1
2. การจัดสรรงบประมาณ ตามแผนงาน โครงการ	3.68	0.72	มาก	2	2.62	0.81	ปาน กลาง	5
3. การปฏิบัติตามนโยบาย การเงิน การคลังและวินัย ทางการเงินเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลสูงสุดแก่ทาง ราชการ	3.68	0.92	มาก	1	2.69	1.04	ปาน กลาง	4
4. การจัดทำระบบบัญชี ตามประเภทรายรับ รายจ่ายของสถานศึกษา	3.62	0.86	มาก	3	2.75	0.96	ปาน กลาง	2
5. การควบคุมทางบัญชี เงินงบประมาณและนอก งบประมาณ	3.60	0.86	มาก	5	2.70	0.95	ปาน กลาง	3
รวม	3.64	0.64	มาก		2.70	0.74	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพการบริหารงานงบประมาณองค์ประกอบการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.64 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การปฏิบัติตามนโยบายการเงิน การคลังและวินัยทางการเงินเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ทางราชการ การจัดทำระบบบัญชีตามประเภทรายรับ

รายจ่ายของสถานศึกษา การจัดหาแหล่งงบประมาณทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และการควบคุมทางบัญชี เงินงบประมาณและนอกงบประมาณ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.68, 3.68, 3.62, 3.62 และ 3.60 ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการบริหารงานงบประมาณด้านการการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ มีค่าเฉลี่ย 2.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดหาแหล่งงบประมาณทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา การจัดทำระบบบัญชีตามประเภทรายรับรายจ่ายของสถานศึกษา การควบคุมทางบัญชี เงินงบประมาณและนอกงบประมาณ การปฏิบัติตามนโยบายการเงิน การคลังและวินัยทางการเงินเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ทางราชการ และการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานโครงการ โดยมีค่าเฉลี่ย 2.76, 2.75, 2.70, 2.69 และ 2.62 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ของสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณองค์ประกอบการบริหารสินทรัพย์

การบริหารสินทรัพย์	สภาพการปฏิบัติงาน		ระดับ	ลำดับที่	ปัญหาการปฏิบัติงาน		ระดับ	ลำดับที่
	n= 160				n= 160			
	\bar{X}	S.D.			\bar{X}	S.D.		
1. การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในสถานศึกษา	3.96	0.99	มาก	1	2.57	0.943	ปานกลาง	6
2. การสร้างความตระหนักและให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา	3.48	0.85	มาก	2	2.75	0.90	ปานกลาง	4
3. การกำหนดความต้องการในการใช้สินทรัพย์	3.40	0.78	ปานกลาง	3	2.78	0.89	ปานกลาง	3
4. การจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์	3.37	0.80	ปานกลาง	5	2.81	0.86	ปานกลาง	2
5. การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา	3.38	0.79	ปานกลาง	4	2.92	0.87	ปานกลาง	1
6. การใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.32	0.80	ปานกลาง	6	2.74	0.91	ปานกลาง	5
รวม	3.44	0.66	ปานกลาง		2.76	0.73	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สภาพการบริหารงานงบประมาณองค์ประกอบการบริหารสินทรัพย์ เอกสารนี้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ย 3.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในสถานศึกษา การสร้างความตระหนักและให้

ความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา การกำหนดความต้องการในการใช้สินทรัพย์ การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา การจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ และการใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ย 3.96, 3.48, 3.40, 3.38, 3.37 และ 3.32 ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการบริหารงานงบประมาณองค์ประกอบการบริหารสินทรัพย์ โดยภาพรวมมีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.76 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา การจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ การกำหนดความต้องการในการใช้สินทรัพย์ การสร้างความรู้ความตระหนักและให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา การใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในสถานศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ย 2.92, 2.81, 2.78, 2.75, 2.74 และ 2.57 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับของสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการติดตามประเมินผลในส่วนของกรรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

การรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน	สภาพการ ปฏิบัติงาน		ระดับ	ลำดับ ที่	ปัญหาการ ปฏิบัติงาน		ระดับ	ลำดับ ที่
	n= 160				n= 160			
	\bar{X}	S.D.			\bar{X}	S.D.		
1. การรายงานต้นทุน ผลผลิต	3.28	0.81	ปาน กลาง	7	2.88	0.99	ปาน กลาง	1
2. การรายงานงบแสดง ฐานะการเงิน	3.43	0.96	ปาน กลาง	6	2.72	0.98	ปาน กลาง	4
3. การรายงานงบ แสดงผลการดำเนินงาน	3.51	0.93	มาก	5	2.71	0.96	ปาน กลาง	5
4. การรายงานงบ กระแสเงินสด	3.54	0.98	มาก	3	2.64	0.97	ปาน กลาง	7
5. การรายงานผลการ ดำเนินงานตามแผนงาน/ โครงการ	3.56	0.78	มาก	2	2.71	0.88	ปาน กลาง	6
6. การรายงานการ ติดตามผลการใช้ งบประมาณ	3.57	0.78	มาก	1	2.72	0.85	ปาน กลาง	3
7. การรายงานผลการ ดำเนินงาน ตาม แผนปฏิบัติการ	3.52	0.84	มาก	4	2.73	0.90	ปาน กลาง	2
รวม	3.50	0.68	มาก		2.73	0.76	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สภาพการบริหารงานงบประมาณองค์ประกอบการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก มีเพียง 2 ข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การรายงานการติดตามผลการใช้งบประมาณ การรายงานผลการดำเนินงานตาม

แผนงาน/โครงการ การรายงานงบกระแสเงินสด การรายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการ การรายงานงบแสดงผลการดำเนินงาน การรายงานงบแสดงฐานะการเงิน และการรายงาน ต้นทุนผลผลิต โดยมีค่าเฉลี่ย 3.57, 3.56, 3.54, 3.52, 3.51, 3.43 และ 3.28 ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการบริหารงานงบประมาณองค์ประกอบการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การรายงานต้นทุนผลผลิต การรายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการ การรายงานการติดตามผลการใช้งบประมาณ การรายงานงบแสดงฐานะการเงิน การรายงานงบแสดงผลการดำเนินงาน การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ และการรายงานงบกระแสเงินสด โดยมีค่าเฉลี่ย 2.88, 2.73, 2.72, 2.72, 2.71, 2.71 และ 2.64 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับของสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการติดตามประเมินผลในส่วนของการตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายใน	สภาพการปฏิบัติงาน		ระดับ	ลำดับที่	ปัญหาการปฏิบัติงาน		ระดับ	ลำดับที่
	n= 160				n= 160			
	\bar{X}	S.D.			\bar{X}	S.D.		
1. การวางแผนการตรวจสอบ	3.61	0.69	มาก	1	3.03	0.82	ปานกลาง	1
2. การปฏิบัติงานตามขั้นตอนการตรวจสอบ	3.49	0.67	ปานกลาง	2	2.99	0.85	ปานกลาง	3
3. การติดตามผลการตรวจสอบ	3.46	0.75	ปานกลาง	3	3.01	0.92	ปานกลาง	2
4. การจัดทำรายงานการตรวจสอบ	3.38	0.81	ปานกลาง	4	2.94	0.95	ปานกลาง	4
5. การพัฒนาระบบการตรวจสอบภายใน	3.32	0.79	ปานกลาง	6	2.93	0.90	ปานกลาง	5
6. การเผยแพร่ การนำเสนอรายงานต่อบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.34	0.84	ปานกลาง	5	2.91	0.93	ปานกลาง	6
รวม	3.43	0.60	ปานกลาง		2.97	0.77	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า สภาพการบริหารงานงบประมาณองค์ประกอบการตรวจสอบภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.43 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงข้อเดียวอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การวางแผนการตรวจสอบ การปฏิบัติงานตามขั้นตอนการตรวจสอบ การติดตามผลการตรวจสอบ การจัดทำรายงานการตรวจสอบ การเผยแพร่ การนำเสนอรายงานต่อบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายใน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.61, 3.49, 3.46, 3.38, 3.34 และ 3.32 ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการบริหารงานงบประมาณองค์ประกอบการตรวจสอบภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.97 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การวางแผนการตรวจสอบ การติดตามผลการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการตรวจสอบ การจัดทำรายงานการตรวจสอบ การพัฒนาระบบการตรวจสอบภายใน และการเผยแพร่ การนำเสนอรายงานต่อบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.03, 3.01, 2.99, 2.94, 2.93 และ 2.91 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำแนกตาม ประเภทสถานศึกษา การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และประสพการณ์ในการบริหารงานงบประมาณ

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยจำแนกตามประเภทสถานศึกษา

ด้าน / องค์ประกอบ	สภาพการบริหารงานงบประมาณตามความคิดเห็นของผู้บริหาร					ปัญหาการบริหารงานงบประมาณตามความคิดเห็นของผู้บริหาร				
	วิทยาลัยเทคนิค $n_1 = 120$		วิทยาลัยอาชีวศึกษา $n_2 = 40$		t	วิทยาลัยเทคนิค $n_1 = 120$		วิทยาลัยอาชีวศึกษา $n_2 = 40$		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂		\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. ด้านการจัดทำงบประมาณ	3.44	0.53	3.66	0.53	1.96*	2.85	0.60	2.64	0.64	1.96*
การวางแผนงบประมาณ	3.57	0.55	3.66	0.66	0.90	2.92	0.59	2.63	0.71	2.56*
การคำนวณต้นทุน	3.32	0.64	3.66	0.55	2.98*	2.78	0.71	2.64	0.76	1.07
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.48	0.60	3.74	0.53	1.91	2.79	0.68	2.56	0.64	1.91
การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	3.50	0.75	3.71	0.64	0.16	2.80	0.80	2.55	0.67	1.81
การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ	3.56	0.63	3.86	0.59	2.86*	2.79	0.73	2.46	0.72	2.44*
การบริหารสินทรัพย์	3.37	0.66	3.63	0.62	2.14*	2.79	0.72	2.67	0.75	0.91
3. ด้านการติดตามประเมินผล	3.36	0.51	3.75	0.50	3.01*	2.94	0.62	2.58	0.75	3.01*
การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน	3.38	0.68	3.81	0.57	3.64*	2.76	0.74	2.64	0.81	0.88
การตรวจสอบภายใน	3.35	0.59	3.69	0.59	3.21*	3.12	0.71	2.52	0.78	4.51*
รวม	3.43	0.46	3.72	0.45	3.47*	2.85	0.57	2.59	0.59	3.35*

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในประเภทสถานศึกษาแตกต่างกัน มีสภาพการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 2 คือ ด้านการจัดทำงบประมาณ และด้านการติดตามประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านการบริหารงบประมาณ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ยกเว้นองค์ประกอบการวางแผนงบประมาณ และการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ไม่แตกต่างกัน

ส่วนปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 2 ด้าน คือ ด้านการจัดทำงบประมาณ และด้านการติดตามประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ยกเว้น ด้านการบริหารงบประมาณ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นองค์ประกอบการวางแผนงบประมาณ การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ และการตรวจสอบภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยจำแนกตาม การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำ งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

ด้าน / องค์ประกอบ	สภาพการบริหารงานงบประมาณตามความคิดเห็นของผู้บริหาร					ปัญหาการบริหารงานงบประมาณตามความคิดเห็นของผู้บริหาร				
	ได้รับการฝึกอบรม $n_1 = 88$		ไม่ได้รับการฝึกอบรม $n_2 = 72$		t	ได้รับการฝึกอบรม $n_1 = 88$		ไม่ได้รับการฝึกอบรม $n_2 = 72$		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂		\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. ด้านการจัดทำงบประมาณ	3.58	0.47	3.40	0.60	2.14*	2.74	0.62	2.87	0.60	1.32
การวางแผนงบประมาณ	3.68	0.51	3.48	0.64	2.71*	2.79	0.61	2.92	0.66	1.33
การคำนวณต้นทุน	3.48	0.56	3.31	0.71	1.67	2.69	0.73	2.81	0.72	1.07
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.65	0.59	3.41	0.57	2.63*	2.62	0.74	2.78	0.60	0.84
การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	3.70	0.70	3.37	0.72	2.86*	2.66	0.83	2.84	0.70	1.48
การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ	3.72	0.64	3.55	0.62	1.70	2.65	0.77	2.76	0.71	0.93
การบริหารสินทรัพย์	3.54	0.66	3.31	0.64	2.27*	2.77	0.79	2.75	0.66	0.18
3. ด้านการติดตามประเมินผล	3.55	0.44	3.35	0.62	2.32*	2.84	0.70	2.86	0.65	0.13
การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน	3.61	0.62	3.33	0.72	2.64*	2.72	0.85	2.74	0.62	0.12
การตรวจสอบภายใน	3.49	0.54	3.37	0.67	0.13	2.96	0.76	2.98	0.78	0.11
รวม	3.60	0.44	3.39	0.51	2.86*	2.75	0.62	2.83	0.54	0.85

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้บริหารที่ได้รับการฝึกอบรมและไม่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณ มีสภาพการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ยกเว้น องค์ประกอบการคำนวณต้นทุน การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ และการตรวจสอบภายใน ไม่แตกต่างกัน

ส่วนปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันทุกด้าน ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยจำแนกตาม ประสบการณ์ในการบริหารงาน งบประมาณ

ด้าน / องค์ประกอบ	สภาพการบริหารงานงบประมาณตามความคิดเห็นของผู้บริหาร					ปัญหาการบริหารงานงบประมาณตามความคิดเห็นของผู้บริหาร				
	มีประสบการณ์ $n_1 = 121$		ไม่มีประสบการณ์ $n_2 = 39$		t	มีประสบการณ์ $n_1 = 121$		ไม่มีประสบการณ์ $n_2 = 39$		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂		\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. ด้านการจัดทำงบประมาณ	3.59	0.48	3.22	0.61	3.44*	2.74	0.62	2.85	0.60	3.44*
การวางแผนงบประมาณ	3.67	0.57	3.35	0.55	3.05*	2.77	0.62	3.10	0.64	2.88*
การคำนวณต้นทุน	3.51	0.55	3.09	0.78	3.10*	2.71	0.72	2.87	0.74	1.19
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.62	0.57	3.31	0.62	2.82*	2.75	0.70	2.72	0.66	2.69*
การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	3.64	0.67	3.28	0.82	2.75*	2.66	0.76	2.99	0.79	2.32*
การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ	3.72	0.62	3.41	0.64	2.72*	2.62	0.76	2.95	0.63	2.42*
การบริหารสินทรัพย์	3.49	0.66	3.27	0.65	1.89	2.72	0.75	2.89	0.65	1.26
3. ด้านการติดตามประเมินผล	3.54	0.48	3.20	0.63	3.14*	2.82	0.66	2.88	0.68	1.19
การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน	3.60	0.63	3.15	0.74	3.66*	2.70	0.80	2.82	0.62	0.93
การตรวจสอบภายใน	3.50	0.55	3.25	0.72	1.95	2.94	0.79	3.08	0.69	1.00
รวม	3.59	0.44	3.26	0.54	3.38*	2.73	0.60	2.96	0.51	2.28*

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์และไม่มีประสบการณ์ในการบริหารงานงบประมาณ มีสภาพการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นองค์ประกอบการบริหารสินทรัพย์ของด้านการบริหารงบประมาณ และองค์ประกอบตรวจสอบภายใน ของด้านการติดตามประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

ส่วนปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำงบประมาณ และด้านการบริหารงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านการติดตามประเมินผล ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น องค์ประกอบการวางแผนงบประมาณ การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา
- 2) เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำแนกตาม ประเภทสถานศึกษา การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และประสบการณ์ในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

5.2 สมมติฐานการวิจัย

- 1) ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในประเภทสถานศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกัน
- 2) ผู้บริหารที่ได้รับการฝึกอบรมและไม่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกัน
- 3) ผู้บริหารที่มีประสบการณ์และไม่มีความรู้ประสบการณ์ในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกัน

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

- 1) การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ และหัวหน้างานแผนงบประมาณและข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาอาชีวศึกษาประเภทวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวนเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า 166 คน
- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน

3) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเองโดยการศึกษาจากเอกสาร ตำรา และคำแนะนำ จากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมแล้วนำไปขอคำแนะนำจาก ผู้เชี่ยวชาญ และทดลองกับผู้บริหารและหัวหน้างานแผนกงบประมาณและข้อมูลสารสนเทศ จำนวน 30 คน สถานศึกษาละ 3 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) ปรากฏว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.93

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเองไปยังวิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทั้งหมด 166 ฉบับ ได้ กลับคืนมา 160 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.38

5) การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ โดยคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t (t-test) โดยการแบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของ

วิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำแนกตาม ประเภทสถานศึกษา การได้รับการฝึกอบรม เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และประสพการณ์ในการบริหารงานงบประมาณ

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลมาวิเคราะห์แปลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยแบ่งได้ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของ วิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 3 ด้าน 7 องค์ประกอบ แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนของสภาพ และส่วนของปัญหา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยภาพรวม รายด้าน รายองค์ประกอบและ รายข้อ พร้อมคำบรรยายประกอบ การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของ วิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำแนกตามประเภทสถานศึกษา การได้รับการฝึกอบรม หรือไม่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และมีประสพการณ์ หรือไม่มีประสพการณ์ในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยใช้ t-test

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5 สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย ผู้วิจัยนำมาสรุปผลตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัยและผลการวิจัยสรุปได้เป็น 4 ตอน ดังนี้

5.5.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารของวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 120 คน และวิทยาลัยอาชีวศึกษาจำนวน 40 คน ส่วนใหญ่มีสถานภาพโดยตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการจำนวน 81 คน และหัวหน้างานแผนงบประมาณและข้อมูลสารสนเทศจำนวน 79 คน และได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานจำนวน 88 คน และไม่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานจำนวน 72 คน โดยที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานจำนวน 121 คน และไม่มีประสบการณ์ในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานจำนวน 39 คน

5.5.2 ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษาโดยภาพรวม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.5.2.1 สภาพการการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการจัดทำงบประมาณ และด้านการบริหารงบประมาณ ยกเว้นด้านการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง และเป็นลำดับสุดท้าย เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบ พบว่า การคำนวณต้นทุน ของด้านการจัดทำงบประมาณ การตรวจสอบภายใน ของด้านการติดตามประเมินผล และการบริหารสินทรัพย์ ของด้านการบริหารงบประมาณ เป็นองค์ประกอบที่มีสภาพการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นลำดับท้าย ๆ คือ ลำดับที่ 7,6 และ 5 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่าด้านการติดตามประเมินผลมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในลำดับสุดท้าย

5.5.2.2 ปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหาเป็นลำดับแรก คือ ด้านการติดตามประเมินผล เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้การตรวจสอบภายใน ของด้านการติดตามประเมินผล การวางแผนงบประมาณ ของด้านการจัดทำงบประมาณ และการบริหารสินทรัพย์ ของด้านการบริหารงบประมาณ เป็นปัญหาลำดับแรก ๆ คือ ลำดับที่ 1,2 และ 3 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5.3 ตอนที่ 3 สภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.5.3.1 ด้านการจัดทำงบประมาณ

1) สภาพการบริหารงานงบประมาณ ในด้านการจัดทำงบประมาณ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก และเป็นลำดับแรก คือ การวางแผนงบประมาณ โดยข้อที่มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับปานกลางเพียงข้อเดียว และอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ การจัดทำกรอบงบประมาณ รายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง ส่วนองค์ประกอบ การคำนวณต้นทุน พบว่า มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับปานกลางและเป็นลำดับสุดท้าย โดยข้อที่มีสภาพการบริหารอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ การคำนวณต้นทุนเงินนอกงบประมาณ

2) ปัญหาการบริหารงานงบประมาณ ในด้านการจัดทำงบประมาณ โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบทุกองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยองค์ประกอบที่มีปัญหาการบริหารเป็นลำดับแรก คือ องค์ประกอบวางแผนงบประมาณ โดยข้อที่มีปัญหาการบริหารเป็นลำดับแรก คือ การวางแผนกลยุทธ์รวมถึงการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ส่วนองค์ประกอบการคำนวณต้นทุน พบว่า มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีปัญหาการบริหารในลำดับแรก คือ การคิดต้นทุนรวมของการดำเนินงาน โดยพบข้อน่าสังเกต คือ องค์ประกอบที่มีสภาพและปัญหาการบริหารงานอยู่ในลำดับแรก คือ การวางแผนงบประมาณ

5.5.3.2 ด้านการบริหารงบประมาณ

1) สภาพการบริหารงานงบประมาณ ในด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบทุกองค์ประกอบ พบว่า มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า มี 2 องค์ประกอบที่มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก คือ องค์ประกอบการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ โดยข้อที่มีสภาพการบริหารงานอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ การควบคุมทางบัญชี เงินงบประมาณและนอกงบประมาณ และองค์ประกอบการจัดซื้อจัดจ้าง โดยข้อที่มีสภาพการบริหารงานอยู่ในลำดับแรกคือ การการควบคุมทางบัญชีเงินงบประมาณและนอกงบประมาณ ส่วน องค์ประกอบที่มีสภาพการบริหารงานเป็นลำดับสุดท้าย คือ องค์ประกอบการบริหารสินทรัพย์ โดยข้อที่มีสภาพการบริหารอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ การใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2) ปัญหาการบริหารงานงบประมาณ ในด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบทุกองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีปัญหาอยู่ในลำดับแรก คือ การบริหารสินทรัพย์ โดยข้อที่มีปัญหาการบริหารอยู่ในลำดับแรก คือ การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา ส่วนองค์ประกอบการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่ามีปัญหาการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีปัญหา

การบริหารเป็นลำดับแรก คือการวางแผนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง และองค์ประกอบการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ พบว่ามีปัญหาการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีปัญหาอยู่ในลำดับแรกคือ การจัดหาแหล่งงบประมาณทั้งภายในและภายนอก

5.5.3.3 ด้านการติดตามประเมินผล

1) สภาพการบริหารงานงบประมาณ ในด้านการติดตามประเมินผล โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบทุกองค์ประกอบ พบว่า มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีสภาพการบริหารเป็นลำดับแรก คือ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยข้อที่มีสภาพการบริหารอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ การรายงานต้นทุนผลผลิต ส่วนองค์ประกอบกรรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน พบว่ามีสภาพการบริหารงานอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีปัญหาเป็นลำดับแรก คือการรายงานการติดตามผลการใช้งบประมาณ

2) ปัญหาการบริหารงานงบประมาณ ในด้านการติดตามประเมินผล โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบทุกองค์ประกอบ พบว่า มีปัญหาการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีปัญหาการบริหารเป็นลำดับแรก คือ การตรวจสอบภายใน โดยข้อที่มีปัญหาอยู่ในลำดับแรก คือ การวางแผนการตรวจสอบภายใน ส่วนองค์ประกอบกรรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน พบว่ามีปัญหาการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่ปัญหาอยู่ในลำดับแรก คือ การรายงานต้นทุนผลผลิต

5.5.4 ตอนที่ 4 เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของ

วิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำแนกตาม ประเภทสถานศึกษา การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และประสิทธิภาพในการบริหารงานงบประมาณ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.5.4.1 สภาพการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยอาชีวศึกษา

1) จำแนกตามประเภทสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่ามีสภาพการบริหารงานแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามี 2 ด้านที่มีสภาพการบริหารงานแตกต่างกัน คือ ด้านการการจัดทำงบประมาณ และด้านการติดตามประเมินผล

2) จำแนกตามการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้าน พบว่า มีสภาพการบริหารงานแตกต่างกัน

3) จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้าน พบว่า มีสภาพการบริหารงานแตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับอ้างอิงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่เอนกวดให้ไปใช้ประโยชน์ด้วยการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ถือทั้งห้าฉบับให้ด้วยไปงาน และตั้งอั่งถึงถึงเ้งงอองเอกสารทอละ้งที่มีการนำไปใช้

5.5.4.2 ปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยอาชีวศึกษา

1) จำแนกตามประเภทสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่ามีปัญหาการบริหารงานแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามี 2 ด้านที่มีสภาพการบริหารงานแตกต่างกัน คือ ด้านการการจัดทำงบประมาณ และด้านการติดตามประเมินผล

2) จำแนกตามการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยภาพรวม และรายด้านพบว่ามีปัญหาการบริหารงานไม่แตกต่างกันทุกด้าน

3) จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยภาพรวม พบว่ามีปัญหาการบริหารแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีเพียงด้านเดียวที่ไม่แตกต่างกัน คือ ด้านการติดตามประเมินผล

5.6 อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำผลที่ได้จากการวิจัยมาพิจารณาโดยอภิปรายผลตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

5.6.1 ตอนที่ 1 อภิปรายผลการวิจัยโดยภาพรวมเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา

1) สภาพการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารงานงบประมาณเป็นปัจจัยหนึ่งในการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา และเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของงานมีความเกี่ยวข้องกับการบริหารทุกขั้นตอน การบริหารงานงบประมาณในรูปแบบที่เหมาะสมจะเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่งบประมาณและองค์กรที่เกี่ยวข้องว่ามีความรอบรู้ และเข้าใจถึงระบบรวมถึงกลไกงบประมาณมากน้อยเพียงใด เพื่อให้การจัดทำและบริหารงบประมาณสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ อรรถ โภธิสุข และมารวย ผดุงสิทธิ์ (2544 : 159) กล่าวไว้ว่า งบประมาณทำให้มีเป้าหมายที่แน่นอนและเหมาะสม ในการดำเนินงานที่มีการวางแผนงานที่ดี มีการปฏิบัติงานและควบคุมการดำเนินงานตามแผนที่มีประสิทธิภาพจะทำให้สามารถดำเนินงานบรรลุผลตามที่ต้องการ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการบริหารงานงบประมาณที่สำคัญมีประโยชน์ต่อการบริหารงาน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สว่าง บุญญาธิการ คำไม่ว่ากร (2548 : 118) เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการ

จัดทำงบประมาณ และด้านการบริหารงบประมาณ ยกเว้นด้านการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นลำดับสุดท้ายของกระบวนการบริหารทั้ง 3 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การติดตามประเมินผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการบริหารงาน โดยจะต้องจัดทำรายงานต่าง ๆ ได้แก่ รายงานทางการเงิน รายงานผลการดำเนินงาน และรายงานการตรวจสอบภายใน ซึ่งการรายงานเหล่านี้ผู้บริหารไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติโดยตรง จึงให้ความสำคัญน้อยกว่าด้านอื่น ๆ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศศิมา กานะคามิน (2545 : บทคัดย่อ) เรื่อง สภาพการสนับสนุนด้านงบประมาณ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ด้านการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

2) ปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง รวมทั้งมีการนำข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานประมาณในปีงบประมาณที่ผ่านมา มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารงานงบประมาณในปีถัดไป ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วีระ รุญเจริญ (2545) ที่ศึกษาปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย พบว่า มีปัญหาอุปสรรค โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศศิมา กานะคามิน (2545 : บทคัดย่อ) เรื่องสภาพการสนับสนุนด้านงบประมาณ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีการรวบรวมข้อมูลในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาเป็นลำดับแรก คือ ด้านการติดตามประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ด้านการติดตามประเมินผลการบริหารงานงบประมาณ มีความละเอียดในการจัดทำรายงานต่าง ๆ ที่เป็นหลักฐานสำคัญในการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณที่สถานศึกษาได้รับการจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งจะต้องคำนึงถึงผลผลิต และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมอย่างคุ้มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้ จึงทำให้ด้านการติดตามประเมินผลมีปัญหาเป็นลำดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ เมธี ปิณฑานนท์ (2533 : 92) กล่าวถึงการบริหารการใช้จ่ายงบประมาณที่ดีได้ผลดี มียึดหลักฐานเป็นสำคัญและจัดระบบควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณนอกเหนือจากกฎระเบียบทางราชการกำหนดไว้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศศิมา กานะคามิน (2545 : บทคัดย่อ) เรื่องสภาพการสนับสนุนด้านงบประมาณ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีขั้นตอนในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับสุดท้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.6.2 ตอนที่ 2 อภิปรายผลการวิจัยเป็นรายด้านเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา

1) ด้านการจัดทำงบประมาณ

1. สภาพการบริหารงานงบประมาณ ในด้านการจัดทำงบประมาณ โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดทำงบประมาณเป็นการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาต้องทำต่อเนื่องทุกปี เพื่อขอจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารที่มีความสำคัญในการกำหนดอนาคตที่ต้องการเพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างมีระบบ โดยจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและแผนงานตลอดจนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ อูทซ์ บุญประเสริฐ (25332 : 18) กล่าวว่า การวางแผนเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งของการบริหารที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพเป็นงานที่สำคัญยิ่งในกระบวนการบริหาร สอดคล้องกับแนวความคิดของ Georg r. Terry (อ้างในนันท ศรีสุวรรณ. 2536 : 6) กล่าวถึงการวางแผนทำให้ดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างมีวัตถุประสงค์และมีระเบียบ มีระบบ ซึ่งถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานในอนาคต ช่วยแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือที่ให้ข้อมูลพื้นฐานในการควบคุมการปฏิบัติงานเพิ่มประสิทธิภาพและความสมดุลในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จิตรภรณ์ ไยศิลป์ (2530 : 24) เรื่อง การศึกษาการบริหารเงินบำรุงการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่า การวางแผนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารที่มีความสำคัญในการกำหนดอนาคตที่ต้องการเพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างมีระบบ โดยจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและแผนงานตลอดจนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่าองค์ประกอบที่มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก และเป็นลำดับแรก คือ การวางแผนงบประมาณ โดยข้อที่มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับปานกลางเพียงข้อเดียว และอยู่ในลำดับสุดท้าย ขององค์ประกอบนี้ คือ การจัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหนัาระยะปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหนัาระยะปานกลาง เป็นการประมาณการรายจ่ายล่วงหน้า (3-5 ปี) ของสถานศึกษาได้รับอนุมัติงบประมาณในปัจจุบัน และจะต้องมีการปรับปรุงตัวเลขเป็นประจำ ซึ่งทางสำนักงานงบประมาณได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำประมาณการรายจ่ายโดยแสดงวงเงินในช่วงระยะเวลา 5 ปีงบประมาณ และสถานศึกษาที่ดำเนินการจัดทำแล้วก็ไม่มีความแน่นอนที่จะได้รับจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด จึงทำให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการจัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหนัาระยะปานกลาง อยู่ในลำดับสุดท้าย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สวาส บุญอาษา (2548 : 118) เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า สภาพการวางแผนทาง

งบประมาณรายจ่ายล่วงหน้า ระยะปานกลาง อยู่ในลำดับสุดท้าย และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชาญเลิศ อำไพวรรณ (2547 : 95) เรื่อง การวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า การจัดแผนงบประมาณระยะปานกลาง มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในลำดับสุดท้าย

2. ปัญหาการบริหารงานงบประมาณ ในด้านการจัดทำงบประมาณ โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบทุกองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทุกสถานศึกษาจะต้องจัดทำงบประมาณและส่งแผนปฏิบัติการ เพื่อขอรับงบประมาณจากต้นสังกัด สำหรับบริหารสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี จึงทำให้ผู้บริหารมีทักษะด้านการจัดทำงบประมาณ ดังนั้นจึงทำให้ปัญหาด้านการจัดทำงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มนต์รี สุวรรณเนตร (2546 : บทคัดย่อ) เรื่องการวางแผนกลยุทธ์เพื่อจัดระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี พบว่า การวางแผนกลยุทธ์มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ องค์ประกอบที่มีปัญหาการบริหารเป็นลำดับแรก คือ องค์ประกอบการวางแผนงบประมาณ โดยข้อที่มีปัญหาการบริหารเป็นลำดับแรกขององค์ประกอบนี้ คือ การวางแผนกลยุทธ์รวมถึงการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และประสบการณ์ ในเรื่องการวางแผนกลยุทธ์รวมถึงการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติไม่เพียงพอ และบุคลากรที่มีอยู่ส่วนใหญ่เป็นครูที่มาปฏิบัติงานจึงทำให้มีเวลาในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ ทำให้ความสามารถในการนำกลยุทธ์ที่ได้กำหนดขึ้นไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีปัญหาอยู่เป็นลำดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยยุทธ ศิริสุทธิ (2529 : 115-119) เรื่อง สภาพงบประมาณและวิธีการ งบประมาณของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ปัญหาในการจัดทำงบประมาณของมหาวิทยาลัย ได้แก่ การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ผู้บริหารขาดประสบการณ์ และขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำงบประมาณอย่างเพียงพอ โดยพบข้อนำสังเกต คือ องค์ประกอบที่มีสภาพและปัญหาการบริหารงานอยู่ในลำดับแรก คือ การวางแผนงบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การวางแผนงบประมาณของสถานศึกษา เป็นกระบวนการบริหารที่มีความสำคัญในการกำหนดอนาคตที่ต้องการเพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างมีระบบ ดังนั้นสถานศึกษาจึงให้ความสำคัญในการบริหารงานงบประมาณเรื่องการวางแผนเป็นสำคัญ แต่เนื่องจากงานวางแผน เป็นงานที่จะต้องมีความละเอียด รอบคอบ ในการกำหนดเป้าหมายและแผนงานตลอดจนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ จึงเป็นปัญหาในลำดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ อูทัย บุญประเสริฐ (25332 : 18) กล่าวว่า การวางแผนเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งของการบริหารที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพเป็นงานที่สำคัญยิ่งในกระบวนการบริหาร สอดคล้องกับแนวความคิดของ George R. Terry (อั้งโนนนท์ ศรีสุวรรณ.

2536 : 6) กล่าวถึงการวางแผนทำให้ดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างมีวัตถุประสงค์และมีระเบียบ มีระบบ ซึ่งถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานในอนาคต ช่วยแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือที่ให้ข้อมูลพื้นฐานในการควบคุมการปฏิบัติงานเพิ่มประสิทธิภาพและความสมดุลในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จิตรภรณ์ ไยศิลป์(2530 : 24) เรื่อง การศึกษาการบริหารเงินบำรุง การศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่าการวางแผนเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหารที่มีความสำคัญในการกำหนดอนาคตที่ต้องการเพื่อให้การบริหารมี ประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างมีระบบ โดยจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและแผนงานตลอดจนการ ดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

2) ด้านการบริหารงบประมาณ

1. สภาพการบริหารงานงบประมาณ ในด้านการบริหารงบประมาณ โดย ภาพรวมและรายองค์ประกอบทุกองค์ประกอบ พบว่า มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะ การบริหารงบประมาณ สามารถแสดงถึงความโปร่งใสของผู้บริหารในเรื่องการ ใช้ งบประมาณและเป็นกลไกอย่างหนึ่งที่จะแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีความสามารถในการ ใช้ งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ณรงค์ สัจพันธ์ (2539 : 11) กล่าวว่าการบริหารงบประมาณ คือ การควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงาน งาน และโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ เพื่อป้องกันการรั่วไหล โดยการควบคุมการเบิก จ่ายเงิน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุภรณ์ อยู่จันทร์ (2541 : 94) เรื่องการบริหารงาน การเงินของวิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มภาคกลาง พบว่า การจัดการงบประมาณที่ดีจะต้องมีหลักการที่ ชัดเจนถูกต้อง เชื่อถือได้ ตรวจสอบได้ และอำนวยความสะดวกให้กับทุกฝ่าย เมื่อพิจารณาเป็นราย องค์ประกอบที่มีสภาพการบริหารงานเป็นลำดับสุดท้าย คือ องค์ประกอบการบริหารสินทรัพย์ โดย ข้อที่มีสภาพการบริหารอยู่ในลำดับสุดท้าย ขององค์ประกอบนี้ คือ การใช้สินทรัพย์ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สินทรัพย์ที่ได้มาเป็นการใช้งบประมาณที่ได้จัดสรรมาจาก หน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งอาจต้องใช้ระยะเวลาในการจัดซื้อ ทำให้สินทรัพย์ที่ได้มา ไม่ เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการใช้งานในปัจจุบัน หรือเป็นสินทรัพย์ที่มีค่ามากเมื่อใช้งานอาจจะ เกิดการชำรุดเสียหาย สูญหายได้ง่ายผู้ดูแลจึงเก็บไว้เพื่อป้องกันการเกิดการชำรุดเสียหาย สูญหาย ซึ่งจะทำให้เกิดต้นทุนในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับแนวความคิดของ ชัยสิทธิ์ เจริญมี ประเสริฐ (2544 : 11) ที่กล่าวว่าสินทรัพย์นับเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการดำเนินงานของทุกองค์กร หากองค์กรมีการใช้สินทรัพย์ที่ไม่คุ้มค่าหรือไม่มีประสิทธิภาพ ก็จะเป็นผลให้มีต้นทุนในการ ดำเนินการสูงกว่าที่ควรจะเป็นสาเหตุทั่วไปของการสิ้นเปลืองงบประมาณอันเนื่องมาจากการใช้ สินทรัพย์ ได้แก่ ไม่มีการบำรุงรักษาสินทรัพย์ ความสูญหาย การจัดซื้อสินทรัพย์ใหม่ในขณะที่

สินทรัพย์เดิม ยังสามารถใช้งานได้ การขาดความชัดเจนของกฎระเบียบในการขายสินทรัพย์เดิมที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิต รวมถึงการขาดการบริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้บังเกิดผลประโยชน์สูงสุด

2. ปัญหาการบริหารงานงบประมาณ ในด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบทุกองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความพร้อมในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร ทีหอคำ (2545 : 118) เรื่องความพร้อมในการดำเนินงานเพื่อรองรับระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในจังหวัดหนองคาย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่การเงินและเจ้าหน้าที่พัสดุ / หัวหน้างานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ มีความพร้อมในการดำเนินงานด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทร์เพ็ญ สวัสดิวงศ์ (2546 : บทคัดย่อ) เรื่อง ความพร้อมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน พบว่า แนวทางที่เหมาะสมในการสร้างความพร้อมของผู้บริหารงานงบประมาณ คือ การจัดอบรมบุคลากร การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศดูแลกำกับติดตาม การเสริมแรงให้กับสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่าองค์ประกอบที่มีปัญหาอยู่ในลำดับแรก คือ การบริหารสินทรัพย์ โดยข้อที่มีปัญหาการบริหารอยู่ในลำดับแรก ขององค์ประกอบนี้ คือ การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารสินทรัพย์ที่สถานศึกษามักพบอยู่เสมอ คือ การได้สินทรัพย์ที่ไม่ตรงตามความต้องการ หรือถ้าสมมุติอาจเกิดจากขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างที่มีความล่าช้า และขาดระบบข้อมูลสินทรัพย์ที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ชัยสิทธิ เจริญมีประเสริฐ (2544 : 11) ที่กล่าวว่าสินทรัพย์นับเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการดำเนินงานของทุกองค์กร หากองค์กรมีการใช้สินทรัพย์ที่ไม่คุ้มค่าหรือไม่มีประสิทธิภาพ ก็จะเป็นผลให้มีต้นทุนในการดำเนินการสูงกว่าที่ควรจะเป็นสาเหตุทั่วไปของการสิ้นเปลืองงบประมาณอันเนื่องมาจากการใช้สินทรัพย์ ได้แก่ ไม่มีการบำรุงรักษาสินทรัพย์ ความสูญหาย การจัดซื้อสินทรัพย์ใหม่ในขณะที่สินทรัพย์เดิม ยังสามารถใช้งานได้ การขาดความชัดเจนของกฎระเบียบในการขายสินทรัพย์เดิมที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิต รวมถึงการขาดการบริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้บังเกิดผลประโยชน์สูงสุด ดังนั้นองค์กร ภาครัฐจึงจำเป็นต้องมีการบริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้เกิดสัมฤทธิ์ผล และมีการจัดซื้อสินทรัพย์ใหม่เท่าที่จำเป็นอย่างแท้จริง

3) ด้านการติดตามประเมินผล

1. สภาพการบริหารงานงบประมาณ ในด้านการติดตามประเมินผล โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบทุกองค์ประกอบ พบว่า มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การติดตามประเมินผล เป็นงานที่ต้องมีความละเอียดอ่อน ในการจัดทำรายงานทางการเงิน เพื่อแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาสามารถใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากหน่วยงาน

ต้นสังกัดให้เกิดประโยชน์ตรงตามเป้าหมายของสถานศึกษาหรือไม่ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานงบประมาณ จึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ ในการติดตามประเมินผลเป็นอย่างมาก เพื่อนำไปใช้กำกับ ติดตาม ควบคุมการบริหารงานงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ เมธี ปิณฑานานนท์ (2533 : 92) กล่าวถึงการบริหารการใช้จ่ายงบประมาณที่ดีได้ผลดี มักยึดหลักฐานเป็นสำคัญและจัดระบบควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณนอกเหนือจากกฎระเบียบทางราชการกำหนดไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศศิมากานะคามิน (2545 : บทคัดย่อ) เรื่องสภาพการสนับสนุนด้านงบประมาณ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การตรวจสอบ คือ ขั้นตอนการวางแผนและเมื่อนำแผนไปดำเนินการแล้วสิ่งที่เปลี่ยนแปลงและเกิดขึ้นนั้นเป็นไปตามที่กำหนดและคาดหมายไว้เพียงใด โดยนำเอาผลที่วัดได้มาพิจารณาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับแผนที่กำหนดไว้ จึงจะทำให้รู้ได้ว่าสิ่งที่แผนต้องการกับผลที่เกิดขึ้นจริงนั้นตรงกันหรือแตกต่างกันเพียงใด สอดคล้องกับแนวความคิดของ Kharo H. Wits (อ้างใน อนันต์ เกตุวงศ์. 2541 : 316) ได้นิยามการประเมินผลว่า หมายถึง การพิจารณาถึงคุณค่าโดยการตรวจสอบและการจัดทำสิ่งของปรากฏการณ์หรือความคิดของมนุษย์และใช้เครื่องมือวัดบางอย่างที่ได้กำหนดไว้หรือเป็นที่เข้าใจอยู่แล้ว กระบวนการติดตามเพื่อที่จะรู้ว่าองค์การหรือหน่วยงานได้รับและใช้ทรัพยากรเพื่อดำเนินการให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใด ถ้าไม่ได้ผลตามแนวทางดังกล่าว การแก้ไขปรับปรุงจะต้องมีขึ้นอันเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องคอยดูแลป้องกันที่มีให้เกิดปัญหา และสอดคล้องกับแนวความคิดของ Khoralee Brian และ Luis G. White (อ้างในวีระชัย ไตรศักดิ์. 2541 : 26) กล่าวถึง การประเมินผลหมายถึง ความพยายามอย่างหนึ่งในการบันทึกถึงสิ่งที่เกิดขึ้นและกำหนดว่าทำไมสิ่งนั้นจึงเกิดขึ้นได้ ตามคำนิยามนี้เป็นการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงโดยทั่วไป แต่ถ้าเป็นการประเมินผลโครงการหรือแผนซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์กำหนดขึ้นและให้เป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลง การประเมินผลจึงหมายถึงความพยายามที่จะค้นหาว่าแผนและโครงการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างเป็นไปตามที่คาดหมายไว้เพียงใด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีสภาพการบริหารเป็นลำดับแรก คือ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยข้อที่มีสภาพการบริหารอยู่ในลำดับสุดท้าย ขององค์ประกอบนี้ คือ การรายงานต้นทุนผลผลิต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การทำรายงานทางการเงินของสถานศึกษาเป็นเรื่องที่มีความละเอียด และยุ่งยากในการจัดทำ เกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลทางการเงินเพื่อแสดงฐานะทางการเงินของสถานศึกษาให้แก่บุคลากรภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ชัยสิทธิ์ เจริญมีประเสริฐ (2544 : 11) กล่าวว่า การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการติดตามและประเมินผล เป็นการแสดงความโปร่งใสของการใช้จ่ายเงิน ประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เป็นเครื่องมือที่

ใช้กำกับกับการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ เพื่อจะบ่งชี้ถึงผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายในแต่ละช่วงเวลา รวมถึงข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ในการตัดสินใจของรัฐบาลว่าควรจะดำเนินกิจกรรมหรือมีหน่วยงานนั้นต่อไปหรือไม่อย่างไร

2. ปัญหาการบริหารงานงบประมาณ ในด้านการติดตามประเมินผล โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบทุกองค์ประกอบ พบว่า มีปัญหาการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นลำดับสุดท้ายของกระบวนการบริหารงานทั้ง 3 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การตรวจสอบภายในเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความละเอียด รอบคอบและมีความซับซ้อนในการปฏิบัติ และในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน จะมีการลดบทบาทของหน่วยงานกลางในการตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา จึงทำให้สถานศึกษาจะต้องทำการตรวจสอบการใช้งบประมาณเอง จึงทำให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีภาระงานเพิ่มขึ้นจากเดิม รวมทั้งผู้ที่ปฏิบัติจะต้องมีความรู้ ความสามารถ ในการตรวจสอบภายในอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สวาสดิ์ บุญอายุหา (2548 :118) วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า การตรวจสอบภายในเป็นปัญหาในระดับแรก ๆ เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีปัญหาการบริหารเป็นลำดับแรก คือ การตรวจสอบภายใน โดยข้อที่มีปัญหาอยู่ในลำดับแรก ขององค์ประกอบนี้ คือ การวางแผนการตรวจสอบภายใน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การวางแผนการตรวจสอบภายในเป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการตรวจสอบภายใน ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญในการปฏิบัติงาน โดยจะเน้นในด้านของการวางแผนนโยบายเป็นหลัก ส่วนในด้านปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่หัวหน้างานและเจ้าหน้าที่จะเป็นผู้รับผิดชอบ จึงพบปัญหาเป็นลำดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เพ็ญสุข ม่วงไหมทอง (2542 : 123) เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง กับปัญหาการปฏิบัติงานการวางแผนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตภาคกลาง พบว่า ในภาพรวมมี ปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

5.6.3 ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารต่อสภาพการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยภาพรวม จำแนกตามประเภทสถานศึกษา จำแนกตามการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และจำแนกตามประสบการณ์การบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

1) จำแนกตามประเภทสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่าผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการจัดทำงบประมาณและด้านการติดตามประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ วิทยาลัยอาชีวศึกษา เปิดสอนในสาขาวิชา เช่น คหกรรม บริหารธุรกิจ เป็นต้น ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาส่วนใหญ่จึงเป็นเพศหญิง ซึ่งมีความละเอียดอ่อนในการปฏิบัติงานแตกต่างกับวิทยาลัยเทคนิคซึ่งเปิดสอนใน

สาขาวิชาต่าง ๆ เช่น ยานยนต์ ไฟฟ้า อุตสาหกรรม เป็นต้น ผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคส่วนใหญ่ จึงเป็นเพศชาย ทำให้มีกระบวนการและวิธีการในการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกัน โดยเฉพาะในด้านการจัดทำงบประมาณและด้านการติดตามประเมินผลซึ่งมีความสำคัญมากในการ ให้ได้มาซึ่งการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดและเป็นสิ่งแสดงถึงความโปร่งใสในการ บริหารงานงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ(อ้างใน บัณฑิต แสงกล้า. 2548 : 9) ได้ให้ความหมาย ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานว่า เป็นระบบงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับการกำหนด พันธกิจ (mission) ขององค์กร เป้าหมายและวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ แผนงาน/โครงการอย่างเป็นระบบ มีการติดตาม และประเมินผลสม่ำเสมอเพื่อวัดผลสำเร็จของงาน สอดคล้องกับ บัณฑิต แสงกล้า (2548 : 9) กล่าวว่า งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเป็นการบริหารจัดการงบประมาณที่สถานศึกษาได้รับจัดสรรจากรัฐ โดยคำนึงถึงผลผลิต และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานอย่างคุ้มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิมา กานยะคามิน (2545:144) เรื่อง สภาพการสนับสนุนด้านงบประมาณ การจัดหาชีวิตศึกษา ระบบทวิภาคี ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก ในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามสังกัดสถาบันพบว่า แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไชยโรจน์ ศรีวิเชียร(2548 : บทคัดย่อ) เรื่อง ทักษะ การบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในยุคปฏิรูปการศึกษาตามทัศนะของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า การเปรียบเทียบ ทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ ในยุคปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกัน

2) จำแนกตามการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงาน โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า แตกต่างกันทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารที่ไม่ได้ รับการอบรม ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร จันทนพันธ์ (2531: 70-73) เรื่อง ขบวนการงบประมาณของมหาวิทยาลัยตามทัศนะของผู้บริหาร ระดับปฏิบัติการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า มหาวิทยาลัยขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยยุทธ ศิริสุทธิ (2529 : 115-119) เรื่อง สภาพงบประมาณและวิธีการงบประมาณของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ปัญหาในการ จัดงบประมาณของมหาวิทยาลัย ได้แก่ การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ผู้บริหารขาดประสบการณ์และขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำงบประมาณอย่างเพียงพอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร ชุ่มชื่น (2533 : 90) เรื่อง ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการจัดทำ งบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจังหวัด พบว่า ส่วนใหญ่ขาดความพร้อมทั้งใน ด้านงบประมาณและบุคลากร บุคลากรที่มีอยู่ขาดความรู้ความสามารถและขาดความพร้อมในด้าน ระบบข้อมูลและคู่มือการปฏิบัติงานที่เป็นปัจจุบัน เหมาะสมกับเหตุการณ์

3) จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้านพบว่า แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารงานงบประมาณจำเป็นต้องใช้ ผู้ที่มีความรู้ และประสบการณ์เฉพาะด้าน ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานงบประมาณ จะรู้และเข้าใจว่าการบริหารงานงบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่ใช้ในการบริหาร สถานศึกษา และเป็นการแสดงถึงการใช้งบประมาณของสถานศึกษาว่าถูกต้องตรงตามเป้าหมาย หรือไม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวาสด บุญญาษา (2548:บทคัดย่อ) เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่าผู้บริหาร โรงเรียนเจ้าหน้าที่การเงินและเจ้าหน้าที่พัสดุของโรงเรียน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

5.6.4 ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารต่อปัญหาการบริหารงาน งบประมาณของวิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยภาพรวม จำแนกตามประเภท สถานศึกษา จำแนกตามการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และ จำแนกตามประสบการณ์การบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

1) จำแนกตามประเภทสถานศึกษา พบว่าผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัย อาชีวศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวม แตกต่างกันเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการจัดทำงบประมาณและด้านการติดตาม ประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเปิดสอนในสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น คหกรรม บริหารธุรกิจ เป็นต้น ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาส่วนใหญ่จึงเป็นเพศหญิง ซึ่งมีความละเอียดอ่อน ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกับ วิทยาลัยเทคนิคเปิดสอนในสาขาวิชาช่างต่าง ๆ เช่น ยานยนต์ ไฟฟ้า อุตสาหกรรม เป็นต้น ผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคส่วนใหญ่จึงเป็นเพศชาย ทำให้มีกระบวนการและ วิธีการในการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกัน โดยเฉพาะในด้านการจัดทำงบประมาณและด้าน การติดตามประเมินผลซึ่งมีความสำคัญมากในการให้ได้มาซึ่งการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงาน ต้นสังกัดและเป็นสิ่งแสดงถึงความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ วนิตา ศรีเมืองใต้ (2539 : บทคัดย่อ) เรื่อง ปัญหาการดำเนินงานการเทียบโอนผล การเรียนระหว่างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน และหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า บุคลากรในสถานศึกษาสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงานการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน และ หลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนของระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยส่วนรวม และแต่ละรายด้าน แตกต่างกัน

2) จำแนกตามการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดย ภาพรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ จากการวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูล

จากกลุ่มตัวอย่าง พบว่าผู้บริหารที่ได้รับการฝึกอบรมและไม่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมีส่วนที่ใกล้เคียงกัน และผู้ที่ได้รับการอบรมมาแล้วนั้นอาจจะยังมีความเข้าใจที่ไม่ลึกซึ้งเพียงพอ ผู้บริหารส่วนใหญ่จึงยึดถือแนวทางปฏิบัติเดียวกันจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงพบว่า การได้รับการฝึกอบรมหรือไม่ได้รับการฝึกอบรมนั้น ไม่ได้ทำให้ปัญหาของการบริหารงบประมาณแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ (2548 : บททั่วไป) บัญญัติไว้ในข้อ ๕ ว่าการใช้งบประมาณรายจ่ายตามระเบียบนี้ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจะต้องใช้จ่ายตามรายการงบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่ระบุในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือที่ได้รับการจัดสรรจากงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รวมถึงที่ระบุในแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายผลผลิตหรือโครงการ ตามที่กำหนดไว้ในแผนงบประมาณ และหรือแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ

3) จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวม พบว่า มีปัญหาการบริหารงานแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีเพียงด้านเดียวที่ไม่แตกต่างคือ ด้านการติดตามประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานงบประมาณ จะมองเห็นถึงความสำคัญของการติดตามประเมินว่าเป็นงานที่ต้องใช้ความละเอียด และมีความยุ่งยากในการจัดทำรายงานต่าง ๆ เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาใช้งบประมาณตรงตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนะสิน นุ่นสวัสดิ์ (2547:บทคัดย่อ) เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารสินทรัพย์ตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนครพนม พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่พัสดุ เจ้าหน้าที่การเงินในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารสินทรัพย์ตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานแตกต่างกัน

5.7 ข้อเสนอแนะ

5.7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลจากการวิจัยในครั้งนี้สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอาจใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนนโยบายพัฒนาในเรื่องการติดตามประเมินผลการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายและเป็นปัจจุบัน เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น
2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา

2.1 ผู้บริหารควรกระตุ้นให้บุคลากรในสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการติดตามประเมินผลการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา โดยเฉพาะ เรื่องการตรวจสอบภายในโดยจะต้องมีการพัฒนา เผยแพร่ระบบการตรวจสอบภายในและการเผยแพร่ การนำเสนอรายงานต่อบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความถูกต้องในการใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดตรงตามเป้าหมายของสถานศึกษา

2.2 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและส่งเสริมการใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและการได้มาซึ่งสินทรัพย์ เพื่อการบริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลและมีประสิทธิภาพสูงสุด

5.7.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสินทรัพย์ของสถานศึกษาต่าง ๆ
2. ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาอื่นๆ เช่น วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยเลือกเพียงสถานศึกษาเดียว
3. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาเอกชนและสถานศึกษาของรัฐ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- เจียร ทองน่วม. 2532. “การศึกษาบริหารงานธุรการและการเงินของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานธุรการประถมศึกษา.” ปรินูญานีพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒนสงขลา.
- จิตรารณณ์ ไยศิลป์. 2530. “การศึกษาการบริหารเงินบำรุงการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัด เพชรบูรณ์.” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนะสิน นุ่นสวัสดิ์. 2547. “สภาพและปัญหาการบริหารสินทรัพย์ตามระบบงบประมาณแบบ มุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนครพนม.” วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ไชยโรจน์ ศรีวิเชียร. 2548. “ทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ใน ยุคปฏิรูปการศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ชัยยุทธ ศิริสุทนต์. 2529. “สภาพงบประมาณและวิธีการงบประมาณของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ.” ปรินูญานีพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ. 2544. **มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 Hurdles** กับการจัดทำ งบประมาณระบบใหม่. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนานโยบายและการจัดการ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ชาญเลิศ อำไพวรรณ. 2547. “การวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร” สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณรงค์ สัจพันโรจน์. 2539. การจัดทำ อนุมัติ และบริหารงบประมาณแผ่นดิน (ทฤษฎีและปฏิบัติ). พิมพ์ครั้งที่ 6 (ปรับปรุงโดยสมบุรณ์). กรุงเทพฯ : บพิชการพิมพ์.
- ธนกร เอกเผ่าพันธุ์. ม.ป.ป.. การวางแผนและควบคุมโดยงบประมาณ. กรุงเทพฯ : ที พี เอ็น เพรส.

ธีระ รุญเจริญ. 2545. **สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ สถานศึกษา**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ในประเทศไทย, กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิรมล สุวิสิทธิ์. 2545. “ปัญหาการวางแผนงบประมาณของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

นันท์ ศรีสุวรรณ. 2536. “การศึกษาการบริหารเงินบำรุงการศึกษาของวิทยาลัย สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

นิรุจน์ เข็มเงิน. 2546. “การบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของหน่วยงานปฏิบัติใน ส่วนภูมิภาค กรณีศึกษาจังหวัดนครนายก.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บัณฑิต แสงกล้า. 2548. “การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตร.

ปิยะชัย พัทธสุระพงศ์. 2539. “การศึกษาสภาพงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 9.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พจน์ เจริญสันเทียะ. 2538. “การวิเคราะห์ความผิดพลาดทางวินัยเกี่ยวกับการเงินและพัสดุของหัวหน้าการประถมศึกษาเขตการศึกษา 11.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พวงทิพย์ ศรีไพวรรณ. 2547. “การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พสุ เดชะรินทร์. 2545. เส้นทางจากกลยุทธ์สู่การปฏิบัติด้วย **Balanced Scorecard** และ **Key Performance Indicators**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. 2537. การงบประมาณ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เพ็ญสุข ม่วงไหมทอง. 2542. “ความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับปัญหาการ เอกสารนี้เป็นเอกสาร ปฏิบัติงานการวางแผนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตภาคกลาง.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง. 2542. “การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เมธี ปิณฑนานนท์. 2533. การอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- มันคง อธิราช. 2548. “สภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา
อุดรธานี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ยุพดี ศิริวรรณ. 2541. การบัญชีรัฐบาลและกองทุน. กรุงเทพฯ : แปะซิฟิก พรินติ้ง.
- รติพร สุดเสนาะ. 2542. “การพัฒนาระบบสารสนเทศเงินงบประมาณ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ บัณฑิต
วิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วนิดา ศรีเมืองใต้. 2539. “ปัญหาการดำเนินงานการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างหลักสูตร
การศึกษานอกโรงเรียน และหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.”
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร.
- วิเชียร ชุ่มช่วย. 2533. “ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วีระชัย ไตรศักดิ์. 2541. “ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ที่มีต่อกระบวนการวางแผนใช้เงิน
งบประมาณวัสดุฝึกของ วิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 9.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ศศิมา กานะคามิน. 2545. “สภาพการสนับสนุนด้านงบประมาณ การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี
ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ศิริพร จันทพันธ์. 2531. “ขบวนการงบประมาณของมหาวิทยาลัย ตามทัศนะของผู้บริหารระดับ
ปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ศูนย์ประสานงานปรับระบบงบประมาณงบประมาณ, กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2544.
การวางกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- ศูนย์ประสานงานปรับระบบงบประมาณ, กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2545. แนวทางการ
บริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน. ขอนแก่น
: โรงพิมพ์คลังน่านาวิทยา.

เอกสารนี้จัดทำขึ้นโดยสถาบันพัฒนานโยบายและการจัดการ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ม.ป.ป. โครงการ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น จัดทำแผนกลยุทธ์และแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ และการคำนวณ
ต้นทุนผลิตของกรมส่งเสริมสหกรณ์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สพท.มุกดาหาร. 2550. **ชุดวิชาการปฏิรูประบบราชการการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่.**

[online]. Available : http://area.obec.go.th/mukdahan1/web/view.php?article_id=863

สมบูรณ์ สุวพันธ์. 2542. การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานการจัดทำงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สมพร ทีหอกำ. 2545. “ความพร้อมในการดำเนินงานเพื่อรองรับระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในจังหวัดหนองคาย.” วิทยานิพนธ์ ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏสกลนคร.

สุมาลัย วิภาทานัง. 2544. “การดำเนินงานตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนมัธยมศึกษา นำร่อง สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา หลักสูตรปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุจิตรา บุญรัตพันธุ์. 2534. ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. ม.ป.ท..

สุภรณ์ อยู่จันทร์. 2542. “การบริหารงานการเงินของวิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มภาคกลาง.” วิทยานิพนธ์ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สุวิมล ศิริกานันท์. 2543. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์:แนวทางสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โสมภทร แก้วสุจริต. 2548. “สภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังในการบริหารงบประมาณ ตามกระบวนการหรือประบบของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

สำนักงบประมาณ. 2548. ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘. [Online] <http://iau.vec.go.th/c2audit.aspx#ลักษณะ%20%20๔> [7 พฤษภาคม 2550]

อรรถ โทธิสุข และ มารวย ผดุงสิทธิ์. “การงบประมาณ” ในวิชาการบัญชีต้นทุนและการบัญชีเพื่อการจัดการ หน่วยที่ 11 – 15 หน้า 159. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2544.

อัญชลี พัฒน์เสรี. 2545. การบัญชีสำหรับผู้บริหารที่ไม่ใช่บัญชี. กรุงเทพฯ : ธนาเพรส แอนกราฟฟิค.

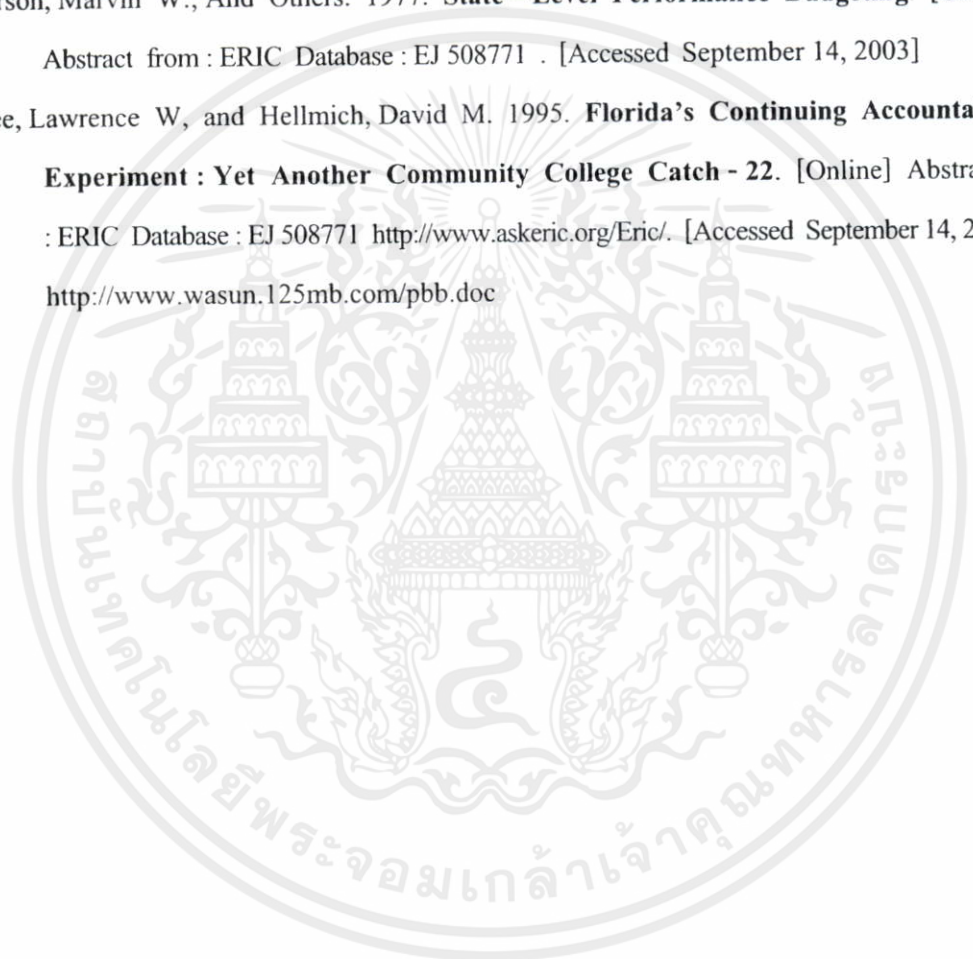
อัมพร เชาว์การ. 2535. “การจัดสรรเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ภาพ.” วิทยานิพนธ์ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร. ใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ บุญประเสริฐ. 2532. การวางแผนการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. นำไปใช้

อุไร ราชวิจิตร. 2538. “ปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุระดับคณะในมหาวิทยาลัยขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- Burke, Joseph C. 1999. **Fund the Performance Not the Promise**. [Online] Abstract from : ERIC Database : EJ 508771 . [Accessed September 14, 2003]
- J. Brian O’Roark. 2000. **Performance – Based Budgeting : An Empirical Analysis at the State Level**. [Online] Abstract from : ERIC Database : [Accessed September 15, 2003]
- Manca, Donna Sorich. "School finance : A study of selected school districts that have successfully emerged from receivership," **Dissertation Abstracts International**. 58(08) : 3014 - A ; February, 1998. (DAO. No AAT 9804618).
- Peterson, Marvin W.; And Others. 1977. **State – Level Performance Budgeting**. [Online] Abstract from : ERIC Database : EJ 508771 . [Accessed September 14, 2003]
- Tyree, Lawrence W, and Hellmich, David M. 1995. **Florida’s Continuing Accountability Experiment : Yet Another Community College Catch - 22**. [Online] Abstract from : ERIC Database : EJ 508771 <http://www.askeric.org/Eric/>. [Accessed September 14, 2003] <http://www.wasun.125mb.com/pbb.doc>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา

สำหรับ

1. ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
2. หัวหน้างานแผนงบประมาณและข้อมูลสารสนเทศ

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ข้อมูลของท่านผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ โดยจะนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น สำหรับการนำเสนอผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น จึงไม่มีผลกระทบใดๆ กับหน่วยงานของท่าน แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน รวม 5 หน้า คือ

ตอนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน 4 ข้อ
ตอนที่ 2	สภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา แบ่งเป็น	
	1. การจัดทำงบประมาณ	จำนวน 10 ข้อ
	2. การบริหารงบประมาณ	จำนวน 17 ข้อ
	3. การติดตามประเมินผล	จำนวน 13 ข้อ

ผู้วิจัยในนามของนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบพระคุณในความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

สุรางค์ เกกิงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความตามความเป็นจริง

1. ประเภทของสถานศึกษา
 - วิทยาลัยเทคนิค
 - วิทยาลัยอาชีวศึกษา
2. สถานภาพโดยตำแหน่ง
 - ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
 - หัวหน้างานแผนงบประมาณและข้อมูลสารสนเทศ
3. ประสบการณ์ในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
 - มีประสบการณ์ในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
 - ไม่มีประสบการณ์ในการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
4. การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
 - ได้รับการฝึกอบรม
 - ไม่ได้รับการฝึกอบรม

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับของสภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาอาชีวศึกษาให้ตรงตามความเป็นจริง โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นว่ามี สภาพการปฏิบัติ / ปัญหา การบริหารงานงบประมาณมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นว่ามี สภาพการปฏิบัติ / ปัญหา การบริหารงานงบประมาณมาก
- 3 หมายถึง เห็นว่ามี สภาพการปฏิบัติ / ปัญหา การบริหารงานงบประมาณปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นว่ามี สภาพการปฏิบัติ / ปัญหา การบริหารงานงบประมาณน้อย
- 1 หมายถึง เห็นว่ามี สภาพการปฏิบัติ / ปัญหา การบริหารงานงบประมาณน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การจัดทำงบประมาณ

1.1 การวางแผนงบประมาณ

ข้อ	คำถาม	ระดับสภาพการปฏิบัติ					ระดับปัญหาการบริหาร				
		การบริหารงานงบประมาณ					งานงบประมาณ				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1	การจัดทำแผนกลยุทธ์รวมถึงการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ										
2	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา										
3	การกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์										
4	การกำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดที่ชัดเจน										
5	การจัดทำกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง										

1.2 การคำนวณต้นทุน

6	การคิดต้นทุนรวมของการดำเนินงาน										
7	การคำนวณค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค										
8	การคำนวณค่าครุภัณฑ์ค่าที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง										
9	การคำนวณต้นทุนเงินนอกงบประมาณ										
10	การรวบรวมข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาเพื่อคำนวณต้นทุนผลผลิต										

2. การบริหารงบประมาณ

2.1 การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง

11	การรวบรวมข้อมูลรายละเอียดในการจัดซื้อจัดจ้าง										
12	การจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้ข้อมูลเดิมจากงานการเงิน งานแผนงาน งานพัสดุ										
13	การวางแผนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง										
14	การจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการอย่างไร้ข้อสงสัยเปิดเผยให้ทราบโดยทั่วกัน										

3. การติดตามประเมินผล

ข้อ	คำถาม	ระดับสภาพการปฏิบัติ					ระดับปัญหาการบริหาร				
		การบริหารงานงบประมาณ					งานงบประมาณ				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

3.1 การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

28	การรายงานต้นทุนผลผลิต												
29	การรายงานงบแสดงฐานะการเงิน												
30	การรายงานงบแสดงผลการดำเนินงาน												
31	การรายงานงบกระแสเงินสด												
32	การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน/ โครงการ												
33	การรายงานการติดตามผลการใช้ งบประมาณ												
34	การรายงานผลการดำเนินงาน ตาม แผนปฏิบัติการ												

3.2 การตรวจสอบภายใน

35	การวางแผนการตรวจสอบ												
36	การปฏิบัติงานตามขั้นตอนการตรวจสอบ												
37	การติดตามผลการตรวจสอบ												
38	การจัดทำรายงานการตรวจสอบ												
39	การพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายใน												
40	การเผยแพร่ การนำเสนอรายงานต่อ บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง												

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	คำถาม	ระดับสภาพการปฏิบัติ					ระดับปัญหาการบริหาร					IOC	
		การบริหารงานงบประมาณ					งานงบประมาณ						
		รุ่งนภา	สุริยะ	ศศิมา	ณัฐนิชย์	วิเชษฐ	IOC	รุ่งนภา	สุริยะ	ศศิมา	ณัฐนิชย์		วิเชษฐ
	การจัดทำงบประมาณ												
	การวางแผนงบประมาณ												
1	การจัดทำแผนกลยุทธ์รวมไปถึงการนำกลยุทธ์ไปสู่การดำเนินงาน	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ รวมไปถึงเป้าประสงค์ของสถานศึกษา เพื่อนำไปกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา	1	1	1	-1	1	0.6	1	1	1	-1	1	0.6
4	การกำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ รวมถึงตัวชี้วัด	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	การจัดทำกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง	1	0	1	1	1	0.8	1	0	1	1	1	0.8
	การคำนวณต้นทุน												
6	การคิดต้นทุนรวมของกิจกรรม	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	การคำนวณค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8	การคำนวณค่าครุภัณฑ์ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
9	การคำนวณต้นทุนเงินนอกระบบงบประมาณ	0	1	1	1	1	0.8	0	1	1	1	1	0.8
10	การรวบรวมข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาเพื่อคำนวณต้นทุนผลผลิต	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับทราบเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ในสื่อมวลชน การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	คำถาม	ระดับสภาพการปฏิบัติ					ระดับปัญหาการบริหาร						
		การบริหารงานงบประมาณ					งานงบประมาณ						
		รุ่งนภา	สุริยะ	ศศิมา	ณัฐนิชย์	วิเชษฐ	IOC	รุ่งนภา	สุริยะ	ศศิมา	ณัฐนิชย์	วิเชษฐ	IOC
	การบริหารงบประมาณ												
	การจัดสรรงบประมาณจัดซื้อจัดจ้าง												
11	การรวบรวมข้อมูลข่าวสารสำหรับการจัดซื้อจัดจ้าง	0	1	1	0	1	0.6	0	1	1	0	1	0.6
12	การจัดซื้อจัดจ้างโดยการนำผลการจัดซื้อจัดจ้างที่ผ่านมาจากฝ่ายการเงิน ฝ่ายแผนงาน	1	0	1	0	1	0.6	1	0	1	0	1	0.6
13	การวางแผนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นแบบเปิดเผย ให้ทราบโดยทั่วกัน	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15	การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ	1	0	1	1	1	0.8	1	0	1	1	1	0.8
16	การมีส่วนร่วมของบุคลากรในหน่วยงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	การบริหารทางการเงินและงบประมาณ												
17	การหาแหล่งงบประมาณทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
18	การจัดสรรงบประมาณตามแผนงานโครงการ	0	1	1	1	1	0.8	1	0	1	1	1	0.8
19	การปฏิบัติตามนโยบายการเงินให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20	การจัดทำระบบบัญชีตามเกณฑ์พึงรับพึงจ่ายของสถานศึกษา	0	1	1	1	1	0.8	0	1	1	1	1	0.8
21	การควบคุมทางบัญชี จัดทำงบอุดหนุน รวมถึงการจัดทำงบนอกกรอบ	0	1	1	1	1	0.8	0	1	1	1	1	0.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้เพื่อใช้ในการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปเผยแพร่ขึ้นงานการใดๆ
ไม่ว่ากรณีใดๆ หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อ	คำถาม	ระดับสภาพการปฏิบัติ					ระดับปัญหาการบริหาร					IOC	
		การบริหารงานงบประมาณ					งานงบประมาณ						
		รุ่งนภา	สุริยะ	ศศิมา	ณัฐนิชย์	วิเชษฐ	IOC	รุ่งนภา	สุริยะ	ศศิมา	ณัฐนิชย์		วิเชษฐ
การบริหารสินทรัพย์													
22	การสร้างความตระหนักและให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
23	การกำหนดโครงสร้างและหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
24	การกำหนดความต้องการในการใช้สินทรัพย์	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25	การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
26	การจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
27	การใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
การติดตามประเมินผล													
การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน													
28	การรายงานต้นทุนผลผลิต	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
29	การรายงานงบแสดงฐานะการเงิน	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30	การรายงานงบแสดงผลการดำเนินงาน	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
31	การรายงานงบกระแสเงินสด	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
32	การรายงานผลการดำเนินงาน	-1	1	1	1	1	0.6	-1	1	1	1	1	0.6
33	การรายงานการติดตามผลงบประมาณ	-1	1	1	1	1	0.6	-1	1	1	1	1	0.6
34	การรายงานผลของแผนงาน/โครงการ	-1	1	1	1	1	0.6	-1	1	1	1	1	0.6
การตรวจรอบภายใน													
35	การวางแผนการตรวจสอบ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
36	การปฏิบัติงานตามขั้นตอนการตรวจสอบ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

เอกสาร

ไม่ว่ากล่าว

ข้อ	คำถาม	ระดับสภาพการปฏิบัติ					ระดับปัญหาการบริหาร					IOC	
		การบริหารงานงบประมาณ					งานงบประมาณ						
		รุ่งนภา	สุริยะ	ศศิมา	ณัฐนิษฐ์	วิเชษฐ	IOC	รุ่งนภา	สุริยะ	ศศิมา	ณัฐนิษฐ์		วิเชษฐ
37	การติดตามผลการตรวจสอบ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
38	การจัดทำรายงานการตรวจสอบ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
39	การพัฒนาระบบการตรวจสอบ ภายใน	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
40	การเผยแพร่ การนำเสนอรายงาน ต่อบุคลากร คณะกรรมการ สถานศึกษา รวมถึงหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

0.91

0.9

IOC = 0.91

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2551 ให้ดำเนินการดังนี้

นางสาวสุรางค์ เก็กงาม รหัสประจำตัว 48063103 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา (Conditions and Problems of Business Administration Affairs in Vocational and Technical Colleges)” โดยมี ผศ.ดร.มาลัย จีรวฒนเกษตร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ศิริพรรณ ชุมนุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษากันคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้น ภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551

(รศ.ดร.รวีวรรณ ชินะตระกูล)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1445

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

17 เมษายน 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน นางสาวศศิมา กานะคามิน / นายวิเชษฐ พุกสวัสดิ์ / นายสุริยะ จิตพิไลเลิศ
นางสาวรุ่งนภา ปุณยานุเดช / นางสาวณัฐนิชย์ พงศ์พิสุทธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวสุรางค์ เกกิงาม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัย
อาชีวศึกษา” โดยมี ผศ.ดร.มาลัย จีรวฒนเกษตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ศิริพรรณ
ชุนนุม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหา
ถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ
นางสาวสุรางค์ เกกิงาม มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็น
อย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จีระเสกข์ ศรีเมธสุนทร)

รักษาการรองคณบดีกำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาดูงาน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

หน่วยบัณฑิตศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 326-4325

ที่ ศธ 0524.04/ 2300

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

17 มิถุนายน 2551

เรื่อง ขอลาอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
2. รายชื่อสถานศึกษาที่ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวสุรางค์ เก่งงาม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา” โดยมี ผศ.ดร.มาถัย จีรวัดนเกษตร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ศิริพรรณ ชูมนุ่ม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม คณะกรรมการอุดมศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวสุรางค์ เก่งงาม ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัสเสกข์ ตรีเมธสุนทร)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่าในรูปแบบใดก็ตาม ห้ามนำไปดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 326-4325

รายชื่อสถานศึกษาที่ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัย

1. วิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี
4. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา
5. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเขตุน
6. วิทยาลัยเทคนิคคูสิต
7. วิทยาลัยเทคนิคคอนเมือง
8. วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม
9. วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร
10. วิทยาลัยเทคนิคนครนายก
11. วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกสมุทรปราการ
12. วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม
13. วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
14. วิทยาลัยเทคนิคระยอง
15. วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 0115

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

14 มกราคม 2552

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย

1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
3. รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวสุรางค์ เก็กงาม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา” โดยมี ผศ.ดร.มาลัย จีรวฒนเกษตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ศิริพรรณ ชูมนูม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2551 คณะกรรมการอุดมศึกษา จึงขอกความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้ นางสาวสุรางค์ เก็กงาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัสเสกข์ ตรีเมธสุนทร)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้ยืมบัณฑิตศึกษาไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่า โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692 ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร. 02- 326-4325

ติดต่อนักศึกษา โทร.089-781-3954

รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ

1. วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่
3. วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์
4. วิทยาลัยเทคนิคพะเยา
5. วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง
6. วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย
7. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย
8. วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร
9. วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก
10. วิทยาลัยเทคนิคสองแคว
11. วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก
12. วิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์
13. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย
14. วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น
15. วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น
16. วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย
17. วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร
18. วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม
19. วิทยาลัยเทคนิคสุวรรณภูมิ
20. วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด
21. วิทยาลัยเทคนิคชุมพร
22. วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช
23. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช
24. วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี
25. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี
26. วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์
27. วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
28. วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี แห่งที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งงานให้วิทยาลัยการ ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ เพื่อสงวนลิขสิทธิ์และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2 -

29. วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม
30. วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท
31. วิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานี
32. วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์
33. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์
34. วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง
35. วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี
36. วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี แห่งที่ 2
37. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี
38. วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา
39. วิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมยานยนต์
40. วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
41. วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี
42. วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี แห่งที่ 2
43. วิทยาลัยอาชีวศึกษาลพบุรี
44. วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี
45. วิทยาลัยเทคนิคมวกเหล็ก
46. วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงจี้เมนต์ไทยอนุสรณ์
47. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี
48. วิทยาลัยเทคนิคกาญจนบุรี
49. วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี
50. วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี
51. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี
52. วิทยาลัยเทคนิคอำนาจเจริญ
53. วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี
54. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี
55. วิทยาลัยเทคนิคคูเมือง
56. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์
57. วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ
58. วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา
59. วิทยาลัยเทคนิคปักธงชัย

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ใช้เฉพาะในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ก็ตาม หากมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

60. วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปราสุทโธ
61. วิทยาลัยเทคนิคสุรนารี
62. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา
63. วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ
64. วิทยาลัยเทคนิคยะลา
65. วิทยาลัยเทคนิคระนอง
66. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม
67. วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม
68. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
69. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร
70. วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
71. วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี
72. วิทยาลัยเทคนิคบูรพาปราจีน
73. วิทยาลัยเทคนิคนครนายก
74. วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
75. วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ
76. วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี
76. วิทยาลัยเทคนิคตราด
77. วิทยาลัยเทคนิคระยอง
78. วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย
79. วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด
80. วิทยาลัยเทคนิคคอนเมือง
82. วิทยาลัยเทคนิคคูสิต
83. วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี
84. วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาวสุรางค์ เก็กงาม
วัน เดือน ปีเกิด	18 สิงหาคม 2526
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2544 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพรตพิทยพยัต จังหวัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2547 บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พ.ศ. 2552 ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2550 - ปัจจุบัน ครูอัตราจ้าง วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้